

Årsredovisning 2017

Norrköpings kommun

Del 2 Nämndernas bokslut

Årsredovisningen är framtagen av kommunstyrelsens kontor.

Kontorets kontaktpersoner för årsredovisningens del 2 är:

Petter Skill och Yvonne Nyström

Innehåll

Nämndernas ansvarsområden.....	2
Kommunrevisionen	4
Kommunfullmäktige	6
Kommunstyrelsen.....	8
Serviceenheter	13
Valnämnden	20
Överförmyndarnämnden	21
Stadsplaneringsnämnden.....	24
Tekniska nämnden.....	30
Byggnads- och miljöskyddsnämnden.....	43
Utbildningsnämnden	48
Kultur- och fritidsnämnden	69
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	83
Vård- och omsorgsnämnden.....	91
Socialnämnden	98
Pågående investeringsprojekt 2017	103

Nämndernas ansvarsområden

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi, finanser och verksamheter.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för vuxenutbildningen. Nämnden är även arbetslöshetsnämnd. Det innebär att de ansvarar för kommunens arbetsmarknads- och sysselsättningsåtgärder. Nämnden ansvarar också för ekonomiskt bistånd till familjer och enskilda.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden stöds av förvaltningskontoret arbetsmarknads- och vuxenutbildningskontoret (arbetsmarknadsinsatser, ekonomiskt bistånd och vuxenutbildning).

Byggnads- och miljöskyddsnämnden

Byggnads- och miljöskyddsnämnden har ett samlat ansvar för

- miljö- och hälsoskyddsområdet
- bostadsanpassningsbidrag
- delar av plan- och bygglagen.

Den kommunala lantmäterimyndigheten finns också här.

Bygg- och miljökontoret bistår byggnads- och miljöskyddsnämnden med förberedelser inför beslut, genomförande, uppföljningar och utvärderingar av verksamheten.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för verksamhet inom kultur- och fritidsområdet, med undantag för Symfoniorkestern, Östgötateatern och fritidsgårdar samt skötsel av lekplatser.

Till ansvarsområdena hör bibliotek, museer och kulturskolan, skötsel och underhåll av idrotts- och friluftsanläggningar, bidrag till viss föreningsverksamhet, utdelning av kultur- och idrottsstipendier med mera.

Kultur- och fritidskontoret bistår kultur- och fritidsnämnden med förberedelser inför beslut, genomförande, uppföljningar och utvärderingar av verksamheten.

Socialnämnden

Socialnämnden svarar för individ- och familjeomsorg i kommunen. Det innebär att nämnden ansvarar för social barn och ungdomsvård, vuxenvård och missbruksvård. Socialkontoret bistår socialnämnden med förberedelser inför beslut, genomförande, uppföljningar och utvärderingar av verksamheten.

Stadsplaneringsnämnden

Stadsplaneringsnämnden har ansvaret för stadsbyggnadsfrågor.

Det är exempelvis

- översikts- och detaljplaner
- exploateringsfrågor
- bostadsförsörjning
- geografiska informationssystem
- övergripande trafikplanering.

Stadsbyggnadskontoret bistår stadsplaneringsnämnden med förberedelser inför beslut, genomförande, uppföljningar och utvärderingar av verksamheten.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden har ansvaret för

- kommunens gator, vägar och parker
- drift och underhåll av spårvagnsspår, hamn- och industrispår.
- parkeringsövervakning på allmän mark
- kommunens naturvårdsåtgärder
- den kommunala färdtjänsten
- skolskjutsar
- parkeringstillstånd för funktionshindrade.

Tekniska kontoret bistår tekniska nämnden med förberedelser inför beslut, genomförande, uppföljningar och utvärderingar av verksamheten.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden har ansvar för verksamhet inom

- förskola
- skolbarnomsorg
- grundskola
- fritidshem
- fritidsgårdar
- öppen fritidsverksamhet
- särskola
- gymnasieskola
- centrala elevhälsan.

Utbildningskontoret bistår utbildningsnämnden med förberedelser inför beslut, genomförande, uppföljningar och utvärderingar av verksamheten.

Valnämnden

Valnämnden ansvarar för kommunens uppgifter vid val till kommun, riksdag, landsting, folkförvaltning samt val till Europaparlamentet. Valnämndens tjänstemannastöd finns inom kommunstyrelsens kansli.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för kommunens verksamheter för äldre personer och personer med olika funktionsnedsättningar.

Vård- och omsorgskontoret bistår vård- och omsorgsnämnden med förberedelser inför beslut, genomförande, uppföljningar och utvärderingar av verksamheten.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden har ansvar för kontroll av förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap.

Syftet med kontrollen är att förhindra att minderåriga, eller myndiga personer som inte själva kan ta tillvara sin rätt, missgynnas ekonomiskt eller rättsligt. Uppdraget är reglerat i föräldrabalken.

Överförmyndarenheten bistår överförmyndarnämnden

Kommunrevisionen

Ekonomiskt resultat

Årets resultat blev 0,2 tkr. Konsultstöd har under året kompletterat revisionskontoret som består av fyra medarbetare.

Resultaträkning

(tkr)	2017	2016
Verksamhetens intäkter	802	643
Verksamhetens kostnader	-5 837	-5 601
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-31	0
Verksamhetens nettokostnad	-5 066	-4 958
Budget	5 066	4 970
Årets resultat	0	12
Nettoinvesteringar	0	-141

Personalredovisning

	2017	2016
Antal årsarbetare	4,0	4,0
Antal anställda*	4	4

Viktiga händelser under året

Sveriges kommuner och landsting är normerande för kommunal revision och gav föregående år ut en skrift om grundläggande granskning. Skriften är en del av god revisionsledning och förtydligar det fördjupade uppdraget för kommunala revisionen har vad gäller grundläggande granskning. Arbetet kräver en betydande arbets- och resursinsats, som kommunrevisionen inte har kompenserats för under 2017.

Kommunrevisionen har under 2017 haft en obalans mellan tilldelad ram och behovet av granskningsinsats för att fullfölja sitt uppdrag enligt Kommunallagen och god revisionsledning. För att nå en budget i balans har inte hela det identifierade behovet av granskningsinsats för 2017 genomförts.

Under året har kommunrevisionen deltagit i fullmäktiges sammanträden genom en stående informationspunkt på fullmäktiges dagordning. Revisorernas rapporter biläggs fullmäktiges handlingar vartefter de färdigställs. Kommunrevisionen genomför regelbundna dialoger med kommunfullmäktiges, kommunstyrelsens och nämndernas presidier.

Fokusområden och kvalitetsarbete

Den lagstadgade revisionen utfördes enligt kommunallagen, aktiebolagslagen, revisionsreglementet och god revisionsledning i kommunal verksamhet. Detta säkerställs genom olika granskningsprogram och den checklista för

kvalitetssäkring som kontoret utarbetat. Kommunrevisionen bildar tillsammans med revisorerna i Borås kommun och Landstinget i Sörmland ett nätverk för kollegiegranskning. Vi har granskat revisionen i Borås och Landstinget i Sörmlands revisionskontor har under våren 2017 granskat revisionskontorets räkenskaper och verksamhet. Den granskningen har lämnats till fullmäktige för information. Under våren 2018 sker en granskning av 2017 års verksamhet.

Revisionsredogörelsen och revisionsrapporterna har varit tillgängliga för Norrköpingsborna genom vår hemsida. Samtliga rapporter har faktagranskats av de berörda och kvalitetssäkras av revisionskontoret enligt en checklista.

Framtiden

Kommunrevisionen fortsätter att under den fortsatta mandatperioden vidareutveckla arbetssätt och metoder. Utvecklingen av det dialogbaserade arbetssättet liksom granskningen av bolagen kommer också att fokuseras.

Revisionsrapporter

Kommunrevisionen utarbetar revisionsrapporter om verksamheten, ekonomin och ansvaret för styrelserna, nämnderna och beredningarna. För de kommunala företagen och kommunen utarbetas granskningsrapporter respektive revisionsberättelse. Rapporterna bildar underlag för ansvarsprövningen.

Revisionsberättelse med revisionsredogörelse för Norrköpings kommun år 2017 presenteras i kommunfullmäktige under våren 2018. I samband med detta överlämnas revisionsberättelsen.

I revisionsredogörelsen presenteras samtliga granskningar som genomförts under året i en förteckning.

Kommunfullmäktige

Ekonomiskt resultat

Kommunfullmäktige redovisar ett överskott mot budget på 1 309 tkr.

Resultaträkning

(tkr)	2017	2016
Verksamhetens intäkter	45	37
Verksamhetens kostnader	-12 186	-12 200
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-472	-64
Verksamhetens nettokostnad	-12 613	-12 226
Budget	13 922	13 141
Årets resultat	1 309	915
Nettoinvesteringar	0	0

Viktiga händelser under året

Norrköpings kommunfullmäktige genomförde 12 sammanträden under 2017.

Budgeten för 2017 fastställdes av kommunfullmäktige den 23 oktober. Då fastställde kommunfullmäktige även den kommunala skatten för år 2018 till 21,75 procent.

Under 2017 antogs olika inriktningsdokument. Dokumenten anger den långsiktiga politiska viljan inom ett specifikt område. I augusti 2017 beslutade kommunfullmäktige om ett inriktningsdokument för miljöpolitiken i Norrköpings kommun.

När årsredovisningen behandlades i april gjordes en fördjupad resultat- och måluppföljning av kommunfullmäktige inom fyra områden. De områden som behandlades var stadsplanering samt Norrköpings kulturhistoriska kvarter, tidiga insatser för barn och ensamkommande, framtida investeringar och finansiering, förändring och utveckling inom utbildningsverksamheten.

Andra viktiga beslut 2017

I februari fattade kommunfullmäktige beslut om detaljplan och gatukostnadsutredning för Marby 6:4 med närområde (Marbystrand).

Vid kommunfullmäktiges sista sammanträde innan sommaruppehållet fattades det beslut om översiktsplan för staden Norrköpings kommun samt för landsbygden inom Norrköpings kommun.

Vid kommunfullmäktiges sammanträde i augusti fattades beslut om en aktualiserad energiplan för Norrköpings kommun och i september antog kommunfullmäktige en riktlinje för minskad kemikalieanvändning inom kommunens verksamheter.

33 motioner behandlades av kommunfullmäktige under 2017 och det fattades beslut om delegation av beslutanderätten för 57 medborgarförslag. 47 nya motioner lämnades in av fullmäktiges ledamöter under året. Under 2017 hölls 33 interpellationsdebatter och 13 frågor från ledamöterna besvarades under kommunfullmäktiges sammanträden.

Kommunstyrelsen

Ekonomiskt resultat

Under kommunstyrelsen redovisas kommunens samlade intäkter avseende kommunalskatt och kommunal utjämning med mera. Här redovisas även kommunens finansiella verksamhet.

Kommunalskatt och utjämning redovisar ett överskott på 69,4 mnkr. Då ingår bland annat en positiv slutavräkning på skatterna för 2016 med 7,3 mnkr samt en negativ delavräkningen för 2017 på -28,3 mnkr.

Verksamheten under kommunstyrelsen exklusive markeringar och extraordinära poster redovisar ett överskott i förhållande till budget på 185,3 mnkr. I överskottet ingår bland annat exploateringsresultat med 81,5 mnkr och realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar på 73,4 mnkr.

Pensioner redovisar ett underskott mot budget på 31,3 mnkr. Avsättning och pensionsutbetalningar ökade jämfört med vad som budgeterats.

Inom lokalförsörjningen ingår utrangeringar och nedskrivningar med -12,1 mnkr avseende byggnader som helt eller delvis har rivits.

Resultaträkning

(tkr)	2017	2016
Verksamhetens intäkter	2 696 170	2 459 932
Verksamhetens kostnader	-3 046 814	-2 798 946
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-180 873	-186 021
Verksamhetens nettokostnad	-531 517	-525 035
Skatter m.m.	6 047 985	5 764 568
Kommunal utjämning m.m.	1 933 205	1 845 133
Finansiell kostnad	-321 042	-308 103
Finansiell intäkt	317 492	333 742
Internränta	71 489	113 240
Nettointäkt efter skatter och finansnetto	7 517 612	7 223 545
Extraordinär kostnad		-235 000
Budget	7 360 212	7 062 717
Årets resultat	157 400	-74 172
Nettoinvesteringar	-800 346	-536 098
<i>varav lokalförsörjning</i>	<i>-756 129</i>	<i>-428 239</i>
<i>varav hamnen</i>	<i>-92 292</i>	<i>-82 096</i>

Personalredovisning

	2017	2016
Antal årsarbetare	142,30	128,05
Antal anställda	143	129

Nettokostnad per verksamhet

(tkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Kommunalskatt	-6 010 700	-6 047 985	37 285
Kommunal utjämning med mera	-1 901 000	-1 933 205	32 205
Finans	12 000	-2 658	14 658
Internränta	-82 959	-70 857	-12 102
Realiserat resultat långsiktig medelsförvaltning		-14 468	14 468
Delsumma	-7 982 659	-8 069 173	86 514
Politisk verksamhet	32 233	30 387	1 846
Arbetsgivaråtgärder (se specifikation sid 13)	17 978	7 045	10 933
Övriga avdelningar under KS-kontor	85 102	73 134	11 968
Kommungemensamma kostnader	67 785	52 722	15 063
Kultur- och fritidsverksamhet	88 873	87 568	1 305
Verksamhetsbidrag Rådhus AB	40 500	40 500	0
Hyra Louis de Geer	16 322	12 822	3 500
Räddningstjänst inkl lokaler	87 601	83 056	4 545
Hamnen	1 097	-7 578	8 675
Lokalförsörjning inkl utrangeringar	7 340	20 609	-13 269
Pensioner	172 500	203 767	-31 267
Realisationsvinster		-73 434	73 434
Exploateringsresultat		-81 508	81 508
Försäkringar		-3 229	3 229
KS ofördelat	5 116		5 116
Delsumma	622 447	445 861	176 586
Markeringar inom eget kapital		105 700	-105 700
Sanering Inre hamnen			
Årets resultat inkl markeringar	-7 360 212	-7 517 612	157 400

Under kommunstyrelsen redovisas kostnaden för all kommunal verksamhet som ska mötas av särskilt markerade medel inom eget kapital. Under 2017 har nämnderna ianspråktagit 105,7 mnkr av markerade medel.

Markeringar	mnkr
Sociala investeringar	6,4
Kompetensutveckling	3,5
Forskning och utveckling	8,3
Jobsatsning	3,6
Ostlänken	8,3
Näringslivsutveckling	0,4
Fysisk planering och exploatering	0,9
Arbetsdelning (servicevärdar)	4,7
Flyktingsituationen	29,1
Evakuering lokaler	13,0
Tillfällig förstärkning utbildningsnämnden	8,0
Trygghet, jobb, utbildning, KS reserv	14,2
Personalaktivitet	5,3
	105,7

Viktiga händelser under året

Planeringen för bättre kommunikationer och stadsomvandling fortsätter

Förverkligandet av Ostlänken och den nya centralstationen tillsammans med den stora stadsomvandling det innebär kommer påverka Norrköping under många år. Ett viktigt steg är det medfinansieringsavtal som kommunen planerar att teckna med Trafikverket innan sommaren 2018. Ett annat viktigt beslut blir regeringens nationella plan för transportinfrastruktur som också förväntas komma under våren.

Allt det som ska göras från Trafikverket, kommunen och många andra aktörer tar tid. Nuvarande tidplan pekar på start av järnvägstrafik 2033. Det är långt dit men det är mycket som ska hända. Det särskilda Utskott för infrastruktur och stadsutveckling som inrättades under kommunstyrelsen under 2017 var ytterligare ett steg för att utveckla organisationen och tydliggöra planeringsansvaret.

Måltidsinspiratör

Projektet måltidsinspiratör har genomförts som ett 5 årigt projekt och avslutades 2017. De senaste 2,5 åren har måltidsinspiratören funnits på vård- och omsorgskontoret, där fokus har varit att stödja den befintliga personalen som jobbar inom äldre och funktionsnedsättningsområdet. Bland annat har en kartläggning av måltidssituationen i vård- och omsorgskontorets verksamhet genomförts och metodutveckling av kostnadseffektiviteten inom måltidsverksamheten. Kostombud har utsetts på vårdenheter som också fått en satsning på fortbildning. Kostombuden kommer även i fortsättningen att ha en viktig roll och funktion vad gäller mat och måltider.

Vård- och omsorgsnämnden har beslutat om att permanenta funktionen måltidsinspiratör och tar därmed över det ekonomiska ansvaret.

Kontaktcenter

Under året har arbetet med att öppna ett kontaktcenter varit i full gång, bland annat med rekryteringsprocessen till bemanningen. Kontaktcenter öppnas 3 juli 2018 och kommer inledningsvis kunna besvara enklare frågor och utveckling av verksamheten kommer att ske löpande.

Samordnad varudistribution

Under första halvåret genomfördes en upphandling av transportör inklusive distributionscentral och i oktober tecknades avtal med den vinnande anbudsgivaren. Förberedelser för implementering pågår och driftsättning för livsmedelsleveranser beräknas komma igång under sommaren 2018 och förbrukningsvaror från början av 2019 enligt nuvarande tidplan.

Samverkansavtal med universitetet

Ett nytt samverkansavtal med Linköpings universitet har undertecknats och under året har flera aktiviteter i syfte att utveckla studentsamverkan och kommunens information till studenter genomförts.

Många företag vill etablera sig i Norrköping

Cirka 35 företag i olika branscher har etablerat sig i Norrköping under 2017. Målet för året var 15-20 nya etableringar. Som exempel kan nämnas Webhelp, Bonnier, Raket AB, UBS och Rover Alcisa.

Regionalt samarbete

Näringslivsavdelningen har under 2017 utökat sitt samarbete med Linköpings kommun och övriga regionen. Som exempel kan nämnas East Sweden Business Meeting och Östgötamorgon.

Musikhuvudstaden

Under 2017 har projektet Musikhuvudstaden ansökt och blivit medlem i UNESCO Creative cities, vilket kommer att innebära utökat samarbete globalt med fokus på kultur.

Studenter träffar näringslivet

Näringslivsavdelningen har tillsammans med olika aktörer skapat ett antal mässor och mötesplatser där studenter och näringsliv kan mötas, exempelvis Exjobbsmässa och NKPG Match Up.

Personalfest för alla medarbetare – ”Mer än en fest”

Under åtta kvällar i oktober och november bjöds samtliga medarbetare i kommunkoncernen på en fest utöver det vanliga. Festen var ett sätt att uppmärksamma och tacka alla medarbetare för det viktiga och fantastiska arbete som de utför varje dag.

Festen hölls i Louis de Geer Konsert & Kongress där det bland annat bjöds på en fantastisk show. Den mångsidiga sångerskan Helen Sjöholm underhöll tillsammans med skådespelaren Andreas Nilsson och kåsören Jacke Sjödin. Allt ackompanjerades av Norrköpings Symfoniorkester under ledning av dirigenten Hans Ek. Innan föreställningen bjöds det på trevligt mingel och tilltugg, och efter showen en fartfylld efterfest med liveband.

Beslut om att fler medarbetare ska ges möjlighet att arbeta heltid

I december fattade kommunstyrelsens personalutskott beslut om att fler medarbetare ska arbeta heltid. Målet om att 80 procent av kommunens samtliga medarbetare samt att 75 procent av vård- och omsorgskontorets medarbetare ska arbeta heltid ska vara uppnått i maj 2021.

Bakgrunden är att Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och fackförbundet Kommunal har kommit överens om att heltid ska vara norm och att fler ska arbeta heltid. Målet är att tillsvidareanställningar på heltid ska vara det normala vid nyanställning och att redan anställda medarbetare ska arbeta heltid i högre utsträckning än idag.

Kommunen har under en längre tid arbetat för att höja andelen heltidsarbetande och flera åtgärder för att påverka detta har vidtagits. Medarbetare har till exempel haft rätt till önskad höjd sysselsättningsgrad sedan början av 2000-talet. I och med det här beslutet tas ytterligare ett steg mot att öka andelen heltidsarbetande.

Förbättrat chefsstöd med ny HR-portal

Under försommaren lanserades en HR-portal där informationen är målgruppsanpassad, aktuell, lättbegriplig och korrekt. På det sättet får cheferna bättre förutsättningar att klara av sitt uppdrag som arbetsgivarrepresentanter.

Ny rekryteringsenhet vid personalavdelningen

Personalavdelningens verksamhet har utökats med en helt ny rekryteringsenhet. Syftet är att avlasta kommunens chefer och att kvalitetssäkra rekryteringarna. De rekryterande cheferna får professionellt stöd, handgriplig hjälp och avlastning från en rekryteringsspecialist genom hela processen. Kvalitetssäkringen minskar risken för kostsamma felrekryteringar samt för diskriminering.

Lokalt kollektivavtal ger mer ledigt

Som ett led i att vara en attraktiv arbetsgivare, för såväl nuvarande som framtida medarbetare tecknades under 2017 ett nytt lokalt kollektivavtal som ger många medarbetare möjlighet att byta semesterdagtillägget mot fler lediga dagar. Avtalet träder i kraft under 2018.

Budgetfinansierad verksamhet (tkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Personalkavdelning	7 783	7 744	39
Förhandlingsenheten, ledning	1 000	2 038	-1 038
HR-enheten, ledning	1 050	1 659	-609
Personliga tjänster	2 785	3 513	-728
Pensionsadministration	2 450	2 506	-56
Kompetensförsörjning	1 380	1 126	254
Likabehandlingsarbete	100	152	-52
Strömvirveln	450	465	-15
Motionslopp med mera	980	719	261
Totalt budgetfinansierat	17 978	19 922	-1 944
Intäktsfinansierad verksamhet (tkr)	Intäkt	Kostnad	Avvikelse
Rehabförsäkring	18 988	16 428	2 560
HR-enhet	7 918	6 370	1 548
Förhandlingsenhet	3 924	2 678	1 246
Rekryteringsenhet	277	2 155	-1 878
Chefsutveckling	2 823	2 776	47
Facken	24 986	18 721	6 265
Heroma	18 933	15 844	3 089
Vikariebank	1 058	1 058	0
Totalt intäktsfinansierat	78 907	66 030	12 877
Summa	96 885	85 952	10 933

Serviceenheter

Ekonomiskt resultat

Det sammanlagda resultatet för serviceenheterna visar ett överskott på 10 942 tkr. I början av året fattade kommunfullmäktige beslut om tilläggsbudget, den så kallade genomlysningen, som för serviceenheterna innebar ett krav på att uppnå ett överskott på 2,3 mnkr.

Förvaltningens serviceenheter är olika både storleksmässigt och verksamhetsmässigt. Enheterna har också olika finansiering, vilket innebär både anslagsfinansiering och intäktsfinansiering. Uppdragen till serviceenheterna kommer främst från de kommunala verksamheterna men även från de kommunala bolagen.

Priserna inom verksamheterna sätts efter faktisk kostnad. Detta innebär att de eventuella rationaliseringar och effektiviseringar som görs eller krävs inom den interna serviceverksamheten regleras också i priset för tjänsten. Eventuella anpassningar som beror på oförutsägbara minskade eller ökade behov, inom respektive område, kan därför vara svåra att göra under året.

Inom samtliga enheter genomförs olika utvärderingar både kvantitativa och kvalitativa, som följs upp. Dessa undersökningar visar i stort att brukare och kunder är nöjda med den verksamhet som utförs.

Resultaträkning

(tkr)	2017	2016
Verksamhetens intäkter	384 116	417 186
Verksamhetens kostnader	-311 299	-359 463
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-66 161	-58 594
Verksamhetens nettokostnad	6 656	-871
Budget	4 786	4 672
Årets resultat	11 442	3 801
Nettoinvesteringar	-35 617	-64 624

Personalredovisning

	2017	2016
Antal årsarbetare	330,58	310,31
Antal anställda	384	330
IT-enheten	82	87
Kostenheten	285	225
Familjerådgivningen	5	5
Administrativ service	6	13

Resultat per verksamhet

(tkr)	2017	2016	2015	2014
Gemensamt	0	0	-84	-5
IT-enheten	8986	2 340	4 341	1 522
Kostenheten	1842	1 669	1 622	586
Familjerådgivningen	-84	-159	-55	-53
Administrativ service	223	-49	-554	-90
Totalt	10 942	3 801	7 602	12 872

Administrativ service

Till Administrativ service hör verksamheterna Inkasso, Konsument Norrköping och budget- och skuldrådgivningen.

Administrativ service har en blandad finansiering. Kostnad för ledningsfunktionen ska finansieras av verksamheternas resultat. Enhetens ekonomiska resultat 2017 är +223 tkr.

Inkasso

Inkassoverksamheten har under 2017 en klart ökad ärendevolym jämfört med de senaste åren. Det beror främst på utbildningskontorets efterdebitering av barnomsorgsavgifter. Inkasso har under 2017 drivit in 5 564 tkr till uppdragsgivarna och tagit in drygt 1 800 tkr i räntor och avgifter. Motsvarande värden 2016 var att inkasso drivit in drygt 4 801 tkr till uppdragsgivarna och tagit in 1 442 tkr i räntor och avgifter. Det är avgifter och räntor som finansierar verksamheten. Inkassoräntan baserar sig på reporäntan. Uppdragsgivarna har under året skrivit av en stor mängd gamla fordringar.

Inkasso-enheten	2017	2016	2015	2014	2013
Antal nya ärenden	5 486	4 457	4 392	3 405	3 535
Antal avslutade ärenden	5 146	4 081	3 259	2 993	3 145

Konsument Norrköping

Konsument Norrköping redovisar en oförändrad volym av antalet ärenden jämfört med 2016. Konsumentverket har en web-baserad servicedesk som hanterar enklare frågor. Ett klagomålsärende tar generellt betydligt längre tid att handlägga än en förfrågning. Det som vållar konsumenterna i Norrköping mest problem är TV/telefoni/internet, hantverkstjänster samt bilköp och bilreparationer. Som en del av det förebyggande arbetet har bland annat föreläsningar genomförts.

Konsument Norrköping	2017	2016	2015	2014	2013
Antal konsumentrådgivningsärenden	2 292	2 201	2 499	1 981	2 261
<i>varav klagomål</i>	<i>1 923</i>	<i>1 989</i>	<i>2 122</i>	<i>1 885</i>	<i>1 794</i>

Budget- och skuldsanering

Inom Budget- och skuldrådgivningen har tillströmningen av det totala antalet ärenden ökat sedan 2016. Antalet skuldsaneringsansökningar har ökat i förhållande till tidigare år. Den första november 2016 trädde en ny skuldsaneringslag, med generösare villkor, i kraft. Då märktes direkt en ökning av

antalet ansökningar. I det förebyggande arbetet har budget- och skuldrådgivningen genomfört föreläsningar och informationsträffar med olika organisationer och institutioner.

Familjerådgivning

Familjerådgivningen vänder sig till vuxna personer boende i Norrköping, Finspång och Söderköpings kommuner. I upptagningsområdet finns cirka 177 000 invånare. Det är en kommunövergripande och lagstadgad verksamhet (1995). Övergripande mål och uppdrag är att erbjuda en verksamhet som består av samtal med syfte att bearbeta samlevnadskonflikter och kriser i parrelationer och familjer samt att bedriva ett utåtriktat förebyggande arbete.

Familjerådgivningen redovisar ett underskott om 84,4 tkr trots en vakans under några månader. Enhetens beviljade intäkter har inte täckt verksamhetens faktiska omkostnader. Rekryterings- och ökade lönekostnader har bidragit till resultatet.

Verksamheten finansieras även med besöksavgifter motsvarande cirka 8 procent av de totala intäkterna. Besöksavgiftens storlek beslutas av respektive beställare/socialnämnd i de tre kommunerna.

De senaste fem åren har tillströmningen av nya ärenden ökat. Ett ökat antal nyanmälningar påverkar även väntetiderna som för närvarande är 6-8 veckor.

Familjerådgivningen	2017	2016	2015	2014	2013
Nya ärenden under året	442	462	368	428	377
Väntelista vid årsskiftet	42	45	24	43	34

Familjerådgivningen är en viktig förbyggande verksamhet. Med en god tillgänglighet till samtal utan långa väntetider ges större möjligheter att förebygga splittring och dåliga lösningar i familjerna, inte minst för barnens skull. Verksamheten har inte vuxit i samma takt som det ökade behovet hos kommuninvånarna i Norrköping. Den senaste personalutökningen skedde 2006. Det har pågått och pågår samtal med socialkontoret om en utökning av tjänsterna men är avhängigt socialnämndens prioriteringar i budget 2018.

Under 2017 har verksamheten haft ett fortsatt fokus på utvecklingsarbete och på kompetensförsörjning. Det har bland annat inneburit ett särskilt fokus på utsatta grupper i metodarbetet och i det utåtriktade arbetet, där samverkan med andra verksamheter prioriterats. Utbildningsinsatserna har exempelvis haft fortsatt inriktning mot ökad sexologikompetens.

Det fleråriga förebyggande arbetet med mål att nå par tidigt i föräldrabilivandet har fortsatt och skett i samverkan med fem familjecentraler i Norrköping. Det har inneburit flera samtal i föräldragrupperna om vanliga problem som kan uppstå i parrelationen när man blir fler i familjen.

Utvecklingsarbetet med par där våld har förekommit har integrerats i verksamhetens ordinarie metodarbete. Under året har en fortsatt uppföljning och utvärdering skett (påbörjades 2016) med målet att mäta effekten av behandlings-

modellen. I mars 2017 stod verksamheten även värd för ett nätverksmöte med andra familjerådgivningar i landet för ett erfarenhetsutbyte kring våldsarbetet.

Med målet att nå ut till alla som behöver verksamheten har mångfaldsfrågorna haft en fortsatt prioritet under året vilket skett i det ordinarie arbetet i verksamheten och genom nätverkskontakter och erfarenhetsutbyte.

IT-enheten

IT-enhetens övergripande uppdrag är att erbjuda Norrköpings Kommuns verksamheter och dess kommunala bolag god service, kvalificerad drift samt utveckling inom det informationsteknologiska området.

IT-enheten ska leverera relevanta, värdeskapande och kostnadseffektiva tjänster som säkras via en aktiv och nära dialog med verksamheten, med fokus på aktuella och framtida behov.

Medarbetarna på IT-enheten ska sträva efter att vara insatta i verksamhetens mål och arbetssätt för att därigenom proaktivt kunna stödja verksamheten.

IT-enheten ska arbeta med ständiga förbättringar av dess tjänster – både avseende infrastruktur, system och service.

IT-enheten ska utforma och underhålla riktlinjer, regler, standarder och anvisningar för system och IT-säkerhet.

IT-enheten ska utgöra expertstöd inom IT för verksamheterna vid upphandlingar och projekt.

IT-enhetens leveranser ska säkerställas via ett processinriktat och strukturerat arbetssätt baserat utifrån ramverket ITIL samt förvaltningsmodellen PM3.

Resultatet för 2017 blev ett överskott på 8 986 tkr vilket har flera olika orsaker.

Intäkterna har blivit cirka 6 120 tkr högre än budget vilket dels beror på att alla intäkter inte var kända vid framtagande av budget.

Personalkostnaden har blivit cirka 3 625 tkr lägre än budget vilket beror på att IT-enheten har flera medarbetare som har slutat och inte hunnit ersättas samt att IT-enheten räknade med att öka antalet medarbetare, vilket inte har lyckats.

I samband med utredning och upphandling av kommunens kommunikationsnät har det tillkommit dels extra konsultkostnader och dels en transaktionskostnad till den nya nätleverantören. Däremot hölls kostnaderna för driften av nätet nere i samband med pågående utredning och upphandling.

I och med att intäkterna har blivit högre på grund av vidarefakturerings till kommunens övriga verksamheter (se ovan) så har också kostnaderna för dessa inköp varit högre än vad som förekommit tidigare. Däremot påverkar periodisering av licenskostnader till 2018 resultatet positivt då det inte gjordes vid föregående års bokslut.

Under 2017 har bland annat följande hänt:

- Under 2017 så har stort fokus varit på att säkerställa att IT-enheten gör korrekta upphandlingar. Detta har medfört införande av en upphandlingsprocess. Med hjälp av denna har vi genomfört många upphandlingar under året. Detta arbete har även involverat stora delar av personalen.
- Total genomlysning av Norrköpings kommuns nät har genomförts. Detta har under året resulterat i en upphandling och ny nätleverantör. Även en ny gruppering hos IT-enheten har etablerats gällande beställningar av nät samt kontroll av leveranser.
- Resultatet från genomlysningen av nät och dåvarande leverantör ledde till en ny ledningsorganisation för IT-enheten. Det resulterade även i stort antal utökade arbetsuppgifter på chefsnivå.
- Rekrytering av en IT-arkitekt har gett nya förutsättningar att föra en tydligare och bättre dialog med kommunens verksamheter.
- Ett stort antal möten med verksamheter på chefsnivå har genomförts för att få en annan typ av dialog mellan IT-enheten och verksamheter för att förstå vilka utmaningar vi tillsammans står inför gällande till exempel digitalisering.
- Under året har större fokus lagts på att kompetenshöja intern personal samt att ett antal personer bytt roller. Detta har medfört ett minskat konsultberoende.
- IT-enhet har övertagit den tidigare IT-strategens arbetsuppgifter

Andra projekt och initiativ som drivits under 2017 är bland annat:

- Påbörjat införande av ett gästnät för alla kommunala verksamheter.
- Ett stort antal nätrelaterade aktiviteter har genomfört för att förbättra tidigare nätleverans.
- Arbetet med tjänstekatalog har intensifierats och räknas med att lanseras under 2018.
- Införande av ny klientplattform (Windows 10) har påbörjats och kommer pågå under 2018-19.
- POC av robotisering har gjorts på två verksamheter och implementering kommer ske 2018.
- Projekt har under 2017 mest bestått i att färdigställa sedan tidigare beställda uppdrag.

IT-enheten fortsätter arbetet med att minska konsultbehovet genom att kompetensutveckla den egna personalen samt att rekrytera ny kompetens till IT-enheten.

IT-enheten	2017	2016	2015	2014	2013
Antal användarkonton i ADM	16 900				
Antal driftade system	204	195	261	177	216
Antal skannade fakturor	150 000	153 000	152 000	140 000	145 000
Antal e-fakturor	192 000	129 000	115 000	99 000	87 000
Antal e-post	21 362 332	12 650 246	11 259 352	16 530 000	14 680 000
Antal datorer, stationära	3 726	4 598	6 629	7 240	7 980
Antal datorer, bärbara	17 164	15 912	9 709	8 536	8 100
Antal surfplattor	5 488	4 865	3 947	2 620	1 465
Grön IT årlig besparing virtuella serverar	746 072 kwh	731 267 kwh	648 363 kwh	559 536 kwh	514 560 kwh
Ärenden till IT-kundtjänst	108 067	90 217	75 765	64 892	57 300
Trådlösa anslutningspunkter	1 850	1 784	1 660	1 500	1 041

Kostenheten

Kostenheten består av 60 restauranger på skolor och äldreomsorg, Sandbyhovs vaktmästeri samt administration. Enheten planerar, tillagar, transporterar och serverar mat till förskolan, skolan, samt till vård och omsorg. Skolluncher serveras 178 dagar per år och mat till förskola och fritidsverksamhet cirka 220 dagar per år. Inom vård och omsorg serveras måltider alla årets dagar

Verksamhetens resultat för 2017 blev 1 842 tkr. Omsättningen i den intäktfinansierade verksamheten ökade med 6 procent till 180 100 tkr.

Kostenhetens positiva resultat beror på att kostenheten i slutet på året har minskat kostnadsutvecklingen för att uppnå ett överskott på 800 tkr i enlighet med ”genomlysningen”. Åtstramningen gav därmed ett högre överskott än beräknat.

Luncher till låg- och mellanstadiet har ökat med 7 procent och till högstadiet med 5 procent. Frukost och mellanmål har ökat med 14 respektive 11 procent. Sammanvägt har omslutningen från utbildningssektorn ökat med 7 procent.

Inom vård- och omsorgssektorn har volymer och omslutning ökat med 4 procent. Ersättning för ekologiska livsmedel har ökat under året.

Kostnaden för inköp av livsmedel har ökat med 10 procent i jämförelse med år 2016. Andelen livsmedel av omslutningen är cirka 32 procent.

Ekologiskt, när-/lokalproducerat, lagat direkt från råvaran , andel i procent

Målsättning 2020	Måluppfyllelse, procent			
	2017	2016	2015	2014
ekologiskt, 50 procent	42	33	27	25
när-/lokalproducerat, 50 procent	29	29	22	10
lagat direkt från råvaran, 75 procent	75	75	75	75

Källa: DKAB, gäller de ekologiska siffrorna för 2016-17, övrigt från kostenheten.

Under 2017 har kostenheten öppnat två nya tillagningskök, Mosstorpskolan i Skärblacka och Katrineholmsvägen 5 i Åby.

Fortsatt arbete kommer att läggas på att utveckla kostorganisationen för att öka kundernas delaktighet och inflytande.

Kostenheten ska arbeta särskilt med att minska matsvinnet, förbättra administrativa rutiner och öka kompetens och arbetsglädjen på arbetsplatserna.

Antal tillagade portioner per dag inom kostenheten

Kostenheten-Förskola/skola	2017	2016	2015	2014	2013
lunch	20 998	20 114	19 187	19 351	16 914
mellanmål	3 263	2 937	2 721	2 296	1 965
Kostenheten, äldre- o handikapp-omsorg	2017	2016	2015	2014	2013
lunch	1 358	1 317	1 249	1 265	1 265
kvällsmat	1 074	1 022	941	958	961

Valnämnden

Ekonomiskt resultat

Valnämnden har under 2017 en budget som uppgår till 392 tkr. Resultatet för år 2017 är 203,9 tkr.

Resultaträkning

(tkr)	2017	2016
Verksamhetens intäkter	0	0
Verksamhetens kostnader	-175	-83
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-13	0
Verksamhetens nettokostnad	-188	-83
Budget	392	386
Årets resultat	204	303
Nettoinvesteringar	0	-110

Personalredovisning

	2017	2016
Antal årsarbetare	0	0
Antal anställda	0	0

Två tjänstemän har under året arbetat visstid med valnämndens verksamhet och administration. Under vissa månader under valåret 2018 och 2019 kommer två tjänstemän arbeta heltid med valadministrationen. I samband med val förordnas också omkring 550 personer som röstmottagare.

Viktiga händelser under året

En särskild grupp utsedd av kommunstyrelsen såg över valkretsindelningen i kommunen. Översynen resulterade i att inga förändringar föreslogs.

Tjänstemän inom valnämndens kansli har under året deltagit i nätverksträffar tillsammans med de tjugo största kommunerna samt nätverksträff för valdatasystemet Kaskelot. Syftet med nätverket är att diskutera gemensamma frågor och dela med sig av erfarenheter.

Framtiden

Den 9 september 2018 sker val till riksdag, landstings- och kommunfullmäktige och i juni 2019 sker val till europaparlamentet. Valnämnden och kommunstyrelsens kansli ska organisera och genomföra valen på ett effektivt, korrekt och rättssäkert sätt.

Överförmyndarnämnden

Ekonomiskt resultat

Överförmyndarnämndens budget för 2017 är 17 859 tkr, efter sparkrav. Nettokostnaden för årets verksamhet uppgår till 15 937 tkr. Årets resultat är ett budgetöverskott med 1 922 tkr.

Under året anställdes särskild kompetens för rekryteringsuppdraget av gode män och förvaltare och medel i budgeten hade avsatts för dessa insatser. Dock kunde inte budgeten, som även innehöll insatser som rekryteringsansvarige skulle ansvara för, utnyttjas fullt ut då anställningen skedde sent under året och upplärning på verksamheten tog tid.

Öppna ärenden gällande ensamkommande barn låg under 2017 på en konstant hög nivå. Antalet nyöppnade ärenden minskade markant från våren. Från den 1 juli 2017 förändrades ersättningssystemet för gode män till ensamkommande barn. Tidigare återsöktes full kostnadsersättning från Migrationsverket men istället infördes en schablon med ett specifikt belopp per anvisat barn. När förändringen meddelades innehöll förslaget inga övergångsregler och budgetarbetet för 2017 baserades på den omständigheten. Dock visade det sig när förändringen trädde i kraft att en övergångsregel införts och återsökningen kunde ske till och med den 31 december. Schablonbeloppet å 52 000 kronor är en engångsersättning för barn anvisade efter den 1 juli 2017 och ska inte bara täcka kostnad för god man och tolk, utan även vissa kostnader hos socialtjänsten. Enligt beslut i kommunfullmäktige fördelas schablonen med 60 procent till överförmyndarenheten.

Under året har nyrekrytering och ersättningsrekrytering av personal varit aktuellt. Dock har inte dessa tillsatts i den takt som varit planerat och lönekostnad har uteblivit vilket påverkat årets resultat.

Resultaträkning

(tkr)	2017	2016
Verksamhetens intäkter	12 434	12 296
Verksamhetens kostnader	-28 347	-28 878
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-24	-25
Verksamhetens nettokostnad	-15 937	-16 607
Budget	17 859	16 714
Årets resultat	1 922	107
Nettoinvesteringar	76	0

Personalredovisning

	2017	2016
Antal årsarbetare	15	12,75
Antal anställda	15	13

Viktiga händelser under året

Myndighetsutövning

Myndighetsutövningen på överförmyndarenheten är ett ansvarsfullt arbete som genomförs professionellt med kompetens inom juridik, ekonomi och beteendevetenskap. Ett arbete där överförmyndarenheten genom sin delegation ytterst har att utöva tillsyn över gode män och förvaltares arbete för huvudmännen. Det kan uppfattas som att enbart handla om ekonomi, men alla arbetsuppgifter runt omkring, som ligger i godmansuppdraget, har också sociala perspektiv. Uppgifter som av omgivningen kan uppfattas vara socialtjänst. Det är viktigt att återigen påpeka att Föräldrabalken styr varje moment i ärendeprocessen, som tillämpas på överförmyndarenheten.

Socialtjänstlagen och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, tillämpas inom socialtjänstens olika verksamheter. Eftersom överförmyndarverksamheten befinner sig i gränslandet mellan olika lagrum blir samverkan mellan myndigheterna för individerna, som har behov av både sociala insatser och behov av godmanskap och förvaltarskap, ytterst viktiga. Denna samverkan behöver fortsatt utvecklas i Norrköpings kommun. Under sommaren 2017 har en inventering av Norrköpings kommuns insatser för personer i behov av stöd skett, och resulterat i en informationsbroschyr. Denna används i första hand gentemot tingsrätten i de ärenden där överförmyndarenheten inte är överens med tingsrätten om personens hjälpbehov.

Ärendeutveckling - riskfaktorer

Under de senaste åren har ärendenas karaktär ändrats på grund av att fler huvudmän upplever psykisk ohälsa, ofta i kombination med missbruk och/eller kriminalitet. Svårigheterna att finna lämpliga gode män till dessa ärenden har ökat och fler tackar i allmänhet nej till uppdrag. Under de senaste åren har även kunnat märkas att fler huvudmän har utländsk bakgrund och har sämre kunskaper i svenska språket.

Ytterligare en noterbar förändring har varit att allt fler huvudmän är yngre personer, födda under 1980 och -90talet, med svårare psykisk ohälsa. Förändringen i ärendenas karaktär med tillhörande svårigheter att finna lämpliga gode män eller förvaltare som är villiga att åta sig dessa ärenden, innebär att varje ärende kräver mer insatser med kontakter, bevakning och uppföljning. Ärendehantering tenderar att ta längre tid.

Utvecklingsinsatser och måluppfyllelse 2017

Under året har fokus fortsatt vara på rättssäkerheten i ärendeprocessen. Enheten har arbetat aktivt med processkartläggningar, journalföring och dokumenthantering och utveckling av verksamhetssystemet. Flera administrativa rutiner har förändrats och utvecklats.

Uppdragsplan och övriga styrdokument samt internkontrollplan har tagits fram för 2017. Styrdokumenten följs kontinuerligt upp på sammanträden och arbetsplats-träffar.

I verksamhetsplanen för 2017 initierades ett antal projekt för att uppfylla målen i uppdragsplanen. Enheten har fortsatt arbeta med utbildning av ställföreträdare och vad enheten ska erbjuda ställföreträdare. Enheten har även tillsatt en grupp som arbetar med att ta fram nya tillsynsmetoder för verksamheten och utarbeta en treårig tillsynsplan.

Nyckeltal

Antal ärenden

	2017	2016	2015	2014	2013
Godmanskap	1 329	1 320	1 189	1 150	1 308
Förvaltarskap	131	219	192	188	179
Förvaltarskap och godmanskap	108				
Ensamkommande barn	140	289	214	58	56
Förmyndarskap	574	439	573	442	430
	2 282	2 267	2 168	1 838	1 973

Framtiden

Överförmyndarenheten har kartlagt de faktorer som bedöms påverka nämndens verksamhet på kort och lång sikt. De faktorer som bedöms som mycket betydelsefulla och som med stor säkerhet påverkar verksamheten är:

- Kommande framtida förändringar i lagstiftning; både inom det egna området och andra närliggande.
- Rekryteringen av ställföreträdare; tendenser i samhället pekar mot att färre väljer att engagera sig i frivilliga insatser.
- Effektivisering av arbetssätt och metoder; intern och extern digitalisering med tillhörande kompetensutvecklingsbehov för att möta den nya generationen av ställföreträdare.
- Rekrytering av rätta kompetenser till överförmyndarenheten; och förmåga att behålla dessa.
- Ökningen av den psykiska ohälsan i samhället; där kraven och hjälpbehovet från dessa personer kan leda till att frivilliga krafter inte mår med.

Stadsplaneringsnämnden

Ekonomiskt resultat

Stadsplaneringsnämnden redovisar ett överskott med 7 707 tkr. Nämnden har haft en total omsättning på 160 mnkr. Resultatet förklaras med följande:

Fysisk planering visar ett överskott på 3 301 tkr på grund av den höga byggnationstakten i kommunen som resulterat i ökade intäkter av planavgifter.

Mark och exploatering visar ett överskott på 3 241 tkr. Högkonjunkturen har medfört stor efterfrågan på såväl mark som lokaler vilket medfört att vakansgraden varit låg och att intäktssidan varit fortsatt stark. Den milda vintern har även bidragit till minskade kostnader för uppvärmning och snöröjning. Efter förlikning med EON har kommunen fått ersättning för nedlagda ombudskostnader med 1 000 tkr. Ersättningen har tillfallit mark och exploatering. Rivningar har inte kunnat ske i planerad omfattning beroende på att verksamheten prioriterat ökat bostadsbyggande, mark till näringslivet och insatser för avtalsefterlevnad.

Geografisk information visar ett överskott på 378 tkr. Överskottet förklaras av ökningen av antalet beställningar av nybyggnadskartor samt ökningen av uppdrag inom mätning framförallt projekteringsmätningar, analyser och avancerade karttjänster inom GIS-området samt 3D/visualisering.

Gemensam administration och ledning visar ett överskott på 787 tkr på grund av att medel för oförutsedda uppdrag inte har behövt tas i anspråk.

Stadsplaneringsnämndens budgetram utökades 2017 med 2 467 tkr. I förändringen av budgetramen ingick minskat budgetanslag med 1 780 tkr, utökad budgetanslag med 3 600 tkr för samordning av samhällsbyggnadsprocessen och utökad budgetanslag med 647 tkr för pris- och löneökningar.

Intäkterna inom stadsplaneringsnämnden har ökat i takt med att byggandet ökat och näringslivet utvecklats inom kommunen. Framförallt har intäkterna från planavgifter ökat. Kostnadsökningen mellan åren beror i första hand på ökat antal tjänster samt ökade drift- och underhållskostnader för fastigheter och arrenden. Kapitaltjänstkostnaderna har minskat på grund av sänkt internränta.

Gemensamma kostnader för utveckling av samhällsbyggnadsprocessen budgeteras och redovisas under stadsplaneringsnämnden. Bland annat har satsningar gjorts på gemensam kompetensutveckling, 3D-strategi och framtagande av en så kallad planmosaik. Planmosaikens redovisar kommunens detaljplaner i den digitala kartdatabasen.

Resultaträkning

(tkr)	2017	2016
Verksamhetens intäkter	133 538	115 328
Verksamhetens kostnader	-143 155	-122 855
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-8 957	-11 721
Verksamhetens nettokostnad	-18 574	-19 248
Budget	26 281	23 814
Årets resultat	7 707	4 566
Nettoinvesteringar	-47 380	-33 631

Personalredovisning

	2017	2016
Antal årsarbetare	102,0	91,6
Antal anställda	102	92

Nettokostnad per verksamhet

(tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Politisk verksamhet	648	658	795	539	568
Nämndadministration	444	407	538	528	538
Lokalförsörjning *			21 568	22 308	22 445
Fysisk och teknisk planering	40 935	43 724	28 418	25 066	21 025
Kommunal lantmäteriverksamhet	8 999	7 494	6 101	6 547	6 760
Lantegendomar	-1 565	-2 441	-3 531	-1 749	-2 552
Reglerings- och saneringsfastigheter	7 414	7 796	6 074	7 475	6 540
Tomträttsverksamhet	-38 306	-38 390	-36 722	-35 763	-33 286
VA-tillsyn	5	0	40	174	26
Summa	18 574	19 248	23 281	25 035	22 064

* Lokalförsörjningen är från och med 2016 bolagiserad (Norrköping Norrevo Fastigheter AB)

Viktiga händelser under året

SESAM-projektet

Norrköping har stark växtkraft. Det ställer höga krav på kommunens arbete inom samhällsbyggnad. För att möta behovet startades 2014 projektet SESAM (Samordnad och Effektiv SAMhällsbyggnad). SESAM-projektet är ett samarbete mellan stadsbyggnadskontoret, tekniska kontoret, bygg- och miljökontoret samt Norrköping Vatten och Avfall AB. Det pågår till och med den 31 december 2018.

Projektet ska ge förutsättningar inom utvalda områden för att samhällsbyggnadsprocessen ska bli mer effektiv och samordnad. Under 2017 har arbetet fortsatt med att skapa förutsättningar för en mer samordnad administration samt förtydliga arbetsprocesser. Ett nytt delprojekt med målet att införa ett projektledningssystem har startats.

Under året har projektledaren träffat en grupp kunder. De lyfter bland annat att det är positivt att kommunen sedan en tid tillbaka arbetar mer i projektform i gräns-överstigande arbeten då det skapar en bättre dialog och tydlighet.

Chefer och ledare inom samhällsbyggnad har under året arbetat över organisationsgränserna i ett ledarforum, där de haft möjlighet att diskutera mål och arbetsformer som följer av projektets resultat.

Gemensam administration och ledning

Under 2017 pågick förberedelser för att kunna digitalisera geotekniska undersökningar som finns i kommunens förvar och göra dem tillgängliga i en karta på ett systematiskt sätt. Den geotekniska informationen har aldrig varit samlad på en gemensam plats, vilket har gjort att det har varit svårt att få en fullständig överblick över kommunens geotekniska material. Under 2018 kommer digitaliseringen att påbörjas.

Geografisk information

Riktlinjen för modellering i 3D och visualisering har implementeras. En specialist på att skapa avancerade 3D-modeller, animationer och filmer har anställts inom kontoret.

Årets flygfotografering gjordes över centrala Norrköping (Bråvalla, Händelö, Marby). Laserskanningar gjordes över Krokek, Händelö, centrala staden, Åby och Jursla.

Verksamheten har skaffat två olika typer av drönare under 2017. En för filmer och enklare bildtagning och en för mer avancerad datainsamling. Drönare används i arbetet med att ta fram kommunikationsmaterial, 3D-modeller, visualiseringar och dokumentation av markreningen i Inre hamnen.

Ett exempel på resultat från användning av drönare och utvecklingen inom 3D är det nya visualiseringsverktyget Earth Autopsy som visas på Visualiseringscenter. Norrköping står inför en rad omfattande byggprojekt. Nya stadsdelar kommer att ta vid på platser där gamla industrier legat. Där kan föroreningar från förr finnas kvar i marken, som i så fall behöver renas innan den bebyggs. Men det har visat sig vara svårt att förhålla sig till sådant som inte syns. Därför har geografisk information deltagit i arbetet med att utveckla visualiseringsverktyget Earth Autopsy, en helt ny teknik, som visar hur föroreningarna ligger i marken.

Arbete att digitalisera alla detaljplaner och bygga upp den så kallade planmosaiken har startat och mer än hälften av detaljplanerna är digitaliserade. Arbetet går att följa i intranätskartan (DIKA). Även arbetet med att få en gemensam lagringsplats för kommunens geotekniska undersökningar är igång.

Mark och exploatering

Den höga aktiviteten inom både planering och genomförande för att möjliggöra ökat bostadsbyggande och försäljning av mark för verksamheter har fortsatt.

Mark och exploatering har medverkat i arbetet med ett 40-tal detaljplaner, mycket arbete har även lagts på första etappen av projektet Inre Hamnen.

Inom många områden där detaljplaner vunnit laga kraft har genomförande pågått i form av markanvisningstävlingar, avtalsförhandlingar och fastighetsförsäljningar samt beställning och medverkan vid projektering och utbyggnad av gator och parkmark. Det gäller bland annat i kvarteret Garvaren, Strömsholmen, Nya Torget, Lindö 2:1 och projekt inom Västra Saltängen och Svärtinge Skogsbacke.

Intresset för tomter i tomtkön har varit stort och för närvarande är 1 147 personer anmälda till kön. Under året har en e-tjänst för anmälan, betalning och tomtinformation införts. Tomter har sålts i Svärtinge, Svärtinge skogsbacke, Ringstad Mo, Simonstorp, Skärblacka och Arkösund.

På Malmölandet har byggandet av Kardonbanan startat och ska samordnas med övrig infrastruktur enligt det planprogram som antagits. I Klinga har två tomter för verksamheter sålts. I Jursla och Herstadberg har ett antal företag fått option eller köpt fastigheter och optioner har lämnats på två fastigheter på Händelö.

Under hösten har särskilt fokus lagts på att följa upp optioner och bevaka byggnadsskyldigheter i avtal. För att öka möjligheterna till kontroll och transparens har ett informationslager som visar ledig mark, reservationer och avtalade byggnadsskyldigheter lagts in i karttjänsten DIKA.

138 småhustomter upplåtna med tomträtt har friköpts. Den stora höjningen av tomternas marktaxeringsvärden och den låga räntan har inneburit att friköp fortfarande är ekonomiskt gynnsamt.

Efter att översiktsplanen för landsbygden i Norrköpings kommun antagits har köpet av del av Borg 14:40, Skärlunda gård, slutförts och fastigheten har tagits in i markförvaltningen. Kvarteret Märket, med färdig planlagd industrimark har köpts av Norrköpings hamn.

Fysisk planering

Efterfrågan på detaljplaner är fortsatt stor. Större bostadsplaner och verksamhetsplaner har prioriteras högre än annan efterfrågad planering. Det pågår ett arbete med att förtäta staden som handlar om att skapa möjligheter att bygga på de tomma ytorna i innerstaden, knyta ihop olika stadsdelar med varandra för att bättre utnyttja kommunens mark. Byggs staden inifrån sparas det på värdefull natur- och jordbruksmark i ytterområdena, infrastrukturen utnyttjas bättre och samhällsservicen blir effektivare.

Under 2017 har stadsbyggnadskontoret arbetat med översiktsplanen för staden och översiktsplanen till landsbygden. Översiktsplanerna antogs i kommunfullmäktige den 19 juni, tre veckor senare vann beslutet laga kraft. I samband med beslutet fattade även kommunfullmäktige beslut om att aktualitetsförklara alla gällande översiktsplaner. Det innebär att Norrköpings kommun har en aktuell kommuntäckande översiktsplan för att tillgodose en önskvärd och hållbar utveckling av kommunen.

Arbetet med fördjupning av översiktsplanen för Bråvalla är fortfarande vilande. Översiktsplanen för staden har tagit in större delen av planområdet för Bråvalla vilket har gjort att större delen av området idag har ett stöd för utveckling i översiktsplanen för staden. Under 2017 har stadsbyggnadskontoret även tagit fördjupningen av översiktsplanen för Åby-Jursla till utställning.

Större planarbete för bostäder har pågått i Sandbyhov, Ektorp, Vilbergen och Fiskeby Tråbrunna. Exempel på verksamhetsmark där planarbete pågått är Risängen söder om Kungsängen och Malmölandet, kvarteret Ledaren och Ingelsta området. Projekt Ostlänken, Resecentrum med Butängen och Inre hamnen är exempel på stora projekt med detaljplaner som pågår.

Under året har 716 lägenheter antagits i detaljplaner, stadsplaneringsnämndens mål var att anta 1 000 lägenheter i detaljplaner. Att målet inte uppnås beror på att detaljplanen för del av Inre hamnen, som innehåller 900 lägenheter, inte kunnat antas under året. Den kajkonstruktion som konsulten från början föreslagit i Inre hamnen klarar inte av områdets övergripande stabilitet. Ytterligare utredningsarbete har därför krävts för att säkra områdets totalstabilitet. Detaljplanen för del av Inre hamnen bedöms kunna antas under 2018.

Under året har flera småplaner startats upp och totalt 11 detaljplaner antagits eller godkänts av stadsplaneringsnämnden. Sandbyhov (södra), Östra Eneby och Fiskeby Tråbrunna är exempel på planer med många bostäder som antagits under året.

Nyckeltal

Detaljplaneprocessen - beslut i stadsplaneringsnämnden

	2017	2016	2015	2014	2013
Totalt antal planuppdrag den 31/12	102	85	99	96	95
Planer som väntar på uppdrag den 31/12	51	97	67	60	45
Positiva planbesked	35	19	15	32	13
Nya planuppdrag	17	16	20	31	18
Redovisade och godkända program	1	1	2	1	5
Antagna detaljplaner	11	16	23	17	23
Antal uppskattade lägenheter i antagna detaljplaner	716	1 019	650	450	900
Laga kraftvunna detaljplaner	10	21	15	18	20

Framtiden

Gemensam administration och utveckling

Under sommaren 2018 kommer ett kommungemensamt kontaktcenter att öppna. Arbetet med kontaktcenter bedrivs i ett centralt projekt med projektdeltagare från samtliga kontor. För kontoren innebär arbetet bland annat kartläggning av vilka frågor som ska lämnas över till kontaktcenter, uppdatering av webbsidor och utbildning av kontaktcenters medarbetare. Under våren 2018 kommer ett intensivt arbete att bedrivas för att allt ska vara klart i tid.

Geografisk information

Arbetet med riktlinjen för 3D modellering och visualisering fortsätter med fokus på att sprida användningen till övriga kontor inom samhällsbyggnadsprocessen. Geografisk information deltar även i nationella och internationella nätverk för att utbyta erfarenheter kring 3D och visualisering.

Mark och exploatering

Behovet att skapa möjligheter för bostadsbyggande förväntas att vara fortsatt stort. Inre hamnen är ett viktigt projekt med ett stort tillskott av lägenheter. Förberedelserna genom sanering av markföroreningar och projektering kommer att fortsätta och när detaljplanen vunnit laga kraft kommer projekteringen att kunna slutföras. För att svara mot efterfrågan behöver även alla möjligheter undersökas för att bostäder, ekonomiskt tillgängliga för flera, ska kunna byggas.

Högt prioriterat är även utökningen av Kungsängens arbetsområde (Styrstad) österut så att mark kan erbjudas där. Inom Malmölandsprojektet kommer arbetet med detaljplaner för cirka 20 hektar verksamhetsmark i den sydöstra delen av området att antas.

Den kraftiga expansionen ställer krav på aktivt arbete med markförvärv för kommande exploateringar. Flera större markförvärv som har stöd i översiktsplan kan förhoppningsvis genomföras.

Fysisk planering

Kommunfullmäktige antog översiktsplanen i juni 2017 och nu ska strategiska planer för genomförande tas fram för områden som utpekats i översiktsplanen. Strategiska frågor behöver lösas tidigt i planeringen, vilket ställer krav på samordning över kontors- och bolagsgränser, vilket nu sker inom samhällsbyggnadsprocessen. Kommunen behöver ligga före och erbjuda en planreserv och även utbyggda markområden för att klara framtida utbyggnadsbehov för bostäder och verksamhetsmark.

Arbetet med de stora utvecklingsområdena kommer att pågå en lång tid framöver. Ostlänken med nytt resecentrum, Butängen, Inre Hamnen och Bråvalla är de mest betydelsefulla inom den närmaste tiden. Sandtorp pågår och Himmelstalund behöver startas upp för utveckling. Brännestad förbereds för bostäder och Klinga förbereds för verksamheter med genomförandeplaner. För att möta behovet i ett längre perspektiv förbereds redan nu dessa större planområden där riskerna minimeras inför planerad utveckling och planläggning.

Dialogen med medborgarna är viktig för att så tidigt som möjligt fånga upp goda idéer för planarbetet och på så sätt öka medborgarnas inflytande. Med hjälp av visualisering och utveckling av dialogen nås fler medborgargrupper. Det ska ges förutsättningar för så många grupper som möjligt att delta i utvecklingen av staden och kommunen för att uppnå målen och visionen.

Tekniska nämnden

Ekonomiskt resultat

Årets resultat blev ett överskott på 0,38 miljoner kronor i jämförelse mot budget. Verksamheten finansieras till 75 procent med skattemedel och 25 procent med intäkter. Nämndens totala kostnader uppgår till 471,7 miljoner kronor och intäkterna till 160 miljoner kronor.

Verksamhetens intäkter har ökat med 5 miljoner kronor jmf med föregående år. Ökningen beror på högre intäkter för parkering, ökningen av Natur och bygg verksamhet och högre intäkter för markupplåtelse på grund av omfattande byggverksamhet i staden.

Verksamhetens nettokostnader har minskat med 4,3 miljon kronor. Minskningen beror på att:

Antalet elever som har rätt till skolskjuts har ökat marginellt jämfört med 2016, men kontorets kostnader per beställd resa har minskat på grund av billigare avtal för resor som bokas genom regionens beställningscentral. Färdtjänstkostnaderna har ökat med 1,2 miljoner kronor jmf med 2016, eftersom antalet resor fortsätter öka. Kostnaden för parker och stadsmiljö ligger i samma nivå jmf med 2016. Vinterväghållningskostnaden, som består av halkbekämpning, snöröjning och markvärme, ligger på ungefär samma nivå som föregående år pga. den milda vintern. Vårvintern kostade något mer medan oktober till december var ovanligt varma och medförde lägre kostnader. Den snabba utvecklingstakten i staden är positiv men det ökade antalet gräv- och återställningsarbeten försämrar skicket på vägarna vilket ökar kostnaderna för vägnätet i staden. Jämfört med 2016 har kostnaderna ökat men samtidigt har intäkterna för återställningsarbeten ökat i samma utsträckning vilket innebär en nettokostnadsminskning med 3,9 miljoner kronor.

Jämfört med 2016 ligger hyrkostnaderna för spårvagnar på samma nivå som 2017 på grund av viss försening med den planerade så kallade F8-service. Kommande åren förväntas hyrkostnaderna öka i takt att kommunen ersätter flera gamla vagnar.

Kostnaden för el till gatubelysningen fortsätter minska som ett resultat av den investering i mer energieffektiv gatubelysning som genomförs under en fyraårsperiod och som avslutades under 2017.

Kontoret har tagit emot nästan 60 extra tjänster under 2017 och cirka 20 extra tjänster är planerade att tas emot under första kvartalet 2018. Satsningen på de nya tjänsterna i kontorets Natur och bygg verksamheten och den inledande utbildningsperioden resulterade engångskostnad och underskott på 1,6 miljoner kronor.

Kapitalkostnaderna har minskat med 21,9 miljoner kronor. Både avskrivningarna och räntekostnaderna har minskat.

Årets investeringar uppgick till 79,3 miljoner kronor.

Resultaträkning

(tkr)	2017	2016
Verksamhetens intäkter	160 073	154 886
Verksamhetens kostnader	-471 767	-448 913
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-38 030	-59 988
Verksamhetens nettokostnad	-349 724	-354 015
Budget	350 102	370 328
Årets resultat	378	16 313
Nettoinvesteringar	-79 348	-57 200

Personalredovisning

	2017	2016
Antal årsarbetare	209,6	181,7
Antal anställda	211	183

Nettokostnad per verksamhet

(tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Nämndadministration	1 114	1 106	957	1 205	1 214
Gator och vägar	129 428	133 406	124 961	143 825	154 880
<i>varav vinterväghållning</i>	<i>16 481</i>	<i>18 485</i>	<i>22 361</i>	<i>23 296</i>	<i>24 434</i>
Parkering	-44 134	-39 406	-40 208	-36 576	-34 814
Spårväg/kollektivtrafik	92 732	92 915	96 981	97 094	91 528
Färdtjänst	48 897	46 677	43 574	44 346	44 571
Skolskjuts	64 119	63 171	63 384	62 020	60 227
Parker och grönområden	45 735	49 082	44 496	42 928	38 610
Naturvård	7 520	5 120	4 777	4 599	4 787
Herrebro avfallsdeponi	2 101	1 961	2 275	2 063	2 284
Gamla deponier	16	37	449		
Avfallshantering/renhållning				-2 015	-3 139
Arbetsmarknadsåtgärder	2 174	-54	487	279	765
Exploateringsverksamhet	24				
Summa	349 724	354 015	342 135	359 770	360 913

Viktiga händelser under året

Norrköping – en stad i utveckling

Det byggs som aldrig förr i staden. Mark för företag exploateras i rask takt och bostäder växer fram både i nya områden och på de ytor i staden som går att bebygga. Nya områden för bostäder och företag samt stora projekt såsom Ostlänken, ny godsbangård och nytt resecentrum har medfört ett ökat tryck på kontoret att leverera sina delar i samhällsbyggnadsprocessen. Samverkan mellan förvaltningarna i processen är kritisk för att staden ska kunna växa i den takt som krävs. Även om kontoret har genomfört flera nyrekryteringar under föregående år för att matcha de behoven som finns i samhällsbyggnadsprocessen har kontoret fortfarande brottats med utmaningar i att kunna bidra med de resurser som

efterfrågas och därför har fokus legat på att fortsätta rekrytera ny personal för att förbättra situationen.

Behoven och planerna för de kommande åren pekar på fortsatt stark utveckling av staden och kommunen, vilket kräver effektiv och väl samordnad hantering av hela samhällsbyggnadsprocessen i kommunen. För att svara upp mot behoven startades projektet SESAM (samordnad och effektiv samhällsbyggnad) under 2014. Projektet omfattar förutom tekniska kontoret även stadsbyggnadskontoret, bygg- och miljökontoret samt Norrköping Vatten och Avfall AB. Under året har stora framsteg gjorts inom SESAM för att effektivisera samhällsbyggnadsprocessen och arbetet fortsätter under 2018.

Samordning och effektivisering i samhällsbyggnadsprocessen

Kontoren och bolaget har fortsatt samordningen i kompetensförsörjning, kompetensutveckling och introduktion för nyanställda har fortsatt att utvecklas. Verksamheterna har fortsatt effektivisera arbete över gränserna och underlätta lärande och gemensamma arbetsrutiner har tagits fram.

Det har blivit enklare för kunden att kommunicera med kommunen i etablerings- och utvecklingsfrågor. Byggdialogen har utökat möjligheten till ett första möte med kommunen när man kommer med en idé. För att spara tid kan nu intressenter börja med utredningar tidigt i detaljplaneprocessen och påbörja ett bygglovs-ärende samtidigt som detaljplanearbetet pågår.

Kontorets övergripande kvalitetsarbete och processer

För att kontoret ska kunna prestera på ett bra sätt utåt krävs ett kvalitetsarbete kring gemensamma synsätt, arbetssätt och processer. Kontoret arbetar systematiskt med det interna kvalitetsarbetet genom en särskild metodik för att analysera, planera och följa upp verksamheten. Med bred delaktighet skapas en årlig utvecklingsplan med mål och aktiviteter samt styrparametrar för att följa upp resultaten. Syftet med planen är att nå ökat kundfokus, nöjdare medarbetare och högre effektivitet. Med samma syfte har kontoret under hösten genomfört ett arbete med en omorganisation som gäller från 1 januari 2018. I den nya organisationen har spår, gata/trafik och park/natur delats upp i tre nya verksamheter - drift, utveckling och produktion vilket också förstärker kontorets processarbete. Under året har kontoret formulerat nya mål och framgångsfaktorer för de övergripande processerna.

Ledningsprocess

Inom ledningsprocessen tog kontoret som helhet ett stort kliv framåt i medarbetarenkäten som visar att de flesta medarbetare är både nöjda och stolta över att arbeta på kontoret. Internkontrollen visar att introduktionen av nya medarbetare fungerar väl vilket varit extra viktigt då kontoret rekryterat som aldrig förr. De väldigt goda omdömena i revisionens fördjupade granskning av det systematiska kvalitetsarbetet bör också nämnas här. I det kommande arbetet behöver kontoret bland annat arbeta med att upprätthålla nöjdheten bland medarbetarna i den omorganisation som genomförs samt att i detta arbete också ta fram och kvalitetssäkra arbetssätt och rutiner.

Huvudprocess - Sköta om miljöer infrastruktur och funktioner

En stor del av kontorets arbete sker i denna process via upphandlade entreprenörer. Arbetet med avtalsuppföljning har förbättrats ytterligare och resulterat i ett bättre utförande av tjänsterna i avtalen. Kontoret har haft stort fokus på trygghetsfrågor och i detta arbetat på bred front med proaktiva åtgärder mot klotter och nedskräpning samt förbättrad belysning och röjning i grönområden. Under 2018 behöver kontoret bland annat säkerställa att nya driftavdelningen snabbt blir produktiv samt samarbeta med Östgötatrafiken för att förbättra resultatet i utförandet av färdtjänst och skolskjuts.

Huvudprocess - Ge service och information

I denna process ser vi att kontoret lyckats med att förbättra handläggningstider samt att kundservice klarat en större andel av ärenden än tidigare. Tiden för första återkoppling i ärenden till medborgare har också förbättrats. Undersökningen av kundnöjdhet kring kontorets ledord tillgänglighet, bemötande och leverans i ärenden samt mätningar av tider för återkoppling till näringsidkare visar en liten försämring jämfört med förra året. Här behövs fortsatt fokus på att förbättra tillgänglighet, bemötande och leverans samt att i detta också hitta bra samverkan med nya kontaktcentret.

Huvudprocess - Utveckla miljöer, infrastruktur och funktioner

Kontorets måluppfyllelse inom processen är god. Många av resultaten har skapats inom samhällsbyggnadsprocessen där nämndernas gemensamma mål står i fokus. Kontoret har levererat kompetens och underlag som krävts i detaljplanearbete och utredningar samt även arbetat med egna utvecklingsfrågor till exempel i nya lekmiljöer och påverkansarbete för att öka cyklande. Under 2018 behöver fokus ligga på samordning mellan och resurssättning i projekt samt att finna samsyn med berörda i klimat- och dagvattenfrågorna.

Stödprocesserna

Arbetet inom stödprocesserna har bland annat handlat om att skapa bättre rutiner för att stötta verksamheterna och öka effektiviteten i de egna processerna till exempel inom ekonomiuppföljningen, dokumenthantering, upphandling och projektledning. I kommande arbete ligger fokus bland annat på prognosarbete, implementering av public 360, bevakning av ny upphandlingslagstiftning samt effektivisera internt arbetsflöde i projekt och fortsätta arbete med digitalisering inom kontorets ansvarsområden.

Verksamheten Gata Trafik

Arbetet med att säkerställa leveranser i våra entreprenadkontrakt fortsätter. Kontrakten förfinas löpande i samband med nya upphandlingar och möjliggör bättre uppföljningsmöjligheter. Verksamheten har förstärkt organisationen med en resurs för hantering av kartor och mängdförteckningar vilket säkerställer kvaliteten i upphandlingsunderlag och minskar beroendet av konsulttjänster. Under året har kontrollerna av entreprenörernas leverans utökats. Kontroller har främst genomförts gällande leveransen i enskilda kundärenden och utförandet av uppdragen i stadsmiljön men även till exempel av entreprenörernas egenkontroll, kvalitet, miljö och arbetsmiljö. Närmare 1 miljon kronor har utställts i viten på grund av brister i utförandet.

Den stora fiberutbyggnaden i stadens centrala delar närmar sig sitt slut och återställningsarbetet börjar komma i kapp. Kontoret har på grund av begränsade resurser ett utmanande uppdrag i att upprätthålla av stadens vägstandard. Här krävs en grundlig planering och samarbete med andra parter för att använda tillgängliga medel på bästa och effektivaste sätt.

Trafiksäkerhet och hållbarhet

Inom området trafiksäkerhet har kontoret påbörjat ett systematiskt arbete med att kartlägga passager. Kartläggningen kommer resultera i en grundprioritering att förhålla oss till i dialogen med kommuninvånarna. Synpunkter handlar ofta om hög hastighet på gatan utanför bostaden och här arbetar vi löpande med både tillfälliga och mer permanenta lösningar. Efter genomförd hastighetsöversyn har ytterområdena under året fått skyltar med nya hastighetsbegränsningar.

Kontoret arbetar med hållbarhetsfrågor på många olika sätt och att främja hållbart resande är område som Gata Trafik arbetar med. Under året har detta bland annat skett genom en rad åtgärder för att främja cyklande till exempel genom att öka antalet cykelställ, pumpar samt genomförande av en uppmärksam och uppskattad cykelkampanj där Lindöbor kunde låna en elcykel under några veckor och testa att bryta invanda mönster. För att följa luftkvaliteten i staden genomförs löpande mätningar på utvalda platser och årets luftmätningar visar på goda resultat där vi befinner oss långt under satta gränsvärden.

Aktuella projekt

Med målet att anta detaljplaner för 1000 lägenheter läggs stort fokus i arbetet med stadens framtida trafikmiljö. Kontoret deltar ur flera perspektiv - gaturummet ska utformas attraktivt ur såväl trafiksäkerhet, tillgänglighet, framkomlighet som ur ett mer tekniskt perspektiv såsom materialval, konstruktion och möjlighet att underhålla. Stora projekt för året var ny infart till Vrinneskjuset, ny gång- och cykelväg utmed med Stockholmsvägen vid Ingelsta och även genom Svärtinge mot Finspång samt trafikplats Bråvalla som närmar sig ett genomförande.

Hösten 2016 stängdes Femöresbron av på grund av kraftiga rostangrepp. Bron har varit en del av många kommuninvånarens promenadstråk och engagemanget kring brons framtid har varit omfattande. Bron är nu nedmonterad och kontoret har utifrån oberoende konsultundersökningar konstaterat att en renovering av den snart 120 år gamla och slitna konstruktionen inte kan motiveras. En ny bro behöver byggas i enlighet med vår tids krav på hållfasthet, klimatanpassning, tillgänglighet med mera. I början av 2018 väntas tekniska nämnden fatta ett beslut i frågan.

Under 2016 antogs en riktlinje samt ny taxa för markupplåtelse. Under 2017 har kontoret fokuserat på tillämpningen av dessa styrande dokument samt att utreda övriga juridiska förutsättningar kring nyttjande av allmän platsmark. Ambitionerna att städa undan det som inte hör hemma i den allmänna miljön har höjts och förhoppningen är att detta ger ännu bättre resultat under 2018.

Parkeringsenheten

Under 2017 har fordonsflyttarna arbetat intensivt med Lag (2014:447) om rätten att ta fordon i anspråk för fordringar på vissa skatter och avgifter. Den 1 juli 2014

infördes två nya regler med syfte att motverka att personer smiter undan betalningsansvar för fordonsrelaterade skulder genom att registrera så kallade bilmålvakter som ägare till fordonen. Reglerna gäller endast skulder som uppkommit efter den 1 juli 2014. Norrköping är en av få kommuner som verkligen arbetat med detta och det har blivit uppmärksammat i media under sommaren 2017. Bara i Östergötland finns det obetalda parkeringsanmärkningar för 36 miljoner kronor enligt uppgift från Sveriges Radio P4. Detta har gjort att antalet fordon som beslagtogs ökat.

Efter att ett nytt avtal tecknats med Norrköping Norrevo fastigheter AB har det också jobbat hårt med att hjälpa dem skylta upp tomtmark/kvartersmark, framförallt vid skolor, förskolor etcetera och därmed bidra till en trafiksäker miljö vid skolor och förskolor.

Verksamheten Park Natur

Park

Skötsel av staden

Under året har park jobbat aktivt med avtalsuppföljning av de entreprenörer som sköter stadens parker och grönområden. Kontoret har genom stickprovskontroller och systematisk avtalsuppföljning säkerställt att upphandlad kvalitet och kvantitet efterlevs av kontorets entreprenörer. Särskild fokus har lagts på att kontrollera städning.

Under hösten 2017 tillsattes närmare 70 så kallade extratjänster inom tekniska kontoret, Natur och Bygg. Fler av arbetslagen jobbar med papperskorgstömning och skräpplockning vilket också förväntas ge resultat i form av en ökad kvalitet på stadens renhållning.

Två så kallade Skräpmätningar har utförts, en i gatumiljö och den andra i Folkparken. Skräpmätningar är en metod framtagen av "Håll Sverige rent" i samarbete med Statistiska Centralbyrån, för att ge en bild över nedskräpningens ökning/minskning från år till år som även fungerar vid en jämförelse med andra kommuner. Resultaten för gatumiljö visade inte på någon förbättring gentemot den senaste mätning och de resultaten kommer att analyseras ytterligare för att identifiera de rätta åtgärderna. Mätningen i parkmiljö gjordes för första gången och kommer följas upp med ny mätning under nästkommande år.

Under året har kommunen tillsammans med fastighetsägare i staden kraftsamlat för att arbeta mot klotter. Det har resulterat i en överenskommelse där alla parter arbetar för att ta bort klotter så fort som möjligt, helst inom 24 timmar. Kontoret kommer under kommande året följa upp resultaten av överenskommelsen.

Park

Kontoret bidrar med kompetens kring grönstrukturen vid framtagande av detaljplaner och andra projekt med syftet att öka bostadsbyggandet, öka andelen verksamhetsmark och genomföra infrastruktursatsningar. För att förbättra kvalitén på parkmark där invånarna har längre än gångavstånd till ett grönområde har kontoret arbetat med projektet Prysgårdsparken som en del av Haga och

Marielund parkinvesteringar. Projektet har dock försenats på grund av omfattade arkeologi.

För att öka kontorets kunskaper om hur stadens parker upplevs och används av norrköpingsborna har en så kallad sociotopkarteringen nu färdigställts för hela staden. Sociotopkarteringen kommer att vara ett viktigt underlag för framtida förvaltning och planering för stadens parker och grönområden.

Arbetet med att planera för promenadernas bevarande och utveckling för framtiden har fortgått under 2017. Kontoret har även tagit fram en förprojektering för att utveckla- och klimatanpassa Vilbergsparken tillsammans med Norrköping Vatten och Avfall AB och kultur- och fritidskontoret.

Marknaden i dessa tider av högkonjunktur visar tecken på mättnad, genom att prisnivån har höjts eller att anbuden för vissa annonserade arbeten uteblir helt.

Lekplatser

I västra Lindö färdigställs en ny lokal lekmiljö som blir färdig i januari. I Pryssgården har byggnation påbörjats för en ny lekmiljö i kvarteret Jordgubben och en hinderbana/naturlekplats vid Herdegatan. Lekmiljöerna i Pryssgården kommer att bli färdiga under våren 2018.

Utsmyckning av staden

Årets kaktusmotiv i Carl Johans Park hyllade De synskadades riksförbund i Norrköping som fyllde 100 år. Vid invigningen bjöd förbundet på kaffe med tårta. I Hörsalsparken prydde Folkdanslaget Kamraterna och Vänsterpartiet Norrköping som även de båda fyllde 100 år.

Under året har vi arbetat aktivt med de tillfälliga installationer som pryder staden främst i samband med olika högtider och helger. Alla hjärtans dag-installationerna prydde Grytstorget då även kommunens tjänstemän var ute på plats för att dela ut rosor till passerande Norrköpingsbor och för att informera och samla in synpunkter på kommande byggnation av torget.

Till påsk låg fokus på Drottninggatan och Hörsalsparken som pryddes med färgsprakande lökväxter. Sommarblommor prydde såväl Norrköpings centrum som kringliggande tätorter. Till jul avslutades året med pepparkakshus i form av kända Norrköpingsbyggnader på Hamnbron, där det bland annat uppmärksammats att Strykjärnet fyller 100 år.

Natur

Kontoret har bidragit med kompetens kring naturvård, ekologi och vattenrelaterade naturfrågor i samhällsbyggnadsprocessen. Kontoret har även deltagit i dialog med länsstyrelsen angående framtagande av en ny Natura 2000-bevarandeplan för Norrköpings eklandskap.

Inventeringar

Kunskapsuppbyggnad är en viktig uppgift för naturvården, där det till en del sker genom inventeringar. Under 2017 har kommunens ansvarsarter rökpipsvampen, piploka, ärtvicker, fetörtsblåvinge och hedpärlemofjäril inventerats. Utöver det även kungsfiskare, tjäder, bäver och fladdermöss, samt övervakning av

havsöringsförande vattendrag med elfiske i samarbete med Länsstyrelsen samt i egen regi i Lekbäcken.

Tre stora naturvärdesinventeringar är gjorda för att stärka kunskapsunderlaget om vår natur på strategiska platser. Den kommande Ostlänken har genererat en del biotopkarteringar (inventeringar av vattenmiljöer och kantzoner), när bansträckningen berör vattendrag. Myggproblematiken på Vikbolandet har övervakats genom mygginsamlingar varannan vecka under sommarhalvåret och in i september.

Skötselåtgärder

En rad åtgärder har gjorts bland annat en restaurering av Stapelsjön genom vassfräsning och uppöppning av den knappt synliga meandrande förbindelsen mellan sjön och Bråviken

Naturvårdsåtgärder har genomförts i Gransjöbäcken, Kolmårdsbäcken, Torshagsån och Pjältån i syfte att återställa vattendragen till sitt ursprungliga lopp. Vi har även återskapat en slätteräng vid Bjärbytorpet.

En mängd skötselåtgärder har därutöver utförts i kommunens naturreservat som till exempel röjning i Kimstad ekbackes Natura 2000-område samt Marmorbruket, röjning i närmare 8 ha ekplanteringar samt plantering av plantering av ek i cirka 3 ha nya områden. Därtill har röjning skett i ett antal tätortsnära skogar av estetiska skäl och för ökad trygghet.

Verksamheten Spår

Spårdrift/utveckling

Under året har flera åtgärder genomförts i syfte att förbättra kollektivtrafikens framkomlighet och att minska miljöpåverkan och störningar i form av buller och vibrationer.

Spår drift har tillsammans med spårvagnsverkstaden genomfört ett projekt inom spårvägen vars syfte är att minska slitage på hjul och räl samt öka den upplevda komforten. Projektet har genomförts i flera steg. Först genomfördes en omfattande mätning av hela spårvagnsnätet, därefter gjordes en analys och slutligen slipades all räl till en speciell form. Resultatet visade sig mycket lyckat och vi har dessutom minskat buller till glädje och nytta för såväl resenärer som boende.

Tillsammans med Trafikverket kunde vi i slutet på året äntligen genomföra byggstarten för Kardonbanan, den nya industrispårsanslutningen mellan stambanan, över Malmölandet till Händelö.

Spårvagnsverkstaden

Under året har mycket tid lagts ned på att ta fram underlag till upphandling av utbyggnad av Spårvagnsverkstad samt Vagnhall. Förfrågningsunderlag för bygget planeras gå ut på räkning under första kvartalet 2018.

Underhållet av spårvagnar av modell M06 har under året kantats av en mängd kvalitetsproblem som orsakats av vår leverantör Bombardier. Dessa har tagit lång

tid att komma till rätta med och arbetet att kvalitetssäkra deras leveranser fortskrider efter årsskiftet.

Utvecklingsarbetet i spårvagnsverkstaden har under året koncentrerats till två saker. Vi har arbetat fram nya styrande rutiner i vårt nyskapade verksamhetsledningssystem för att hantera de revisionsavvikelser som vi fick vid senaste revisionen av vårt tillsynsansvariga företag tillika Trafikoperatör, Transdev, 2016. Grunden till dessa avvikelser härrör från perioden som verkstadens drift var i upphandlad entreprenörs regi.

Vi har även drivit utvecklingsarbete för att minska slitaget på hjul och räls med hjälp av ändring av flänssmörjningssystemen på modellen M06. Justeringar som möjliggör en jämnare fördelning av fett som används för att ändra på friktionen mellan hjulet och rälen. Det långsiktiga målet av denna ändring är att kunna öka intervallen mellan svarvningar och hjulbyten och på så sätt spara underhållskostnader.

Sammanställning över verksamheten i Spårvägmuseet under 2017

Under året har museet besökts av 30 grupper med varierande antal personer. Totalt har det varit 626 besökare.

Vid högertrafikjubileet och kulturnatten hade vi både aktiviteter ute på staden och i museet. De museala vagnarna har använts vid för olika former av beställningskörningar, rundturer och skolteater. I museet har främst arbete med översyner genomförts. Under hösten har en rensning och omflyttning av reservdelar i källaren (i museet) genomförts. Vid flera av de större besöken har personal från Svenska Spårvägssällskapet hjälpt till med guidning i museet.

Verksamheten Natur och bygg

Verksamheten fick under våren ett nytt uppdrag, att ta emot 70 personer med tidsbegränsade åtgärder som Extratjänster. Med ett så stort inflöde av ny personal var hela organisationen tvunget att ändras och nya OSA-platser tillkom för att behålla kontinuiteten i verksamheten. Ett omfattande rekryteringsarbete påbörjades på olika nivåer i organisationen och resulterade att enheten passerade 140 anställda i slutet av oktober. Omfattande utbildningsinsatser av olika slag har genomförts under denna period.

Verksamhetens uppdrag utökades samtidigt under denna period, framför allt har driftuppdrag tillkommit internt från gatu/park och naturvården, även i uppdragen från Norrevo tillkommer nya objekt när det byggs i de driftområden vi sköter.

Vi har också tillverkat en del ny utsmyckning i trä till lekplatser som har fått olika teman och vi står för en stor del av utsmyckningar i staden till exempel till "Alla hjärtans dag" och till jul, nya pepparkakshus har skapats där bland annat Strykjärnets 100-års jubileum uppmärksammats.

Alla personer med en OSA-anställning har genomgått en ny utredning av den individuella arbetsförmågan, vilket inte ledde till några större förändringar. De Fas3-placeringar vi haft har fasats ut under året vilket inneburit att vi inte längre har några resevärdar på bussar och spårvagnar. Andra uppdrag har ersatts med ordinarie arbetslag.

Verksamheten Skolskjuts och Färdtjänst

Färdtjänst

Antalet beslut gällande färdtjänst, riksfärdtjänst och parkeringstillstånd för rörelsehindrade som tekniska kontoret beslutat har ökat med cirka 20 procent i jämförelse med föregående år. I snitt har över 90 procent av kunderna fått beslut inom sex veckor. Under hårt belastade perioder har konsulter tagits in för att hålla handläggningstiden nere. Under året har två kundnöjdhetsundersökningar genomförts med fokus på bemötande och information. Resultatet visar att 98 procent är nöjda med den information de fick och 100 procent anger att de fick ett bra eller mycket bra bemötande från handläggaren.

Samtliga färdtjänstresor beställs via Östgötatrafikens beställningscentral och utförs av Östgötatrafikens upphandlade trafikföretag. Kundundersökningen visar att resenärerna ger goda betyg för beställningscentralen men lägre betyg när det gäller tryggheten vid resorna. Färdtjänstverksamheten har en stor utmaning då det är stor personalomsättning bland färdtjänstförarna och det finns svårigheter att rekrytera nya förare.

Skolskjuts

Den största delen av alla skolskjutstransporter utförs med kollektivtrafiken. Cirka 2300 grundskoleelever reser med busskort till skolan. Av de som beviljats busskort utgörs en stor andel av elever som gjort ett eget val av grundskola. Det är då en kommunal service, det vill säga inte skolskjuts enligt skollagen. Av de upphandlade skolskjutstransporterna reser cirka 1200 elever med stora skolbussar och 450 elever med skoltaxi. Kundundersökningen inom skolskjutsen visar generellt på höga nöjdhetssiffror. Över 97 procent av de elever som reser med stora skolbussar upphandlade av tekniska kontoret uppger att de är nöjda med skolskjutsen. Dock visar årets undersökning att bland de som reser med skoltaxi har andelen som anser skolskjutsen vara mycket bristfällig ökat från noll procent föregående år till 8 procent 2017. Kontoret kommer att fortsätta analysera resultaten för att identifiera och åtgärda eventuella brister.

Det projekt som tidigare år genomförs gällande inventering och uppsättning av hållplatsskyltar har efter årets skolstart kompletterats med ytterligare åtgärder. Bland annat har tolv skyltar satts upp och åtta stycken SeeMe-system, en typ av ljussystem som uppmärksammar övriga trafikanter om att det finns skolelever vid uppsamlingsplatsen. Under året har nya skolskjutsriktlinjer arbetats fram. Riktlinjerna kommer förhoppningsvis antas i nämnden i januari 2018.

För en effektiv och bra skolskjuts krävs ett nära samarbete med utbildningskontoret och grundskolorna. Under året har verksamheten arbetat med att se över hur skolskjutsen skulle kunna effektiviseras med mer samordnade skoltider. Projektet pågår fortsatt.

Nyckeltal

	2017	2016	2015	2014	2013
Gator och vägar (enhet: 1000 m2 körbana)					
Mängd	4 852	5 107	4 992	4 811	4 806
Nettokostnad, tkr	129 426	133 406	124 961	143 825	154 880
Kronor/enhet	26,68	26,12	25,03	29,90	32,23
Vinterväghållning (enhet: 1000 m2 körbana)					
Mängd	4 852	5 107	4 992	4 811	4 806
Nettokostnad, tkr	16 481	14 485	22 361	23 296	24 434
Kronor/enhet	3,40	3,70	4,48	4,84	5,08
Spårvägar (enhet: meter spårväg)					
Mängd	40 581	40 581	40 581	40 481	40 481
Nettokostnad, tkr	76 827	76 865	83 046	83 404	58 595
Kronor/enhet	1 893,18	1 894,12	2 046,44	2 060,32	1 447,47
Parker och grönområden (enhet: hektar)					
Mängd	1 225	1 223	1 194	1 187	1 270
Nettokostnad, tkr	453 735	49 082	44 496	42 928	38 610
Kronor/hektar	37 335	40 132	37 266	36 165	30 402
Naturvård (enhet: invånare)					
Mängd	140 930	139 270	136 950	135 272	133 788
Nettokostnad, tkr	7 520	5 120	4 777	4 599	4 787
Kronor/enhet	53,36	36,76	34,88	34,00	35,78

Skolskjuts grundskola exklusiva särskola

	2017	2016	2015	2014	2013
Upphandlad skolskjuts, kronor/elev*	15 958	17 211	20 216	22 463	20 950
Antal elever	1 845	1 704	1 485	1 336	1 362
Buskort kostnad kronor/elev	3 128	3 955	3 964	3 906	3 676
Antal elever	2 714	2 277	2 581	2 385	2 434

Skolskjuts gymnasieskola exklusiva särskolan

Kostnad per elev kronor	2017	2016	2015	2014	2013
Buskort/reseersättning	5 633	4 598	4 472	5 045	5 135
Antal elever	1 792	1 980	2 167	1 868	1 891

Färdtjänst 31 december respektive år

	2017	2016	2015	2014	2013
Antal färdtjänstlegitimerade	4 737	4 664	4 547	4 571	4 442
Genomsnittlig kostnad per beställning*	156	152	151	166	170
Antal färdtjänst omsorgsresor	245 288	243 538	230 968	221 600	217 900

Framtiden

Norrköping i utveckling påverkar

Nya områden för bostäder och företag samt stora projekt såsom Ostlänken, ny godsbangård, nytt resecentrum, Johannisborgsförbindelsen och Inre hamnen medför ökat tryck på kontoret att leverera sina delar i samhällsbyggnadsprocessen. Det handlar om att ha kompetens och resurser i detaljplanearbetet men även att planera, anlägga och underhålla ny infrastruktur, stadsmiljöer och grönytor. Vi ser också att kapaciteten inom spårvägen kommer att behöva höjas. Det innebär betydande investeringar i nya spårvägslinjer och spårvagnar, högre kapacitet i vagnhallar och en verkstad som behöver anpassas för en större flotta av den större spårvagnstypen M06.

Norrköpings kommun har valt en inriktning där en större andel av transporter ska ske med de hållbara trafikslagen gång, cykel och kollektivtrafik. Konsekvensen av detta är ett större fokus på utveckling av dessa trafikslag och minskade insatser i biltrafiksystemet. Samtidigt har kontoret uppdraget att strategiskt bevaka tillgången och upprätthålla en lämplig mängd parkeringsplatser för allmänheten i staden – vilket är en utmaning i en stad där marken alltmer tas i anspråk av ny bebyggelse. Planeringen av den nya infrastrukturen kring Ostlänken och nytt resecentrum med nätverk för gång, cykel och kollektivtrafik sker inom det EU-finansierade projektet FriN – Framtidens resor i Norrköping.

Klimatförändringarna är en realitet och kontoret har ett uppdrag att bland annat samordna kommunens arbete kring klimatanpassning i dagvattenfrågor. För att undvika framtida skador från översvämningar från mer intensiva och oftare förekommande regn behöver dagvattenfrågorna hanteras i planeringsskedet för nya etableringar. Åtgärder behöver också ske för att kunna avleda stora mängder vatten. I det arbetet är också grönstruktur en viktig faktor och i samverkan med Norrköping vatten och avfall AB arbetar kontoret med olika dagvattenlösningar vid anläggande av parker och andra grönytor. Grönområden är viktiga för en attraktiv stad och i samverkan med stadsbyggnadskontoret kommer kontoret inleda arbete med en riktlinje för grönstruktur under 2017.

Samordning och samverkan för bästa effektivitet

Arbetsformerna för att nå en effektiv samhällsbyggnad fortsätter att utvecklas och är förutsättningen för att kommunen ska klara sina åtaganden inom samhällsbyggnadssektorn. Kontoret driver, tillsammans med stadsbyggnadskontoret, bygg- och miljökontoret samt Norrköping Vatten och Avfall AB, SESAM-projektet för att klara dessa åtaganden. Kontoret ser att arbetet behöver intensifieras ytterligare för att nå den önskade effekten – samordnad och effektiv samhällsbyggnad.

För att hålla tillbaka en förväntad kostnadsökning för skolskjutsen behöver kontoret fortsätta att utveckla samverkan med utbildningskontoret och skolorna. En samordning av grundskolornas start- och sluttider är avgörande för att skolskjutsresorna ska kunna optimeras. Östgötatrafiken utför en del av skolskjutsresorna via kollektivtrafiken och har även sedan några år uppdraget att utföra färdtjänstresorna. Samverkan med Östgötatrafiken behöver utvecklas, särskilt för att höja kvaliteten på utförandet av färdtjänstresorna, men även i arbetet med att utveckla infrastrukturen för spårväg och annan infrastruktur för

kollektivtrafik där planering måste harmoniera med bolagets planer till exempel för linjedragningar.

Kvalitetskrav på vår service och leverans

För att lyckas med det serviceåtagande kontoret har behöver arbetet med relationerna till medborgare och näringsliv utvecklas. Under 2017 har kontoret medverkat i projektet vars mål är skapandet av det kommungemensamma kontaktcentret. Internt på kontoret har det under året pågått ett intensivt arbete med att förbereda kontoret till delvis verksamhetsövertagande med också kontaktcentrets uppstart och kontorets framtida samarbetsformer.

Serviceprocessen ”Ge service och information” har identifierats som en av kontorets huvudprocesser och kraven på snabb återkoppling i kundärenden ökar. Utöver serviceprocessen har kontoret också att hantera två andra huvudprocesser – ”sköta om miljöer, infrastruktur och funktioner” samt ”utveckla miljöer, infrastruktur och funktioner”. Eftersom trycket inom de två sistnämnda processerna är högt och ökar har kontoret en utmaning i att också leverera snabba svar. Kontoret kommer arbeta vidare med att hitta balans mellan de tre processerna och anpassa vårt arbete med hänsyn till kommande kontaktcenter.

När staden växer ökar användningen av våra allmänna ytor samtidigt finns en ambition att staden och övriga kommunen ska vara snygg, trygg och i så stor utsträckning som möjligt tillgänglig för alla. Det kräver bland annat effektivare skötsel och underhåll. Kontoret kommer i linje med detta, samt i syfte att ta hand om genomförda investeringar på bästa sätt, fortsätta att utveckla skötsel i egen regi i delar av staden. En ny riktlinje för markupplåtelse på allmän platsmark har tagits fram och efterlevnaden av den ska bevakas i arbetet med en snygg och trygg stad.

Större delen av kontorets verksamhet kommer även fortsättningsvis att genomföras via avtal med entreprenörer. Kontoret behöver därför fortsätta arbetet med utveckling av rutiner för avtalsuppföljning och kvalitetssäkring av våra driftkontrakt.

Byggnads- och miljöskyddsnämnden

Ekonomiskt resultat

Byggnads- och miljöskyddsnämndens resultat för 2017 blir ett överskott på 11 982 tkr.

Överskottet kan i huvudsak relateras till tre områden. Intäkter, personallöner samt bidrag för bostadsanpassning. Intäkterna för främst bygglov, lantmäteri samt alkoholtillstånd med mera har fått ett mer positivt utfall än väntat. I huvudsak beror det på fler ärenden och/eller mer omfattande ärenden. Lägre bemanning på grund av vakanser som påverkats av rekryteringsfördröjningar/-svårigheter. Inom bostadsanpassningen har visserligen handlagts fler bidragsansökningar jämfört med förra året, men det har varit färre omfattande ärenden.

Resultaträkning

(tkr)	2017	2016
Verksamhetens intäkter	48 000	45 180
Verksamhetens kostnader	-80 057	-75 856
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-43	-44
Verksamhetens nettokostnad	-32 100	-30 720
Budget	44 082	43 083
Årets resultat	11 982	12 363
Nettoinvesteringar	437	0

Personalredovisning

	2017	2016
Antal årsarbetare	92,7	83,65
Antal anställda	94	85

Nettokostnad per verksamhet

(tkr)	2017	2016
Nämnd och nämndadministration	128	232
Bygglov	4 840	4 826
Energi- och klimatrådgivning	267	71
Bostadsanpassning	2 288	4 227
Miljö- och hälsoskydd	615	559
Livsmedel	465	382
Lantmäteri	2 027	2 066
Alkoholtillstånd med mera	1 352	
Summa	11 982	12 363

Viktiga händelser under året

Utvecklat nya modeller för avgifter och taxor

För två av nämndens verksamheter har nya modeller för taxor tagits fram. Bygglov som tidigare följde en modell där kostnaden baserades på hur stor

byggnationen var har utvecklat en taxa som baseras på vad man bygger och en utifrån erfarenhet bedömd tidsåtgång. Modellen är framtagen av SKL och tillämpas redan i några få kommuner. Fördelarna är att det är mycket enklare att på förhand informera om vad bygglovet ungefär kommer att kosta samt att faktureringen går mycket fortare. Skillnaden mot den gamla taxan är att kostnaden för den som bygger väldigt stort har blivit lägre och kostnaden för de som bygger mindre har blivit högre, vilket också stämmer med den tidsåtgång som krävs.

För livsmedelskontrollen har en helt ny modell tagits fram, den så kallade Norrköpingsmodellen. Den innebär att verksamhetsutövarna betalar i efterhand för den kontroll man får och liknar mycket den modell som finns i några andra kommuner, bland annat i Rättvik. Fördelen är en mera tydlig koppling till kontroll och avgift. Utmaningen under 2018 är en större mängd fakturor som ska hanteras men de ska på sikt kunna genereras via ett nytt verksamhetssystem.

En mindre förändring har också genomförts när det gäller avgifter för tillsyn av mindre lantbruksverksamheter där verksamheter som tidigare betalat en årsavgift i förväg nu istället betalar en timavgift efter utförd tillsyn. Syftet med förändringen är att enklare kunna styra inriktning och fokus på tillsynen och att en efterfrågan från verksamhetsutövaren på detta förfarande varit stor.

Utsläpp på Händelö

I juli 2017 inträffade ett allvarligt tillbud på Händelö då en tank med akrylsyra riskerade att explodera. Det är ett mycket giftigt ämne och ett stort område var avspärrat. Medarbetare på miljöskydd var inblandade dels i det akuta läget som stöd till företaget och räddningstjänsten och dels vid saneringen av det utsläpp som sedan skedde. Arbetet med att ge stöd vid saneringen har tagit mycket tid under året

Konferens Vatten – Avlopp – Kretslopp

Våren 2017 arrangerades konferensen Vatten – Avlopp – Kretslopp i Norrköping. Det var verksamheten hälsoskydd som ansvarade för arrangemanget från kommunens sida tillsammans med Norrköping Vatten och Avfall AB. Hälsoskydd ansvarade för en avloppslördag där entreprenörer och företag som erbjuder lösningar för enskilda avlopp fick visa sina produkter. Huvudarrangör är alltid VA-guiden. Konferensen i Norrköping var mycket lyckad med cirka 600 besökare.

Nya e-tjänster

Tre stycken nya e-tjänster har tagits fram under året. Det är ansökan om alkoholtillstånd och livsmedelsregistrering som tagits fram i en nationell samverkan där kommunen deltagit. Även en tjänst för att ansöka digitalt om lantmåteriförrättning har börjat användas.

Inre hamnen och Ostlänken

Under året har det varit stort fokus på arbetet i samhällsbyggnadsprocessen. Arbetet med omvandling av Inre hamnen har intensifierats och där har flera av kontorets verksamheter varit delaktiga i planarbete, hantering av förorenad mark, dagvatten samt flytt av befintliga verksamheter. Miljöskydd har deltagit i

Ostlänken-projektet tillsammans med Trafikverket samt i arbetet med Kardonbanan tillsammans med tekniska kontoret.

Ny verksamhet

Tillståndsenheten finns från 2017 inom nämndens ansvarsområde och under det första året har mycket tid lagts på att utveckla rutiner och ta fram tillsynsplan. Arbetet har kommit igång bra och nästan alla verksamheter har fått minst ett tillsynsbesök.

Allmänna lokaler

Norrköping växer och med det också behovet av att kunna träffas i olika typer av samlingslokaler. Många klagomål har kommit in beträffande otillåten rökning, eventuell alkoholförsäljning, boende med mera. Nämnden har därför påbörjat ett riktat tillsynsarbete för allmänna lokaler där flera av kontorets verksamheter jobbar gemensamt med andra myndigheter som till exempel räddningstjänsten, polisen och skatteverket. Det har gett resultat dels i form av bättre rutiner vid samarbetet och nya mötesformer och dels har nämnden kunnat fatta beslut i några ärenden.

SESAM-projektet

Norrköping har stark växtkraft. Det ställer höga krav på kommunens arbete inom samhällsbyggnad. För att möta behovet startades 2014 projektet SESAM (Samordnad och Effektiv SAMhällsbyggnad). SESAM-projektet är ett samarbete mellan stadsbyggnadskontoret, tekniska kontoret, bygg- och miljökontoret samt Norrköping Vatten och Avfall AB. Det pågår till och med den 31 december 2018.

Projektet ska ge förutsättningar inom utvalda områden för att samhällsbyggnadsprocessen ska bli mer effektiv och samordnad. Under 2017 har arbetet fortsatt med att skapa förutsättningar för en mer samordnad administration samt förtydliga arbetsprocesser. Ett nytt delprojekt med målet att införa ett projektledningssystem har startats.

Under året har projektet fortsatt träffa en kundgrupp. De lyfter bland annat att det är positivt att vi sedan en tid tillbaka arbetar vi mer i projektform i gränsöverskridande arbeten då det skapar en bättre dialog och tydlighet. Under året har berörda chefer och ledare arbetat över organisationsgränserna i ett ledarforum, där de haft möjlighet att diskutera mål och arbetsformer som följer av projektets resultat.

Äldre ärenden

Nämnden har ett mål för mandatperioden om att äldre ärenden ska avslutas inom verksamheterna bygglov, enskilda avlopp och kommunala lantmäterimyndigheten. Målvärdet är att 100 procent av ärendena ska vara avslutade för bygglov och enskilda avlopp jämfört med den mängd som fanns 1 januari 2015 och 75 procent för lantmäteriet. Under 2017 uppnåddes eller överträffades årets delmål och prognosen är att målet kommer att nås vid 2018 års utgång.

Nyckeltal

Antal inkomna ärenden till miljö- och hälsoskydd och livsmedel

	2017	2016	2015	2014	2013
Miljö- och hälsoskydd	3 207	3 571	3 380	3 700	4 792
Livsmedel inklusive dricksvatten	1 946	2 042	1 147	1 300	1 331
<i>Totalt ärenden</i>	<i>5 153</i>	<i>5 613</i>	<i>4 537</i>	<i>5 000</i>	<i>6 123</i>
Delegationsbeslut livsmedel	161	312	172	343	253
Delegationsbeslut miljö- och hälsoskydd	1 182	1 347	1 118	1 331	1 159
<i>Totalt delegationsbeslut</i>	<i>1 343</i>	<i>1 659</i>	<i>1 290</i>	<i>1 674</i>	<i>1 412</i>
Offentlig livsmedelskontroll	1 203	1 054	926	1 030	840

Lantmäteri, antal förrättningsärenden

	2017	2016	2015	2014	2013
Inkomna ärenden totalt	178	192	183	197	198
Avslutade ärenden	193	171	184	177	191
Ärendebalans	246	252	244	245	225
Handläggningstid samtliga ärenden*	8,4 mån	8,0 mån	6,4 mån	6,7 mån	5,2 mån

*medianvärde

Bostadsanpassning

	2017	2016	2015	2014	2013
Inkomna ärenden, st	1 367	1 266	1 324	1 357	1 361
Bidragsbeslut, st	1 343	1 277	1 320	1 386	1 329
Handläggningstid, dagar	20	19	19	21	20

Bygglov

	2017	2016	2015	2014	2013
Inkomna ärenden*, st	2 934	2 388	2 133	2 060	1 792
Beslut**, st	3 034	3 035	2 769	3 478	3 310
OVK-registreringar, st	677	528	760	995	684

Framtiden

Befolkningsutveckling

Befolkningen ökar och med det företagen. Fler företag vill etablera sig i Norrköping, både i befintliga och nya lokaler och det byggs fler bostäder och skolor. Det har inneburit och kommer att ge en ökad ärendemängd inom många av kontorets verksamheter. För att klara den ökande ärendemängden och ge snabb service med korta handläggningstider kommer införande av e-tjänster och en mera digital ärendeprocess vara viktiga framåt i vår utveckling.

En ökning av befolkning i själva Norrköping innebär också större behov av samlingslokaler och därmed ökat behov av tillsyn. I tillsynsarbetet finns också ett ökat behov av fortsatt samordning med andra myndigheter för att tillsynen ska bli så effektiv som möjligt.

Next: Norrköping

Utvecklingen av etapperna i Inre hamnen och kommande arbete med Ostlänken kommer att innebära en ökad efterfrågan på kompetens inom nämndens verksamhetsområden. Det är också viktigt att samordningen med övriga kontor

inom samhällsbyggnadsprocessen fortsätter för att kunna svara mot efterfrågan och jobba effektivt i alla led och processer, det vill säga möta kundernas behov så bra vi kan.

Kompetensbehov i kommunen

Med utgångspunkt att efterfrågan ökar inom de flesta av nämndens verksamhetsområden blir det viktigt att kunna rekrytera erfarna handläggare. Några yrkesgrupper är redan idag svåra att rekrytera som bygglovinspektörer, VVS-inspektörer samt förrättningslantmätare och där måste vi hela tiden utveckla rollen som attraktiv arbetsgivare. Det är också viktigt med bra kompetensförsörjningsplaner som innehåller en långsiktig strategi för hela kommunen.

Teknikutveckling

Under kommande år planeras en digital handläggning inom bygglov och successivt också inom övriga verksamheter. Ett nytt verksamhetssystem ska implementeras för hälsoskydd, miljöskydd, livsmedel och tillstånd som kommer att möjliggöra en utveckling av digital handläggning och e-tjänster. Utveckling av e-tjänster och hur dessa kan integreras i verksamhetssystem kommer att ha stort fokus de kommande åren. För att uppnå lyckade resultat och bra e-tjänster samt väl fungerande handläggningssystem är vi beroende av IT-stöd i hela processen. Så IT är ett mycket viktigt fundament för att kunna bli framgångsrika i den digitala världen.

Värderingar & individualisering

För att vara en framtida attraktiv arbetsgivare är det viktigt att utveckla bra arbetsformer som har sin grund i ett gemensamt värderingsarbete. Omvärldens behov kommer att ställa nya krav på våra medarbetare och de måste i sin tur kunna möta behoven utifrån arbetsformer med tydliga ansvar och mandat. Vi ser redan idag att förväntningar på service i form av digitala tjänster, information och rådgivning ökar. Behoven handlar både om hur man får sin information och kan använda digitala tjänster som när. Vi behöver utveckla både bra digitala tjänster men även arbetsformer för att möta behoven.

Utbildningsnämnden

Ekonomiskt resultat

Utbildningsnämnden har 2017 en budget som uppgår till 3 106 283 tkr. Nämndens resultat för året är ett underskott om 50 526 tkr, vilket motsvarar negativ avvikelse på 1,7 procent av budgetomslutningen. Underskottet beror framför allt på icke budgeterade personalkostnader kopplade till barn i behov av särskilt stöd främst inom grundskolan.

Resultaträkning

(tkr)	2017	2016
Verksamhetens intäkter	2 858 172	2 654 679
Verksamhetens kostnader	-5 993 319	-5 578 137
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-21 663	-20 158
Verksamhetens nettokostnad	-3 156 810	-2 943 616
Budget	3 106 284	2 956 612
Årets resultat	-50 526	12 996
Nettoinvesteringar	-27 328	-26 298

Personalredovisning

	2017	2016
Antal årsarbetare	4 303,91	4 017,18
Antal anställda	4 416	4 140

Nettokostnad per verksamhet

(tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Nämnd	923	1 010	908	916	988
Nämndadministration	590	595	1 087	1 109	804
Fritidsgårdsverksamhet	39 347	38 745	34 124	31 658	30 172
Förskola	905 011	854 804	790 830	773 214	741 832
Skolbarnomsorg	209 686	189 152	197 187	184 270	174 069
Grundskola	1 407 450	1 323 364	1 223 245	1 124 029	1 072 808
Särskola	61 653	54 945	47 412	46 187	48 088
Gymnasieskola	501 190	451 793	443 116	438 242	440 816
Gymnasiesärskola	30 959	29 208	30 743	35 916	39 133
Summa	3 156 809	2 943 616	2 768 652	2 635 541	2 548 710

Resultatet för de kommunala enheterna är ett underskott om totalt 60 840 tkr, vilket är en försämring med 66 137 tkr.

Förskoleverksamheten redovisar ett överskott om 3 419 tkr för 2017, vilket är en förbättring från 2016 med 2 081 tkr. Överskottet beror framför allt på hantering av statsbidrag. Verksamheten har något för höga lönekostnader jämfört mot budget, men det kompenseras av ökade statsbidrag, framför allt för minskade barngrupper, vilket också är det som driver det ökade personalbehovet.

På enhetsnivå varierar resultaten främst beroende på de olika förutsättningar så som socioekonomisk struktur, tillsynstider och geografiskt läge som varje enhet har att förhålla sig till.

Verksamhetsområdet årskurs F-6 redovisar ett underskott om 27 819 tkr, vilket innebär en försämring från föregående år med 35 288 tkr. Underskottet beror framför allt på en icke budgeterade ökning av anställda driven av ett ökat antal ansökningar för barn med särskilda behov.

På skolnivå varierar resultatet beroende på de olika förutsättningarna så som socioekonomisk struktur och geografiskt läge som varje skola har att förhålla sig till. Inför 2018 har skolor med stora underskott fortfarande svårigheter med att nå en budget i balans. Det innebär att fortsatt analys av dessa enheters organisation och förutsättningar krävs.

Verksamhetsområde årkurs 7-9 och fritid redovisar ett underskott om totalt 23 994 tkr, vilket är en försämring från föregående år med 18 121 tkr. Underskottet beror framför allt på en icke budgeterad ökning av anställda driven av ett ökat antal ansökningar för barn med särskilda behov.

På skolnivå varierar resultatet beroende på de olika förutsättningarna så som socioekonomisk struktur och geografiskt läge som varje skola har att förhålla sig till. Inför 2018 har skolor med stora underskott fortfarande svårigheter med att nå en budget i balans. Det innebär att fortsatt analys av dessa enheters organisation och förutsättningar krävs.

Fritidsverksamheten redovisar ett nollresultat och hamnar på sitt budgeterade resultat, vilket är en förbättring på 1 000 tkr från föregående år.

De kommunala gymnasieskolorna redovisar för 2017 ett underskott om totalt 12 446 tkr, vilket är en försämring med 14 609 tkr från föregående år. Resultatet för gymnasieskolorna 2017 är sämre än budget beroende på bland annat att Lärlingsgymnasiet har startat under året med uppstartskostnader. Organisationen och lokalerna är planerade för tre årskullar vilket det tar tre år att komma upp i. Inkluderingen av AST-elever har inneburit ökade kostnader för bland annat specialpedagoger. Ombyggnationen på Ebersteinska har påverkat söktrycket och elevernas vilja att stanna kvar på programmen. Språkintröduktion planerades för fler grupper men förutsättningarna ändrades och eleverna på språkintröduktion blev färre.

Intäkterna från Migrationsverket liksom kostnaderna för nyanlända har ökat 2017 jämfört med tidigare år. Utfallet har varit svårt att prognostisera på grund av osäkerhet runt antal nyanlända. Nettoavvikelse jämfört med budget blev 14 618 tkr.

Kostnaderna för tilläggsbelopp har överskridit budget med -40 958 tkr. Trenden de senaste åren är att kostnaden för tilläggsbelopp ökar. Från den 1 juli 2016 gäller nya riktlinjer för fördelning av tilläggsbelopp, vilket har påverkat hanteringsprocessen negativt då flera fall faller inom ansökningsramen. Processen har varit reaktiv istället för proaktiv och lagts om vid slutet på året så att detta inte ska ske igen.

Verksamhetens omfattning och förutsättningar

Förskola

Befolkningen i åldern 1-5 år ökade med 177 personer mellan 2016-12-31 och 2017-12-31 (SCB och Kommuninvånardata). Antalet barn i förskola och annan pedagogisk omsorg var under året i genomsnitt 8 050 varav 843 i fristående förskola.

Antal barn i förskola och pedagogisk omsorg per verksamhet i kommunen

	2017	2016	2015	2014	2013
Antal barn i förskola och pedagogisk omsorg	8 050	7 926	7 942	7 852	7 576
varav barn i kommunal förskola	7 144	7 084	7 070	7 007	6 750
varav barn i fristående förskola	843	842	800	769	744
varav barn i pedagogisk omsorg (familjedaghem)	66	63	61	49	-

Källa: Extens genomsnitt 15/3 och 15/10 respektive år

Grundskola och förskoleklass

Befolkningen i åldern 6-19 år ökade från 22 435 den 31 december 2016 till 22 847 den 31 december 2017 (SCB och Kommuninvånardata).

Antal barn i förskoleklass och grundskola

	F-klass	1-3	4-6	7-9	2017	2016
Kommunala skolor	1 453	4 757	3 935	3 319	13 464	13 394
Fristående skolor	147	477	995	1 425	3 044	2 849
Totalt i kommunen	1 600	5 234	4 930	5 744	16 508	16 243

Källa: Extens

De kommunala skolorna ökade totalt med 70 elever 2017 jämfört med 2016. Av det totala antalet elever i Norrköpings kommun gick 18,5 procent i en fristående grundskola vilket innebär en ökning med en procentenhet i förhållande till 2016. Det innebär att andelen elever i fristående skolor har varit stabilt de senaste fem åren. Av det totala antalet elever i årskurs 7-9 gick 30 procent i en fristående skola, även den andelen har varit stabil under flera år.

Grundsärskola

Antalet elever i grundsärskolan har varit relativt konstant de senaste åren.

Antal elever i grundsärskola och träningskola 15 oktober respektive år

	2017	2016	2015	2014	2013
Grundsärskola	97	84	84	81	85
Träningskola	58	65	58	53	47
Integrerade elever	12	16	19	19	20
Fristående skola	2	5	1	1	3
Totalt	169	170	162	153	155

Källa: Extens

Fritidshem

Antalet inskrivna barn i fritidshem och pedagogisk omsorg 6-12 år var under året 6 075. Det är en minskning med 159 platser. Dessutom deltar cirka 2 000 barn i den öppna fritidsverksamheten.

Antal barn i förskola och pedagogisk omsorg per verksamhet i kommunen

	2017	2016	2015	2014	2013
Antal barn i fritidshem och pedagogisk omsorg 6-12 år	6 075	6 234	6 146	5 791	5 298
varav kommunalt fritidshem	5 525	5 713	5 646	5 330	4 848
varav fristående fritidshem	504	495	500	461	418
varav 10-12 årsverksamhet (alla driftsformer)	46	26	94	73	32

Källa: Extens

Öppen fritidsverksamhet

Vid kommunens 13 fritidsgårdar arbetar 95 medarbetare med öppen 10-12-årsverksamhet och fritidsverksamhet för tonåringar. Utbildningsnämnden ansvarar även för bemannad parklek i Vasaparken och Folkparken. Strömvillans fritidsgård och aktiviteter i Folkparken drivs av föreningar. Flertalet fritidsgårdar har öppet sex kvällar per vecka. Fritidsgårdarna når cirka 40 procent av ungdomarna i åldern 13-16 år. Andelen flickor som besöker fritidsgård ligger runt 35 procent.

Den öppna fritidsverksamheten tog under sommaren ett stort ansvar för att genomföra kostnadsfria sommarlovsaktiviteter för åldersgruppen 6-15 år med hjälp av ett stort statsbidrag för ändamålet.

Öppen 10-12-årsverksamhet

Verksamhet för 10-12-åringarna bedrevs 2017 som öppen verksamhet på kommunens fritidsgårdar och på några skolor, på totalt 21 platser varav två är föreningsdrivna. Cirka 2 500 barn deltog i den öppna verksamheten, vilket motsvarar ungefär 45 procent av åldersgruppen. Totalt hade verksamheten cirka 60 000 besök under året. Andelen flickor ökade och översteg på några platser 50 procent. Aktiviteter på loven är en viktig del av 10-12-årsverksamheten och sker i samverkan mellan flera stadsdelar.

Korttidstillsyn

Vid flera enheter bedrivs korttidstillsyn – fritidsverksamhet under eftermiddagstid och på skollov – för ungdomar 13-21 år med funktionsnedsättning och med stöd av LSS (lagen om stöd och service till vissa ungdomar med funktionsnedsättning). Under 2017 var 58 barn inskrivna i verksamheten.

Gymnasieskola

Antalet elever folkbokförda i Norrköping som gick någon gymnasieutbildning under 2017 var under vårterminen 4 672. Av dessa gick 2 975 elever (62 procent) i kommunens egna skolor och 1 797 i fristående skolor, landstingsskolor eller andra kommuners skolor. Under höstterminen fanns 4 931 norrköpingselever inskrivna i gymnasieskolan och av dessa gick 3 026 (61 procent) i kommunens gymnasieskolor.

Hösten 2017 var andelen norrköpingselever i fristående skolor 32 procent vilket är en procentenhet högre än föregående år.

Antal elever i gymnasieskolan

	2016/17	2015/16	2014/15	2013/14
Kommunala skolor	3 583	3 327	3 427	3 460
Fristående skolor	1 612	1 529	1 536	1 635
Landstingsskolor	264	291	305	684
Totalt	5 459	5147	5 268	5 779

Källa: Skolverkets databas Siris

Gymnasiesärskola

Under 2017 var 96 elever inskrivna i gymnasiesärskolan i Norrköping.

Fördelning av elever i gymnasiesärskolan

	2017	2016
Nationella gymnasiesärskoleprogram	43	42
Individuellt program	25	33
Regionen Himmelstalund	20	18
Fristående skolor	0	3
Integrerade elever (IA) på Hagagymnasiet	1	4
Annan kommun	7	-
Totalt	96	100

Källa: Extens

Centrala elevhälsan

Centrala elevhälsan är en centraliserad del av elevhälsan inom utbildningskontoret i Norrköpings kommun. Verksamheten består av tre ben;

1. Elevhälsan medicinska insatser
2. Samverkansverksamheter med andra aktörer ex socialtjänst
3. Teamorganisation, som till stor del består av specialpedagoger samt psykologer, arbetar mot våra olika verksamhetsområden

Elevhälsans medicinska insats

Elevhälsans medicinska insatser, EMI, utgörs av skolsköterskor och skolläkare. Det finns cirka 50 skolsköterskor anställda på Centrala elevhälsan. Dessa har sin arbetsplats på de kommunala grund- och gymnasieskolorna. Tre skolläkare har sin arbetsplats centralt med ansvar för skolor utifrån fastställd fördelning. Fem fristående skolor köper medicinsk elevhälsa och två skolor köper skolläkartjänst enligt avtal med Centrala elevhälsan.

EMI har under 2017 ingått i pilotprojektet Nationellt kvalitetsregister för Elevhälsans medicinska insatser EMQ. Kvalitetsregistret syftar till att kunna följa elevers hälsa över tid, möjliggöra öppna jämförelser och utgöra underlag för metod- och verksamhetsutveckling samt forskning. Centrala elevhälsan kan utifrån lokala hälsoformulär sammanställa vissa hälsouppgifter på gruppnivå från hälsosamtal i förskoleklass, årskurs 1 särskola, årskurs 4 och 7 samt år 1 i gymnasiet. Inför 2018 utarbetas former för presentation av resultat för rektor,

elevhälsoteam, utbildningskontorets ledning samt utbildningsnämnden. Syftet är att resultat från hälsosamtal ska kunna utgöra underlag i skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Elevhälsans medicinska insatser utgörs också av psykologiska och logopediska insatser samt insatser utförda av arbetsterapeuter som lyder under hälso- och sjukvårdslagen. Insatser på individnivå är medicinska insatser som lyder under hälso- och sjukvårdslagen.

Samverkansverksamheter

Utbildningsnämnden har idag olika samverkansheter med aktörer som socialnämnden, vård- och omsorgsnämnden samt Region Östergötland.

- NP-center är en samverkansverksamhet som drivs av utbildningskontoret, socialkontoret samt vård- och omsorgskontoret.
- Ungdomshälsan drivs av Region Östergötland och backas upp med personal från socialkontoret samt utbildningskontorets centrala elevhälsa.
- SkolFam och Team nystart är verksamheter som drivs i samverkan mellan utbildningskontoret och socialkontoret.

SkolFam arbetar med familjehemsplacerade barn i grundskolan och syftar till att överbrygga och skapa kontinuitet i elevens skolgång. Resultaten visar att de elever som får ta del av stöd genom SkolFam har goda förutsättningar att efter årskurs 9 nå behörighet till ett nationellt program på gymnasiet. Sex elever lämnade grundskolan och var behöriga till gymnasiet under 2017.

SkolFam visar på förbättringar för individerna när det gäller:

- Kognitiv/intellektuell förmåga och utveckling
- Perceptuell kapacitet/förmåga
- Matematik, särskilt hos de som fått arbetsminnesträning
- Skolresultat klart över genomsnittet än för familjehemsplacerade som ej är inom SkolFam

Teamorganisation från förskola till gymnasiet

Centrala elevhälsans teamorganisation erbjuder specialpedagogisk-, psykologisk-, psykosocial- och logopedisk kompetens. Insatserna består bland annat av bedömningar, konsultation, handledning, utbildning och kompetensutveckling. Det finns idag 32 personer inom Centrala elevhälsans teamorganisation. Varje team (fyra team) leds av en teamledare.

Under 2017 har ett arbete genomförts med att utveckla elevhälsoarbetet i Norrköpings grundskolor. Under 2016 inleddes arbetet med en utbildningsdag under rubriken *Bakom en framgångsskola står ett starkt och drivande elevhälsoteam*. Det blev startskottet för ytterligare utbildningsinsatser 2017.

Utbildning steg 1 2017 utgjordes av rektor Johan Hallbergs från Kolsva kommun genom en föreläsning *Att utveckla elevhälsan* samt möjlighet till kompetens- och erfarenhetsutbyte mellan grundskolors elevhälsoteam. Fokus på denna insats var

skolors organisation kring elevhälsoarbetet samt rektorns ansvar gällande det lokala elevhälsoarbetet.

Utbildning steg 2 2017 utgjordes av psykolog Petri Partanens föreläsning om elevhälsa. Också vid detta tillfälle möjliggjordes kompetensutbyte mellan skolors elevhälsoteam. Det genererade att varje skola sammanställde en utvecklingsplan för den egna skolans elevhälsoarbete vilket var föreläsningens huvudsyfte. En kommungemensam handbok för elevhälsan som stöd i det lokala elevhälsoarbetet har i samband med detta också utarbetats.

Av kommunens 44 grundskolor har 43 deltagit i utbildning Elevhälsoarbete steg 1 och 2.

Utbildning i EHT arbete steg 1 och 2 har medfört att grundskolor har påbörjat ett utvecklingsarbete. Ett flertal skolor hade sedan tidigare påbörjat detta arbete medan andra är i början av sin utvecklingsprocess. När teamledare har gjort verksamhetsbesök tillsammans med verksamhetscheferna ser dom att skolor strukturerar och organiserar sitt arbete på ett annorlunda sätt än tidigare. Elevhälsoarbetet är mer strukturerat och tillgängligt och det finns ett fokus på det förebyggande och främjande arbetet. Skolor uttrycker att utbildningsinsatserna är en bidragande orsak till detta. I utvärderingen framkommer önskemål om ytterligare fortbildning och stöd i utvecklingsarbetet. Rektorer och elevhälsopersonal uttrycker önskemål och behov av fördjupning i relationsskapande arbete samt att få verktyg i skolnärvaroarbetet.

Nyanlända i förskola och skola

448 barn och elever anlände till Norrköping under 2017, 45 till förskolan, 290 till grundskolan och 113 till gymnasieskolan. Detta kan jämföras med att det under 2016 kom sammanlagt 538 barn/elever.

Lokalplanering

Den oförutsedda snabba volymökningen av barn och elever i kommunen de senaste åren har medfört att det fortfarande är brist på lokaler. Detta gäller särskilt förskolan och grundskolan där tillfälliga och flexibla lösningar även detta år varit nödvändiga. Det positiva i detta är att verksamheten har varit tvungen att se över sin organisation i syfte att optimera nyttjandet av lokalerna. För gymnasiets del har volymökningen varit något mer förutsägbar vilket gör att det långsiktiga planeringsarbetet där är enklare.

Några viktiga lokalhändelser är:

- Lärlingsgymnasiet startade hösten 2017 i lokaler centralt belägna i Västgötebacken.
- Bråvallprojektet kom igång under hösten efter en långdragen upphandlingsprocess.
- Ebersteinska gymnasiets renovering och anpassning av etapp 1 invigdes under hösten och när även etapp 2 är klar kommer skolan att kunna ta emot cirka 100 fler elever än idag inom befintliga väggar.

- Hultdalsskolans etapp 1, Jurslaskolan, Kättinge idrottshall och köket på Mosstorpskolan färdigställdes.
- Under året färdigställdes Skattens förskola i Navestad, ett tillskott med plats för cirka 100 barn.

Flera av kommunens lokaler har under året drabbats av innemiljöproblematik där evakuering under kortare eller längre tider varit nödvändigt. En orsak har varit att torktiderna vid byggnation varit för korta. För att i framtiden undvika detta har byggtiden för exempelvis en förskola utökats med 4 till 6 månader. Detta tillsammans med förseningar vid framtagande av detaljplaner och överklaganden vid upphandlingar gör att projektering av planerade nybyggnationer måste starta mycket tidigare än de gör idag för att vid rätt tid möta behoven i områdena. För att korta byggtiden är prefabricerade byggnader en lösning som övervägs där det är möjligt.

Utbildningsnämndens verksamheter har drabbats av flera bränder under året. Smultronets förskola, Tamburins skola, Vilbergsskolan och Ektorpskolan blev i olika omfattning skadade. Tack vare en god krisledningsförmåga löstes situationerna för barn/elever och personal snabbt i samverkan mellan utbildningskontoret och Norrköping Norrevo fastigheter AB.

Viktiga händelser under året

Utbildningskontorets ledning och verksamhetsstöd har haft ett händelserikt 2017. Året inleddes med att utbildningsdirektören avslutade sin anställning och en tillförordnad utbildningsdirektör tillsattes under årets fyra första månader. Från maj har ny utbildningsdirektör varit på plats. En hierarkisk chefsnivå har tagits bort i organisationsutvecklingsarbetet och i och med det har barn- och ungdomschefen ersatts av en stabschef. Ny tillsättningar har skett på följande chefstjänster inom utbildningskontoret: stabschef, FoU-chef, ekonomichef, verksamhetschef för förskolan och verksamhetschef för grundskolan. Detta har inneburit stor påfrestning på kontoret och medarbetarna har fått ta ett stort ansvar för att upprätthålla processer, samtidigt som nya kompetenser också tillför nya perspektiv och organisationsutveckling.

Under 2017 anställdes ytterligare en verksamhetschef för grundskolan i syfte att förstärka styrning och ledning samt stödet till våra grundskolerektorer. En systemförvaltare har fått förändrad tjänst till en chefstjänst för att tydligare ansvara för systemförvaltarna samt tidigare lärande IKT organisationen. Ekonomiavdelningen har förutom en ny ekonomichef även rekryterat och introducerat två nya ekonomer.

Stabschefens nya roll har tagit form och fokus och ansvar för denna funktion ligger på att inom ledning och verksamhetsstöd forma och formulera strategier samt uppdatera och ta fram rutiner där detta saknats. Detta för att en dokumenterad strategi eller rutin underlättar och effektiviserar arbetet framöver. Under året har bland annat en kommunikationsplan tagits fram, krisplanen är uppdaterad, en strategi för internationella samarbeten är framtagen, rutiner för insyn och tillsyn av fristående verksamhet för att nämna några.

Under 2017 har arbete skett med att förändra och utveckla verksamhetsledningens fokus och perspektiv. Ett tydligt 1-20 års perspektiv har satts för att lyfta perspektiv på utveckling, på prioriteringar men främst på att det är barnets och elevens perspektiv vi ska ha på allt vi gör. En boiler-text symboliserar den gemensamma riktningen:

I vår verksamhet har vi barns och ungas utveckling och lärande i fokus. Vi ser på individen ur ett 1-20 års perspektiv och utgår från barns och ungas individuella förutsättningar och behov. Varje barn och elev lyckas och får en god start i att utveckla ett livslångt lärande. Det åstadkommer vi tillsammans genom framgångsrik undervisning, höga förväntningar, respektfulla relationer samt det pedagogiska ledarskapet. Vi är en aktiv del i skapandet av framtidens Norrköping.

Verksamhetschefernas roll har förtydligats genom befattningskontrakt och förändrade arbetsuppgifter. Ett verksamhetsnära ledarskap har tagit form och under 2017 har verksamhetschefer utvecklat chefsmötena för att stärka det kollegiala lärandet. Alla verksamheter har också haft kvalitetsdialoger med ansvarig verksamhetschef och respektive utvecklingsstrateg.

Det två statliga lärarreformerna lärarlönelyft och förstelärare har löpt på även 2017. Norrköpings kommun har idag cirka 190 förstelärare i våra kommunala skolor. Under året har arbete skett med att förtydliga deras uppdrag och koppla dessa till respektive skolas kvalitetsrapport. Under 2017 har kommunövergripande nätverk med alla förstelärare startat upp på olika teman. Detta för att få spridningseffekter, utbyte och kvalitetshöjning i hela verksamheten. De åtta utvecklingslärarna har under andra halvan av 2017 fått tydligare uppdrag med skrivna kontrakt med skolorna och arbetar idag med utvecklingsarbete på ett antal utvalda skolor där behoven bedöms som störst. Uppdraget är formulerat för att stödja lärare och rektorer i arbetet med att utveckla undervisningskompetensen, i syfte att höja elevernas resultat.

Utbildad personal till alla tjänster är inte möjligt då lärarbristen i Sverige är stor. Det gäller även andra yrkeskategorier inom vår verksamhet. Det blir extra stor arbetsbelastning för befintlig personal, risk för kvalitetssänkning samt minskad kontinuitet vid nyrekrytering, både i de fall rekryterad personal är behörig eller obehörig. I syfte att säkra god introduktion, ökad likvärdighet och kvalitet har introduktionsutbildning för tre yrkeskategorier initierats och delvis genomförts under 2017 för chefer samt för utbildad/utbildad personal inom förskolan. För lärare är introduktionsutbildningen planerad och startas i januari 2018.

Under 2017 har utbildningsnämndens verksamhet haft regelbunden tillsyn av Skolinspektionen. Tillsynen har pågått under hela 2017 och varit lärarrik och samtidigt ansträngande. Utbildningskontorets ledning och verksamhetsstöd har i processen arbetat mycket verksamhetsnära med stöd för rektorer i allt från skrivande, till inspektionsbesök och återkoppling på förelägganden. I tillsynen av huvudmannen fick följande verksamhetsområden inga förelägganden: förskola, gymnasieskola samt gymnasiesärskola. Även för följande verksamhetsområden är tillsynen avslutad efter att svar på föreläggande godkänts: fritidshem, grundsärskola samt förskoleklass och grundskola.

Den första nya kommunala gymnasieskolan i Norrköping på över 50 år startades upp i augusti 2017 genom start av Lärlingsgymnasiet. Uppstarten skedde med drygt 70 elever vilket var i linje med uppsatta mål. Flest lärlingar går på programmen BA och BF och vi har lärlingar på de flesta yrkesprogram. Arbetet med att skaffa fram tillräckligt med lärlingsplatser har varit utmanande men skett i ett mycket gott samarbete med företagen i kommunen och regionen. Skolan har ett nära samarbete med övriga kommunala skolor för att i mesta möjliga mån samutnyttja resurser. Målet är att skolan ska ha 200 elever på 3 års sikt.

Norrköpings kommun arbetar för att öka likvärdigheten inom och mellan kommunens förskolor och skolor. Ett steg i ökad likvärdighet är beslutet om utökad tid i förskoleklass. Enligt lagen ska förskoleklass omfatta minst 525 timmar under ett läsår. Från och med hösten 2017 erbjuder i princip samtliga skolor i Norrköpings kommun 875 timmar under ett läsår vilket motsvarar 5 timmar/dag.

Fyra bränder har inträffat i våra verksamhetslokaler under hösten vilket påverkat verksamheterna både vad gäller verksamhetsutveckling, trygghet, scheman och undervisning. I vissa fall är man tillbaka i ordinarie lokaler och i andra fall är det temporära lösningar fortfarande vid årets slut. Krishantering fungerar och solidariteten mellan verksamheterna är stor, men situationen är ansträngd och förutsättningarna i verksamheten för elever och personal påverkas.

Slutet av året gav på flera sätt ett antal positiva kvitton på det utvecklingsarbete som genomförs för att höja kvaliteten i vår verksamhet. Öppna jämförelser sammanställning för grundskolan visar på viss uppgång och då särskilt vad gäller resultaten för åk 6, två utmärkelser för det internationella samarbetet har tilldelats oss och betygsresultaten samt gymnasiebehörigheten till gymnasieskolans yrkesprogram för höstterminen 2017 visar på förbättrade resultat där en nedåtgående trend har brutits.

Måluppfyllelse och resultat i det samlade kvalitetsarbetet

Norrköpings skola 1-20 år är en verksamhet som genomsyras av hög kvalitet där alla barn och ungdomar ges möjlighet att utveckla de kunskaper, färdigheter och förmågor som är nödvändiga för ett livslångt lärande. Varje barn och elev möts av en verksamhet som är välstrukturerad och stimulerande. Omsorg, utveckling och kunskap står i fokus. Alla pedagoger och lärare arbetar med att synliggöra barns och elevers lärande och göra dem delaktiga genom att ge inflytande och utmaningar.

Norrköpings förskolor och skolor utgör en trygg och stimulerande lärmiljö där barn och elever ges möjlighet att utvecklas och stärkas i sin självkänsla och bygga en inre trygghet.

Ledarskap och styrning har en avgörande betydelse för kvalitet och utveckling av våra förskolor, skolor och fritidsgårdar. Grunden är att ledarskapet på alla nivåer, både chefers och medarbetares, är hållbart och uthålligt, samt att rollfördelning och ansvarsförhållanden är tydliggjorda.

Systematiskt kvalitetsarbete – processen

Alla verksamheter inom utbildningskontoret har ett systematiskt kvalitetsarbete baserat på styrmodellen i Norrköpings kommun. Detta är tydligt och väl förankrat i alla verksamheter. Kvalitetsarbetet genomsyras av en nära dialog mellan huvudman och förskolechefer/rektorer/ chefer.

Under våren 2017 genomfördes en kvalitetsenkät, för andra året i rad, med ett stort antal svarande inom ett antal olika grupper:

- Vårdnadshavare i förskolan
- Elever i åk 2, 5 och 9 i grundskolan
- Elever i åk 5 och 9 i grundsärskolan
- Elever i åk 2 i gymnasieskolan och elever i åk 2 i gymnasiesärskolan

Enkätens resultat återkopplades till respektive enhet och används som grund för enheternas kvalitetsrapport, tillsammans med andra kvalitetsparametrar och värden. Om enheten önskat har det kunnat utöka enkäterna till elever i andra årskurser.

I år utgår enkätsammanställningarna från medelvärden (1-10) beräknade genom att de olika svarsalternativen viktats, det vill säga tilldelats olika stora värden. Detta i syfte att öka spridningen och större möjlighet att jämföra med resultat till exempel från Skolinspektionens enkätundersökning.

Enheternas kvalitetsrapporter sammanställdes till en aggregerad nivå för respektive verksamhetsområdet samt för verksamheten som helhet. Denna har sedan legat till grund för arbetet med nämndens uppdragsplan 2018 samt verksamhetsplan 2018.

Tre utvecklingsområden är identifierade och dessa är: Kunskap – Trygghet – Ledarskap. Utöver dessa har ytterligare ett område identifierats och detta är strategisk kompetensförsörjning.

Förskola

I förskolan läggs grunden för varje barns utveckling, nyfikenhet och lärande. En hög grad av likvärdighet är målet så att varje barn får bästa möjliga tid och utveckling under sin förskoletid.

Under 2017 har arbetet på riktigt tagit fart med att implementera och fördjupa arbetet utifrån den verksamhetsidé som tagits fram av förskolechefer och verksamhetschefer inom förskolan. Verksamhetsidén formulerar hur man gemensamt tolkar uppdraget och fungerar som en gemensam plattform för en likvärdig förskola.

I de kvalitetsenkäter som genomförts har frågor inom områdena Kunskap, Trygghet och Ledarskap ställts. Enkäten genomfördes med fyra svarsalternativ: Stämmer helt och hållet, Stämmer ganska bra, Stämmer ganska dåligt, Stämmer inte alls.

Generellt visar förskolans kvalitetsrapportering att vi behöver fortsätta att utveckla:

- Gemensam barn-/kunskapssyn med stöd av verksamhetsidén
- Ökad likvärdighet
- Värdegrund
- Säkra kompetensförsörjningen
- Hållbart ledarskap – chefsteam
- Hållbart medarbetarskap
- Utveckla stödfunktionerna

Utöver enkäter och kvalitetsrapporter följs kvaliteten upp via besök, i medarbetarsamtal med förskolechefer samt i kvalitetsdialoger med förskolechefer, ledningsgrupper och tjänstepersoner från utbildningskontoret.

Grundskola

Verksamheten inom ramen för grundskola tar hänsyn både till enkäter och betygsutfall vid uppföljning av kvalitén. Strävan är att alla elever som lämnar grundskolan ska ha uppnått gymnasiebehörighet samt nått minst kunskapskraven i alla ämnen. För detta krävs en likvärdig utbildning och en undervisning av hög kvalitet. Barns och elevers kunskapsutveckling och lärande följs upp och analyseras kontinuerligt med syfte att ge anpassad undervisning för maximal utveckling och lärande.

Generellt visar fritidshemmens kvalitetsrapportering ett behov av fortsatt utveckling av:

- Likvärdig undervisning av hög kvalitet, fokus på lärande och utveckling av förmågor.
- Öka användningen av digitala verktyg.
- Öka elevernas delaktighet och inflytande.

Generellt visar grundsärskolans kvalitetsrapportering ett behov av fortsatt utveckling av:

- Ökat fokus på kunskapsuppdraget.
- Ökad likvärdighet mellan enheterna.

Grundskola – Kvalitet, Enkät

I de kvalitetsenkäter som genomförts har frågor inom områdena Kunskap, Trygghet och Ledarskap ställts. Enkäten genomfördes med fyra svarsalternativ: Stämmer helt och hållet, Stämmer ganska bra, Stämmer ganska dåligt, Stämmer inte alls.

Generellt visar grundskolans kvalitetsrapportering ett behov av fortsatt utveckling av:

- Stärka kvalitetsarbetet på fritidshem
- Fokusera på undervisning och lärande på fritidshem

- 10-12 års verksamhet utifrån styrdokument
- Kunskapsuppdraget på grundsärskolan
- Kunskapsresultaten på grundskolan
- Ökad trygghet, studiero och närvaro
- Personalomsättning, introduktion
- Övergångar
- Nyanlända elevers lärande

Förskoleklass

I förskoleklass screenas elevernas fonologiska medvetenhet. Vid mätningen i maj 2017 ses en marginell nedgång och resultatet ligger i nivå med mätningen 2015.

Läsförmågan i årskurs 2

Elevernas läsförmåga vid slutet av årskurs 2 har följts upp sedan 2004. Resultaten för läskedjorna 2017 visar att 81 procent av eleverna har visat en godkänd avkodningsförmåga vilket innebär en viss försämring.

Andel elever i åk 2 med godkänd avkodningsförmåga (Stanine 4-9)

	2017	2016	2015	2014	2013
Procent	81	86	91	90	88

Källa: Extens

Läs- och skrivförmågan är av central betydelse för förståelse och utveckling av kunskaper. Användningen av det standardiserade lästestet i årskurs 2 är en del av arbetet med bedömning för att kunna ge rätt stöd tidigt. Forskning visar att tidig upptäckt och anpassade åtgärder gynnar elever som löper risk att utveckla läs- och skrivsvårigheter.

Nationella ämnesprov i årskurserna 3,6 och 9 (kommunala skolor)

De nationella ämnesproven i årskurs 3 redovisas på delprovsnivå. Norrköpings kommunala skolor låg i motsats till föregående år något högre än riket i merparten av delproven inom de tre ämnena. Andelen som klarat samtliga delprov har dessutom ökat från föregående år.

Nationella ämnesprov i årskurs 6, andel (procent) av elever med provbetyg A-E

Ämne och provbetyg	2016/2017		2015/2016	2014/2015
	Nkpg kom.	Riket	Nkpg kom.	Nkpg kom.
Svenska	92,2	93,5	91,6	93,2
Svenska som andraspråk	67,9	66,5	67,5	63,8
Matematik	81,6	88,3	85,0	87,5
Engelska	89,6	93,9	90,6	89,4

Källa: Skolverkets databas Siris

I nationella ämnesprov årskurs 6 har matematik försämrats. För övriga ämnen är förändringarna mindre. Svenska som andraspråk ligger på en högre nivå än för riket.

Nationella ämnesprov i årskurs 9, andel (procent) elever med provbetyg A-E

Ämne och provbetyg	2016/2017		2015/2016	2014/2015
	Nkpg kom.	Riket	Nkpg kom.	Nkpg kom.
Svenska	89,4	94,2	92,4	92,5
Svenska A	56,8	64,0	70,6	75,3
Matematik	69,0	82,0	82,2	66,7
Engelska	92,5	96,4	92,6	93,6

Källa: Skolverkets databas Siris

I de nationella ämnesproven för årskurs 9 ligger resultatet oförändrat i engelska. Övriga ämnen har försämrats. Resultaten för Norrköpings kommunala skolor ligger under rikssnitt i alla ämnen.

Andel elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen i årskurs 9

	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013
Norrköpings kommunala skolor	63,2	65,3	67,5	69,2	70,8
Kommunens samtliga skolor	68,5	71,3	72,2	73,6	74,5
Alla skolor i riket	74,1	74,2	77,0	77,4	77,0

Källa: Skolverkets databas Siris

Resultat i riket var oförändrat mellan 2016 till 2017. Resultaten över tid för kommunens samtliga skolor samt för de kommunala skolorna visar att en allt lägre andel elever uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen. Detta är oroande och ett stort fokus läggs framöver på att vända den negativa trenden.

Meritvärde i årskurs 9

	2016/2017	2015/2016	2014/2015	2013/2014	2012/2013
Norrköpings kommunala skolor	204,3	203,0	207,4	197,4	201,8
Kommunens alla skolor	213,7	212,5	215,4	202,8	207,1
Alla skolor i riket	223,5	224,1	224,7	214,8	212,8

Källa: Skolverkets databas Siris

Meritvärdet från läsåret 2014/2015 och senare är inte rakt av jämförbart med tidigare år. För läsåret 2012/2013 samt 2013/2014 ingår de 16 ämnen med högst betyg i meritvärdet, från och med 2014/2015 får elever som fått betyg i moderna språk räkna med det som ett 17:e ämne. Norrköping har ett betydligt lägre meritvärde än riket och än kommunens samtliga skolor. Betygsutfallet ligger lågt och ett stort fokus läggs framöver på att få en positiv betygsutveckling.

Andel behöriga till yrkesförberedande program i gymnasieskolan i årskurs 9

	2016/2017	2015/2016	2014/2015	2013/2014	2012/2013
Norrköpings kommunala skolor	73,8	76,5	78,5	78,4	82,6
Kommunens alla skolor	78,5	80,9	81,8	82,3	85,6
Alla skolor i riket	82,5	83,1	85,6	86,9	87,6

Källa: Skolverkets databas Siris

Andelen behöriga till yrkesförberedande program visar på en negativ trend för riket. Resultaten över tid för de kommunala skolorna visar på samma trend där en allt lägre andel elever uppnår behörighet till ett nationellt yrkesprogram. Detta är oroande och ett stort fokus läggs framöver på att vända den negativa trenden och jobba för att nå kommunens mål att fler elever ska bli behöriga till gymnasiet.

Gymnasieskola

Vår strävan är att alla elever som lämnar gymnasieskolan har en gymnasieexamen, för detta krävs en likvärdig utbildning och en undervisning av hög kvalitet. Barns och elevers kunskapsutveckling och lärande följs upp och analyseras kontinuerligt med syfte att ge anpassad undervisning för maximal utveckling och lärande.

I de kvalitetsenkäter som genomförts har frågor inom områdena Kunskaper, Kreativitet och Trygghet ställts. Enkäten genomfördes med fyra svarsalternativ: Stämmer helt och hållet, Stämmer ganska bra, Stämmer ganska dåligt, stämmer inte alls.

Generellt visar gymnasieskolans kvalitetsrapportering ett behov av fortsatt utveckling av:

- Fokus på de nationella målen
- Utmanande undervisning
- Närvaro och frånvaro
- Fokus på matematik
- Öka stimulans och motivation
- Satsning på IM behövs – vägarna in respektive ut
- Förutsättningar för ledarskapet

Betygsutfall gymnasiet

Andelen elever i Norrköpings kommunala gymnasieskolor med gymnasieexamen har försämrats något jämfört med året innan, främst på högskoleförberedande program.

	Norrköpings kommunala skolor			Riket		
	2016/17	2015/16	2014/15	2016/17	2015/16	2014/15
Nationella program						
Andel med examen, %	82,3	88,7	85,9	90,2	89,6	89,2
Andel med grundläggande behörighet, %	58,5	65,5	61,7	72,6	72,0	71,3
Genomsnittlig betygspoäng	13,3	13,6	13,5	14,2	14,1	14,0
Yrkesprogram						
Andel med examen, %	82,1	82,5	79,6	88,0	87,3	86,2
Andel med grundläggande behörighet, %	23,0	21,9	21,3	35,0	35,5	34,9
Genomsnittlig betygspoäng	12,5	12,4	12,1	13,1	13,0	12,9
Högskoleförberedande program						
Andel med examen, %	82,4	92,6	90,4	91,2	90,8	90,7
Andel med grundläggande behörighet, %	82,4	92,6	90,4	91,2	90,8	91,0
Genomsnittlig betygspoäng	13,8	14,3	14,1	14,8	14,6	14,5

Källa: Skolverket (Siris)

Framtiden

Vision 2035 beskriver Norrköping som en plats där ”Barn och ungdomar utmanas att utveckla sina förmågor i skola och förskola.” Vidare beskrivs att ”Norrköping är en plats där alla barn och ungdomar mår bra och har framtidstro”.

Utbildningsnämndens verksamheter och medarbetare har en stor och viktig del i arbetet med kommunens gemensamma vision.

I vår verksamhet har vi barns och ungas utveckling och lärande i fokus. Vi ser på individen ur ett 1-20 års perspektiv och utgår från barns och ungas individuella förutsättningar och behov. Varje barn och elev lyckas och får en god start i att utveckla ett livslångt lärande. Det åstadkommer vi tillsammans genom framgångsrik undervisning, höga förväntningar, respektfulla relationer samt det pedagogiska ledarskapet. Vi är en aktiv del i skapandet av framtidens Norrköping.

För utbildningsnämndens verksamheter är två tydliga övergripande målsättningar kommunicerade – **ökade kunskapsresultat** där fler elever efter grundskolan ska komma in på ett nationellt program i gymnasieskolan och fler elever ska ha möjlighet att fortsätta i studier efter gymnasieskolan. Dessutom är det nödvändigt att **öka likvärdigheten** inom och mellan kommunens förskolor och skolor.

Tre långsiktiga utvecklingsområden är identifierade och beskrivna i utbildningsnämndens Uppdragsplan, dessa är: Kunskap – Trygghet – Ledarskap. Utöver dessa har ytterligare ett förbättringsområde, Strategisk kompetensförsörjning, adderats. Både Ledarskap och Strategisk kompetensförsörjning lyftes fram vid budgetdagarna som två stora utmaningar/framtidsfrågor.

Fokus på både kort och lång sikt kommer att ligga inom dessa fyra identifierade utvecklingsområden och förbättringsområden. Arbete kommer att ske i form av kortsiktiga direkta åtgärder, långsiktigt arbetet där vi håller i och håller ut samt strategiskt arbete där vi tar ut en tydlig och kommunicerbar riktning.

- De kortsiktiga direkta åtgärderna handlar till stor del om att åtgärda akuta kvalitetsbrister eller agera på problem som i vardagen i vår verksamhet tar fokus från utveckling.
- Det långsiktiga arbetet innebär att fortsätta påbörjat arbete, skapa kontinuitet och stabilitet under året genom att hålla i samma utvecklingsområden över tid och på alla nivåer. Här i ligger tydlighet och systematik.
- Det strategiska arbetet innebär att skapa riktning både för helhet och för ett antal identifierade strategiska områden. Här handlar det om att utifrån en tydlig strategi ta ett helhetsgrepp kring utvecklingsarbetet och aktiviteter inom ett antal utvalda strategiska områden. Uppdragsplanen är ettårig medan det strategiska och kvalitetshöjande arbetet är långsiktigt och aktiviteterna som beskrivs kommer att behöva utvecklas under flera år. Fokus ligger på områden som leder till ökat lärande för eleverna. Det genomförda aktiviteterna ska också ha fokus på att leda till hållbart medarbetarskap och hållbart ledarskap. De strategiska områdena beskrivs i korthet nedan.

Kunskap

Undervisningskvalitet

Att öka elevernas kunskapsinhämtning och på det sättet höja betygsresultaten är ett av nämndens viktigaste övergripande mål. För att nå detta behövs det, genom hela verksamheten och på varje enhet, läggas ett större fokus på att diskutera och reflektera kring likvärdig utbildning och en undervisning av hög kvalitet. Varje pedagog måste ständigt ha fokus på att utveckla sin undervisning med hjälp av individuella mål, kollegialt lärande, forskning och genom att vi gemensamt synliggör god undervisning.

Varje barn och elev måste mötas av en verksamhet som präglas av en tydlig struktur och stimulerande undervisningsmetoder. Vi måste gemensamt utveckla den bank av verktyg som behövs för att möjliggöra, utmana och synliggöra varje individs lärande. För att ett gott lärande ska ske behöver barn och elever mötas av hög kompetens, en trygg studiemiljö, undervisning som skapar motivation och väcker kunskapslust.

Goda grunder för lust att lära och för en god kunskapsinhämtning läggs tidigt. Det innebär att vi från förskolan och uppåt ska stimulera barn att lära. Vi arbetar aktivt med att lägga en god grund för fortsatta studier genom ett stort fokus på metoder inom läsa och skriva, språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt samt på grundläggande talförståelse och problemlösning i matematik.

Nyanländas och flerspråkiga elevers utbildningsresa

Inom vår organisation har vi stor erfarenhet av att möta och inkludera varje nyanlänt eller flerspråkigt barn och elev i verksamheten. Ansträngningen har varit stor de senaste åren och nu behöver vi stanna upp, samla ihop erfarenheterna och analysera framgångsfaktorer och hinder. Varje barn och elev behöver bemötas individuellt utifrån sin tidigare skolerfarenhet, sina förkunskaper, behov och förutsättningar – det gäller alla barn och elever och är extra viktigt för elever med en bristande skolbakgrund. Vi behöver lyfta goda exempel på hur den lokala organisationen anpassas utifrån faktorer som är gynnsamma för varje nyanländ och flerspråkig elevs fortsatta lärande, samt fortsätta att höja kompetensen hos alla pedagoger kring att arbeta språkutvecklande.

Planeringen av en elevs skolgång grundar sig på den inledande kartläggningen av elevens tidigare erfarenheter och kunskaper, och dessa tas tillvara i elevens fortsatta lärande. Därför behöver vi bland annat stärka kompetensen kring kartläggning steg 1-3 samt säkra att elevens fortsatta kunskapsprogression genom informativa överlämningar från mottagningsenheten till den skola eleven placeras på. Vi måste också skapa möjligheter för varje elev att så snart som möjligt delta på heltid i undervisningen i sin ordinarie undervisningsgrupp, och få stöd utifrån behov till exempel studiehandledning på sitt starkaste språk. För IM behövs en strategisk planering som ser till helheten och bygger en organisation för framtiden.

Resultatuppföljning och analys

Under de senaste två åren har underlag för resultatuppföljning utvecklas. Vi är i en fas där vi ytterligare behöver förbättra och utveckla underlagen både på enhets-

nivå och på övergripande nivå till våra chefer så att de med gott stöd kan driva sin verksamhets utveckling. Detta möjliggör i sin tur för enheterna och dess chefer att de kan göra mer fördjupade analyser. Vidare behöver vårt analysarbete breddas utifrån ett antal parametrar som rör personalområdet samt skillnader i måluppfyllelse mellan till exempel flickor och pojkar, olika ämnen och olika lärare.

Kompetensen kring att följa och analysera sina verksamhetsresultat behöver fortsätta att utvecklas genom hela organisationen, både i syfte att möta upp nya chefer samt fördjupa arbetet för befintliga chefer. Kompetensutveckling och kollegialt lärande behöver fortsätta vara en punkt på agendan både i chefsgruppen och på enhetsnivå. Kvalitetsdialogerna som genomförts under 2017 blir en naturlig del i verksamhetsutvecklingen och dialogen mellan verksamhetschef och enhetschef.

Digital kompetens och Digitaliseringsstrategi

Det har under 2017 kommit en nationell digitaliseringsstrategi som vi behöver förhålla oss till. Planen för hur utbildningskontorets alla verksamheter ska kunna leva upp till den nationella digitaliseringsstrategin kommer att tydliggöras. Digital utveckling är kostsamt och det är viktigt att de satsningar vi gör är väl genomtänkta. Det handlar på satsningar inom flera olika plan som infrastruktur, hårdvara, mjukvara, kompetens samt pedagogisk metodutveckling. Vad gäller infrastruktur och hårdvara är kostnadsbilden och ansvaret områden som behöver förtydligas.

Digitala verktyg och ett effektivt utnyttjande av modern teknik erbjuder nya möjligheter i arbetet med att ge varje barn och elev förutsättningar att utveckla sitt lärande. Tekniken är ett stöd och effekten för ett ökat lärande beror på lärarens undervisningsmetoder och förmågan att utnyttja digitaliseringen för att skapa ett förändrat sätt att till exempel samarbeta, göra lärandet synligt, återkoppla och så vidare. Som stöd erbjuds mjukvara i form av alternativa lärverktyg och inlästa läromedel för att ge varje barn och elev bästa möjliga möjlighet att ta till sig undervisningen. Digitala resurser i form av kvalitetssäkrade referensverk och undervisningsfilm, ger eleverna ytterligare en dimension i sitt kunskapsutvecklande.

Trygghet

Elevhälsa

Varje enhet ska ha en välfungerande lokal elevhälsa som upplevs som ett stöd för både elev, personal och chef. Den lokala elevhälsans organisation och struktur i arbetet behöver vara tydlig och välkänd av alla. Detta så att arbetsfördelning och ansvar mellan pedagoger och elevhälsopersonalen är synliggjort och samtidigt på ett positivt sätt jackar i vartannat. Ett väl fungerande samarbete gör att varje elev i behov av stöd tidigt identifieras, kartläggs, dokumenteras och sedan följs upp. Ingen hamnar mellan stolarna. En välfungerande lokal elevhälsa innebär också att kompetens finns nära eleven.

Den Centrala elevhälsan bidrar till att bygga upp den lokala elevhälsan och stöttar upp vid behov av specialistkompetens. Här läggs också en god grund för nätverk

och kollegialt lärande inom elevhälsans olika områden. Den Centrala elevhälsan är en viktig del i den gemensamma kompetensutvecklingen för att möta elever i olika behov av stöd.

Trygg och stimulerande lärmiljö

Alla barn och elever har rätt till en trygg och stimulerande lärmiljö där var och en har de bästa förutsättningar att utvecklas och känna sig trygg. En trygg miljö skapas genom att vi lägger grunden för goda relationer tidigt och håller i det genom hela elevens utbildning. Trygghet handlar i vår verksamhet både om fysisk miljö och studiemiljön. I undervisning så väl som andra aktiviteter måste varje lärare skapa en trygg miljö där varje barn och elev ges möjlighet att delta och inkluderas i arbetet och i gruppen. Var och måste känna att man får uttrycka en åsikt, pröva fast man kanske inte kan, göra fel och utvecklas. Varje barn och elev ges möjlighet att utvecklas och stärkas i sin självkänsla och bygga en inre trygghet.

Inom trygghetsområdet ingår allt från utemiljön, utformning av lokaler, inredning av lokaler och lärmiljö, till sammansättning av elevgrupper och stöd. I de fall en enhet inte helt lyckas åstadkomma en trygg och stimulerande lärmiljö finns möjlighet till stöd via Centrala elevhälsan som kan bistå både med specialistkompetens samt med kompetens kring utformning av lokalerna. Arbetet med att skapa en trygg miljö är förebyggande, tydligt, kravställande samt innefattar fokus på ordning och reda.

Relationer och stark värdegrund

Lärares viktigaste förmåga för att åstadkomma goda skolresultat är att kunna bygga en god, professionell och personlig relation till sina elever. Utveckling av relationen pedagog – barn/elev är därför alltid ett viktigt fokus i vårt utvecklingsarbete.

Alla barn och ungdomar ska bemötas med respekt för den de är och i alla verksamheter bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete. Rutinerna kring hur man agerar vid kränkningar eller liknande måste följas så att varje barn och elev kan känna trygghet och miljön förändras. Det innebär att varje medarbetare ska agera tydligt, omgående och förebyggande på alla former av kränkningar. Det ska vara tydligt för alla – både barn, elever, vårdnadshavare och medarbetare vad som gäller. Att anmäla och följa upp är en självklarhet men vi behöver utveckla det förebyggande arbetet så att färre kränkningar sker. Analys och åtgärder behöver bli en synligare del av arbetet så att man kommer till rätta med grunden till problemen. Varje barn, elev och vårdnadshavare ska känna trygghet i och till vår verksamhet.

Närvaro och garanterad undervisningstid

En grund för att ta till sig kunskap och utveckla förmågor är hög närvaro och ett aktivt deltagande i verksamheten och undervisningen. Redan tidig frånvaro kan sända en signal om att vi behöver vara uppmärksamma. Det handlar alltså om tidig upptäckt och agerande i god tid för att förebygga ökad frånvaro senare. I detta arbete är även orsakerna till frånvaron viktig att kartlägga tidigt så att rätt åtgärder sätts in för att öka närvaron, bryta mönster eller utanförskap, ge rätt stöd i undervisningen eller på andra sätt arbeta med ökad motivation.

Hela kedjan av rutiner ses över och förenklas, allt från olika grader av ströfrånvaro, systematisk frånvaro, uppföljning av garanterad undervisningstid, kvitterad tid, oroande frånvaro och bortförda barn.

Ledarskap

Chefers förutsättningar

För en stark verksamhetsutveckling i en positiv riktning är vi beroende av kompetenta och erfarna chefer som stannar i vår organisation och på sin enhet. Det finns flera parametrar som spelar in för om man väljer att stanna i en chefstjänst och dessa måste finnas på plats i vår organisation. Bland annat en närvarande chef, en bra introduktion, ett tydligt och rimligt uppdrag med matchande ansvar och befogenheter, en fungerande stödorganisation med tydliga rutiner, samt medarbetare med adekvat utbildning som stannar på sin arbetsplats.

Varje chef måste ha rimliga organisatoriska förutsättningar för att klara av och kunna genomföra sitt uppdrag. Antalet medarbetare är viktig parameter. Inför året finns en framtagen strategi för den chefsorganisation vi vill ha framåt inom respektive verksamhetsområde. Denna ska nu sättas i verket steg för steg.

Ekonomisk styrning

En tydlig och välfungerande ekonomisk process är en grundförutsättning för varje chef att styra sin verksamhet, ha möjlighet till verksamhetsutveckling och kunna fatta kloka medvetna beslut. Ju tydligare budgetprocess och ju mer kända förutsättningar vad gäller intäkter och kostnader varje chef har, desto större möjligheter till en god planering och en budget i balans. Detta utvecklingsområde handlar dels om att skapa förutsättningar för att utbyta erfarenheter kring organisation och prioriteringar, samt utveckla den ekonomiska processen och förtydliga denna. Ett flertal underlag behöver tas fram i form av stöd till enhetsbudget, mallar för månadsuppföljning, elevuppföljning och medarbetaruppföljning. Utöver dokumentstöd kommer också rutiner för budget, uppföljning och stöd av ekonom att utvecklas.

Planeringsförutsättningar

En viktig del i chefernas arbete och i budgetarbetet är planering och framförhållning vad gäller barn- och elevantal. Det är också ett viktigt perspektiv för vårdnadshavare till barn och elever att veta på vilken enhet man troligtvis kan förvänta sig en plats. Arbetet med placeringar och flöden vid övergångar mellan enheter och stadier behöver utvecklas till att bli strategiskt och långsiktigt. I detta arbete behöver samband mellan demografiutveckling, områdesplanering, lokalplanering, skolval med mera tydliggöras.

Inom detta område behöver aktiviteter genomföras för att bland annat skapa plats för alla kommande barn och elever, garantera plats i förskolan inom fyra månader, möjliggöra obligatorisk förskoleklass, möjliggöra placering för nyanlända elever i ordinarie verksamhet efter mottagningsenheten samt skapa en flexibilitet för våra elever inom IM till en övergång till nationella program.

Strategisk kompetensförsörjning

Attraktiv arbetsgivare och rekrytering

Utbildningskontoret står inför mycket stora utmaningar när det gäller strategisk kompetensförsörjning. Flera av våra yrkeskategorier är briststyrken och bristen förväntas bestå de närmaste åren. Det råder redan stor brist på personal med rätt behörighet till både skolor och förskolor. Vi behöver i och med detta identifiera våra framtida medarbetare och nå dem via olika rekryteringskanaler samt genom ett kunna ge dem ett attraktivt erbjudande.

Alla nya medarbetare, både erfarna och nyutbildade, har en uppstartsperiod på jobbet. Genom en god introduktion för medarbetare och chefer lägger vi grunden för hög kvalitet i verksamheten och också för ett hållbart medarbetarskap – både hos den som går introduktionen och hos kollegorna. Hur den central och lokala introduktionen går till behöver utvecklas för att ge likvärdiga förutsättningar och den behöver riktas mot olika målgrupper i form av rutinerade och nya, utbildade och nya, samt utbildade. Vi måste också skapa förutsättningar för handledare att vara en bra mentorskollega på enheten.

Var och en som arbetar inom vår verksamhet behöver ges förutsättningar att arbeta hållbart. Arbetsbelastningen hos våra medarbetare är ett välkänt och, redan vid flera tillfällen, utrett problemområde. Här kommer vi titta vidare på hur vi kan ta arbetet en nivå djupare. Vi kommer att identifiera tydliga, fungerande och konkreta åtgärder som genomförts på enheter där vi också sett arbetsbelastning och stress minskat.

Lönestrategi

Utbildningskontoret har sedan tidigare behov av tydliga lönekriterier och en långsiktig lönestrategi. Lönekriterier som är verksamhetsanpassade utifrån de yrkesgrupper vi har inom Norrköpings skola 1-20 år har efterfrågats. Vi tar nu tag i arbetet med att ta fram förtydligade och verksamhetsanpassade lönekriterier för medarbetarna inom utbildningskontoret. Detta för att skapa tydlighet i processen kring medarbetarens yrkesutveckling samt löneutveckling. Bra lönekriterier tydliggör förväntningar på våra medarbetare samt skapar tydliga uppdrag.

En lönestrategi ska förtydliga vår riktning med löneutvecklingen för olika yrkesgrupper och förtydliga vårt gemensamma lönebildningstänk. Att ha en strategi inom detta område skapar riktning och kan ligga till grund både för framtida prioriteringar och beslut. En lönestrategi ger också chefer stöd i arbetet kring lönebild på enheten.

Nationella reformer och förändringar

Nationella reformer och förändringar påverkar vår verksamhet på kort och lång sikt. Detta ställer krav både på bemanning, kompetens, utvecklingskapacitet och en flexibel organisation. Ett par områden som kommer att påverka utbildningskontorets verksamhet framåt är bland annat områden som berörs av statsbidrag, GDPR, den nationella digitaliseringsstrategi, obligatorisk förskoleklass från hösten 2018 samt förändrad timplan för grundskolan från hösten 2018.

Kultur- och fritidsnämnden

Ekonomiskt resultat

Kultur- och fritidsnämndens budget för 2017 uppgår till 241 705 tkr. Nämndens resultat för året är ett överskott jämfört med beviljad budget motsvarande 2 445 tkr eller 1 procent.

Resultaträkning

(tkr)	2017	2016
Verksamhetens intäkter	38 479	34 933
Verksamhetens kostnader	-269 401	-256 783
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-8 338	-6 632
Verksamhetens nettokostnad	-239 260	-228 482
Budget	241 705	229 450
Årets resultat	2 445	968
Nettoinvesteringar	-21 200	-24 511

Personalredovisning

	2017	2016
Antal årsarbetare	101,43	99,38
Antal anställda	106	104

Under året erhöll nämnden en tilläggsbudget på minus 1 241 tkr, vilket innebar att ursprungsbudgeten minskades med motsvarande belopp. Dessutom har kultur- och fritidsnämnden under året skrivit av utestående fordringar på sammanlagt 2 523 tkr.

Tilläggsbudgeten och avskrivningen av fordringar på tillsammans 3 800 tkr har nämnden klarat av att hantera inom den beviljade budgeten och kan ändå redovisa en positiv avvikelse på cirka 2 400 tkr. Detta har varit möjligt genom strikt budgetdisciplin inom samtliga enheter samt lägre personalkostnader till följd av vakanser. Dessutom erhöll nämnden helårskompensation för vissa poster i samband med budgettilldelning, men där den verkliga kostnaden bara belastat del av året. Den positiva budgetavvikelsen kan sammanfattas enligt följande, tkr:

(tkr)	2017
Vakans; kultur- o fritidschef/nämndsekreterare	300
Vakans; bibliotekarier	600
Billbäckarena; budgettilldelning jmf med utfall	950
Hörsalen; budgettilldelning jmf med utfall	750
Kapitalkostnader; budgettilldelning jmf m utfall	700
Kulturskolan; budgettilldelning jmf med utfall	1 150
Avskrivning av kundfordringar	-2 500
Stadsbiblioteket; proj Läslust	450
Avvikelse jämfört med budget	2 400

Dessutom har ett förändringsarbete påbörjats inom kontoret under året med fokus på att nämnden ska klara sin verksamhet inom den beslutade budgeten för 2018, som bland annat innebär en reduktion av nämndens ekonomiska utrymme motsvarande 1 procent.

Nettokostnad per verksamhet

(tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Nämnd- och nämndadministration	1 289	1 653	1 504	1 115	971
Allmän fritidsverksamhet	19 091	19 407	17 016	16 532	15 894
Idrotts- och fritidsanläggningar	95 987	88 827	86 094	84 604	86 319
Allmän kulturverksamhet	19 575	19 227	18 796	17 360	17 362
Stöd till studieorganisationer	3 953	3 890	3 890	3 829	3 878
Museiverksamhet	27 978	28 157	25 500	24 685	23 375
Biblioteksverksamhet	44 616	44 216	41 897	40 662	41 552
Kulturskola	26 771	23 104	22 506	19 350	19 334

I resultat för 2016 ingår beviljad tilläggsbudget för integrationsmedel motsvarande 3 525 tkr, men där bara 1 513 tkr användes. I realiteten innebär det att resultatet egentligen uppgick till minus 1 044 tkr år 2016. I kommande analyser kommer dock jämförelsen att göras mot redovisningen enligt ovan – det vill säga en positiv avvikelse år 2016 på 968 tkr.

Verksamhetens nettokostnad har ökat med 10 800 tkr (5 procent) mellan år 2016 och 2017. Intäkterna ökar med 3 500 tkr (10 procent), verksamhetens kostnader med 12 600 tkr (5 procent) och kapitalkostnaderna med 1 706 tkr (26 procent).

Verksamhetens intäkter (38 479 tkr; ökar med 3 500 tkr):

Verksamhetens intäkter fördelar sig på respektive enhet enligt följande, tkr:

Intäkter, tkr	2017	2016
1. Kultur- och fritidsnämnden	108	108
2. Anläggning och uthyrning	15 845	15 700
3. Cnema	3 850	5 945
4. Konstmuseet	1 829	1 640
5. Kulturskolan	7 525	4 370
6. Stadsbiblioteket	6 172	5 014
7. Stadsmuseet	1 775	1 159
8. Utvecklingsstöd och bidrag	1 265	747
9. Verksamhetsstöd/Ledning	110	250
Verksamhetens intäkter	38 479	34 933

Kommentar verksamhetens intäkter:

1. Intäkten avseende kultur- och fritidsnämnden på 108 tkr avser en intern ersättning från kommunstyrelsen avseende ersättning för förtroendevalda.

2. Anläggning och uthyrning har den största andelen av nämndens totala intäkter 15 800 tkr eller 41 procent. Enhetens intäkter består främst av uthyrning av planer och idrottshallar. Ökningen jämfört med år 2016 är marginell och enheten ser en tendens till minskad uthyrning, vilket kommer att följas separat under kommande år.

3. Cnemas intäkter minskar med 2 100 tkr år 2017 jämfört med år 2016 och förklaras främst av att man under år 2016 (avslutades i januari 2017) haft regionala filmuppdrag som påverkat både intäkts- och kostnadssidan under året. Nettokostnaden för Cnemas verksamhet påverkas dock ej.
4. Konstmuseets intäkter på 1 800 tkr visar en ökning med 200 tkr mellan de båda åren och består främst av depositionskonst, intäkter från butiken, extern ersättning från regionen, visningar med mera.
5. Kultur- och fritidsnämnden beslutade under 2016 att sänka avgifterna vid Kulturskolan från och med höstterminen 2017. Nämnden erhöll helårs-kompensation för avgiftssänkningen i budgeten för 2017. I december 2017 beslutade sedan nämnden att ge kontoret i uppdrag att under år 2018 genomföra en uppföljning och utvärdera resultatet av de sänkta avgifterna, samt dess påverkan på tillgängligheten för Kulturskolan. Anledningen till att avgifts-sänkningen inte syns i enhetens intäkter för 2017 – som istället ökar med 3 100 tkr jämfört med föregående år – beror främst på ersättning från utbildningskontoret för Elsystema samt statliga kulturrådspengar. Intäktsökningen motsvaras av ökning på kostnadssidan.
6. Stadsbibliotekets intäkter på 6 200 tkr år 2017, ökar med 1 100 tkr eller drygt 23 procent jämfört med förra året. Ökningen mellan åren beror på främst på ökade intäkter för löner från Regionbibliotek Östergötland (katalogtjänster och webb) samt användande av Ny i Sverige medel (både strömmande integrationsmedlen och Kulturrådspengar). Intäktsökningen motsvaras av ökade kostnader även på kostnadssidan för vakt, vikarier, IT med mera. Tar man hänsyn även till kostnadsökningen, så hamnar intäktsökningen för enheten på 650 tkr.
7. Stadsmuseets intäkter ökar med 600 tkr (53 procent) och uppgår 2017 till 1 800 tkr. Intäktsökningen består främst av överföring av medel (607 tkr) från Färgerimuseets stiftelse samt NG och EM Skiölds stiftelse från tidigare år. Stadsmuseets intäkter består annars främst av intäkt från butiken vid Stadsmuseet samt externa medel från Region Östergötland och Länsstyrelsen för bland annat skötseln av hållristningarna.
8. Intäkterna för utvecklingsstöd och bidrag avser främst ersättning (både intern och extern) för utveckling av kulturkvarteret Hallarna och uppgår till 1 300 tkr år 2017 och ökar med 500 tkr (69 procent) jämfört med förra året.
9. Verksamhetsstöd/Ledning har intäkter under 2017 på 110 tkr och avser ersättning för internationell kulturkonferens i samarbete med Linköpings kommun samt interna ersättningar. Minskning jämfört med år 2016, då intäkten uppgick till 250 tkr, beror på ändrade redovisningsprinciper.

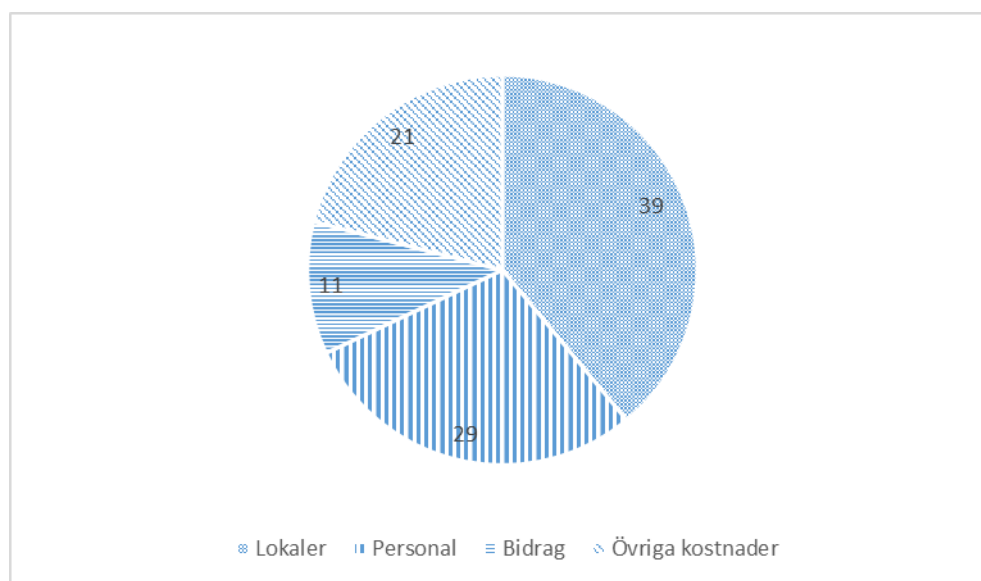
Verksamhetens kostnader (269 401 tkr; ökar med 12 618 tkr):

Verksamhetens kostnader fördelar sig på respektive enhet enligt följande, tkr:

Kostnader, tkr	2017	2016
1. Kultur- och fritidsnämnden	2 205	1 046
2. Anläggning och uthyrning	102 100	97 352
3. Cnema	9 486	12 001
4. Konstmuseet	12 625	14 028
5. Kulturskolan	31 685	26 135
6. Stadsbiblioteket	47 641	47 732
7. Stadsmuseet	15 995	16 001
8. Utvecklingsstöd och bidrag	35 851	36 290
9. Verksamhetsstöd/Ledning	11 813	6 198
Verksamhetens kostnader	269 401	256 783

Kultur- och fritidsnämndens kostnadsstruktur skiljer sig jämfört med andra kommunala nämnder, eftersom en stor del av verksamheten bedrivs via entreprenad.

För år 2017 fördelar sig nämndens driftkostnader enligt följande, procent:

Vid jämförelse mellan åren för de olika enheterna, så måste man ha i beaktande att den förändrade organisationen samt ändrade redovisningsprinciper från och med år 2017 resulterar i att det för vissa enheter ser ut som kostnaden minskar jämfört med tidigare år. Bland annat har lönekostnaden för samtliga enhetschefer flyttats från enheten till Verksamhetsstöd/Ledning (cirka 5 250 tkr).

Kommentar verksamhetens kostnader:

1. Den ökade kostnaden för kultur- och fritidsnämnden på 1 200 tkr förklaras främst av reglering till följd av genomförd genomlysning av nämndens osäkra kundfordringar.

2. Anläggningar och uthyrning ökar sina kostnader med 4 700 tkr mellan åren, varav 1 100 tkr avser avskrivning av utestående kundfordringar. Resterande ökning avser ökade lokalkostnader (1 800 tkr), höjda entreprenadkostnader (1 400 tkr) samt personalkostnader (600 tkr). Under 2016 fanns vakanta tjänster, som sedan blivit tillsatta under 2017 och förklarar denna ökning.
3. Kostnaden för Cnema minskar med 2 500 tkr och beror på flytt av personalkostnad till Verksamhetsstöd/Ledning (650 tkr). Enheten hade under år 2016 (avslutades i januari 2017) regionala filmuppdrag som påverkat både intäktssidan och kostnadssidan under året. Se även motsvarande minskning på intäktssidan. Nettokostnaden för Cnemas verksamhet påverkas dock ej.
4. Konstmuseets kostnader minskar med 1 400 tkr mellan åren och består främst av lägre personalkostnader till följd av överflyttning av enhetschefens lön till Verksamhetsstöd/Ledning. Dessutom fanns en del extra personalkostnader vid Konstmuseet under del av 2016.
5. Ökningen av Kulturskolans kostnader med 5 500 tkr förklaras av ökade personalkostnader och den nya aktiviteten Elsystema - se även ökning på intäktssidan - samt inköp av instrument.
6. Stadsbiblioteket ligger på i stort sett samma kostnadsnivå som år 2016. Dock har kostnader för ledning flyttats över till Verksamhetsstöd/Ledning samt vakans på bibliotekariesidan, vilket gör att personalkostnaden är oförändrad mellan de båda åren. Detta trots generell löneuppräknings samt extra satsning på bibliotekarie under 2017.
7. Även Stadsmuseets kostnader ligger på samma nivå de båda åren och kan också förklaras av överflyttning av personalkostnad för ledning och administration till Verksamhetsstöd/ledning. I övrigt har en generell uppräknings skett av övriga kostnadsslag.
8. Minskning av kostnaden för utvecklingsstöd och bidrag med cirka 400 tkr förklaras av överflyttning av lön för ledningen.
9. Verksamhetsstöd/Ledning ökar med 5 600 tkr mellan de båda åren och kan helt förklaras av ökade lönekostnader till följd av centralisering av samtliga chefslöner samt viss administration under 2017.

Kapitalkostnader (8 338 tkr; ökar med 1 706 tkr):

Kapitalkostnaderna ökar mellan åren till följd av ökade investeringsutgifter och belastar driftbudgeten året efter att investeringen har skett. Ökningen jämfört med år 2016 är främst kopplad till enheterna Anläggning och uthyrning samt Stadsbiblioteket. Denna post kommer att fortsätta att öka till kommande år till följd av den allt högre investeringsnivån inom nämndens ansvarsområde.

Verksamhetens nettokostnad visar totala kostnader minus totala intäkter, det vill säga den del som skattefinansieras. Av tabellen nedan framgår enheternas nettokostnader.

Nettokostnad per enhet, tkr	2017	2016
	Bokslut	Bokslut
1. Kultur- och fritidsnämnden	2 097	938
2. Anläggning och uthyrning	91 735	86 342
3. Cnema	6 153	6 601
4. Konstmuseet	10 913	12 441
5. Kulturskolan	24 964	22 555
6. Stadsbiblioteket	42 685	43 111
7. Stadsmuseet	14 424	15 002
8. Utvecklingsstöd och bidrag	34 586	35 543
9. Verksamhetsstöd/Ledning	11 703	5 949
Summa	239 260	228 482

Under 2017 har omorganisation skett inom kultur- och fritidskontoret, vilket också har inneburit att den ekonomiska redovisningen strukturerats om och jämförelse mellan åren försvåras. Dessutom påverkas enheternas nettokostnad av genomförd avskrivning av kundfordringar motsvarande 2 500 tkr.

I bilaga 2 redovisas nettokostnaden per verksamhet 2013-2017 enligt anvisningar från ekonomi- och styrningskontoret.

Viktiga händelser under året

Anläggningar och uthyrning

Under året har 5 stycken utegym uppförts med spridning runt om och i staden. De har placerats vid Yxbacken, Åby IP, Getängen (Södra Promenaden), Himmelstalund södra och Navestad Centrum. Spontanidrottsplatsen i Hageby rustades upp med nytt konstgräs.

Konstgräsplanen i Ektorps blev klar med ny belysning och den sedan tidigare planerade planen i Navestad påbörjades. Tyvärr kunde den inte färdigställas på grund av branden i Navestadhallen, utan kommer bli klar till sommaren 2018.

Enheten har sammanställt en riktlinje för anläggningar och lokaler som beskriver de rekommendationer kontoret har gällande förutsättningar vid nybyggnationer av anläggningar samt de prioriteringar som nämnden gör.

En utredning har genomförts avseende prisstrategi och prisläge gällande uthyrning av idrottsanläggningar i Norrköpings kommun samt fem stycken referenskommuner. Denna utredning ligger grund för en ny prissättning av kommunens anläggningar från och med halvåret 2018.

Under året har en friluftslivsstrategi rekryterats, där första insats har varit att höja närvaron och kvalitén i kommunikationen på sociala medier gällande förutsättningarna för friluftsliv i kommunen.

Ett avtalshanteringsystem har köpts in från IT-enheten och samtliga enhetens avtal har uppdaterats i det nya systemet. Enheten har nu fått en bättre och säkrare överblick över de upprättade avtalen.

Upphandling har genomförts av entreprenörer för Himmelstalundsområdet samt 7 mindre idrottsplatser. Upphandlingen gav en sänkning av driftskostnaderna med 1 000 tkr per år till samma kvalité som tidigare.

Cnema

I mars delade Biografcentralen i samarbete med Föreningen filmregionerna, Sveriges förenade filmstudios och Föreningen Sveriges filmfotografer ut priset för Årets Barnbio till Cnema. Juryns motivering löd: ”Cnema ger knattar, barn och unga upplevelser utöver det vanliga genom sitt medvetna och långsiktiga arbete med repertoarfilm såväl som med eget skapande. Med för Sverige innovativa verksamheter som Kompisbio, Systerbio och Film Makes Friends skapar Cnema ovärderliga mötesplatser för människor från olika bakgrunder. Cnema tar därmed på sig ett viktigt ansvar för stärkt demokrati, för lokalsamhället samt för ökad empati och förståelse människor emellan!”. För att fira utmärkelsen bjöds biopubliken på tårtkalas och saft lördag 1 april innan barnfilmvisningar.

Norrköpings filmfond gav nya svenska filmen Goliat 1 500 tkr i produktionsstöd. Filmen spelades in i Norrköping i september-oktober med ett 60-tal filmarbetare och skådespelare, flera från Norrköping. Goliat utspelar sig i en bortglömd bruksort någonstans i Sverige. När pappa Roland ska in på anstalt förväntas sextonårige sonen Kimmy ta över de kriminella affärerna och sörja för familjen, en uppgift han inte är redo för. Goliat är regissören Peter Grönlunds andra långfilm efter Tjuvheder som belönades med fem guldbaggar. Filmen produceras av B-Reel Films i samproduktion med FRSM Film Capital Stockholm och Örebro, SVT och Reel Ventures, och har stöd från Svenska Filminstitutet och Norrköpings filmfond. Goliat får sin svenska biopremiär 2018.

Musikvideon Thrive som gjorts inom projektet ”Vi är också Norrköping” blev klar i november och premiärvisades på Cnema och YouTube. I projektet har 25 unga Norrköpingstjejer från 17 olika länder under tre veckor tillsammans gjort en egen låt, danskoreografi och musikvideo för att sprida sitt budskap om systerskap, mångfald och rätten att få vara sig själv. Projektet startades av Sibship med bland annat Cnema som samarbetspartner och syftar till att stärka tjejer med mångkulturell bakgrund och ge dem redskap att ta plats i offentligheten.

Drömmen om det nya landet är en kortfilm gjord inom ramen för Cnemas projekt Film Makes Friends. Filmen handlar om en ensamkommande killes resa från hemlandet till det nya landets gräns. Det är en historia skapad med utgångspunkt i deltagarnas egna upplevelser. I november vann den Göteborgs filmfestivals specialpris vid Novemberfestivalen - Sverige största festival för talanger. Priset togs emot av Mohammad Jafari som varit med och gjort den. Motiveringen lyder: ”I en värld kantad av nationalistiska strömningar och i ett land som skickar tillbaka barn och unga till krigsdrabbade hemländer, lyckas filmskaparen med hjälp av ett vackert foto och hög finkänslighet gestalta ett allt för vanligt livsöde i dagens Sverige.”

24 november samlades över 100 personer från Norrköpings film- och mediebransch för att mingla och inspireras av inbjudna talare. Lars Stjernkvist hälsade alla välkomna och bland gästerna fanns bland annat filmproducenten Frida Bargo som bjöd på erfarenheten av långfilmsinspelningen Goliat i Norrköping. Manusförfattaren och förre Norrköpingsbon Jesper Harrie, som

skrivit nya långfilmen Solsidan, avslutade dagen med att fundera över hur viktig en plats är när en historia ska skapas.

Konstmuseet

Integrationsprojektet *Öppet Konstmuseum* för ensamkommande barn samt vuxna sju sattes under våren. Samarbeta på plats i skolan med Mottagningsenheten och Språkintrö Fenix. *När världar möts* och graffitiworkshop är några aktiviteter som genomförts. Projektet utvecklar metoder för att med museet som bas och konsten som brygga underlätta språkinläring, grupputveckling, och självförtroende. Audioguide på lätt svenska har tagits fram med gruppen: Kolla kvinnorna!

Konstmuseet har producerat fem utställningar, varav *Gåvan* och *Lars Olov Loeld* belysts i riksmidia. Satsningen på Finland 100 år, Förstärkt verklighet, har uppmärksammats i finskspråkig press.

Det strategiska arbetet med konstens roll i stadsrummet ger resultat. Under våren arrangerades seminariet Konst och stadsutveckling. Konstteamet har etablerats och museet ingår bland annat i projektgrupperna för Inre hamnen och Gamla torget.

Konstmuseet verkar aktivt för att privata intressenter ska bidra till stadsmiljöns gestaltning. Under 2017 blev det klart att Botrygg överlämnar en platspecifik skulptur av konstnären Cecilia Edefalk för Nya Torget.

Museets konstsamling har uppmärksammats nationellt och internationellt: Munchmuseet, Oslo, Prins Eugens Waldemarsudde och Moderna Museet, Stockholm.

Kulturskolan

Etableringen av orkesterskolan El Sistema på Tamburinen och Klockartorpsskolan är en av de senaste årens viktigaste händelser för Kulturskolan. 175 elever på skolorna får möta pedagoger från Kulturskolan på och i anslutning till skoldagen. Efter ordinarie skoltid deltar 57 elever i El Sistema orkestern. Mötena innehåller rytmik, storsjung, instrument-, ensemble-, orkesterspel och Vänstays, som är en samling på kvällstid för elevernas familjer med olika teman som mat och musik, körsång, besök av musiker från Symfoniorkestern, föräldraorkester och så vidare. El Sistema är en del av arbetet med uppdragsplanens mål 9: Att främja kultur- och fritidsaktiviteter för barn i socioekonomiskt utsatta områden genom riktade och uppsökande insatser.

En annan viktig händelse är samarbetet med fritidsgårdarna. Genom att tillsammans sätta upp en musikteaterföreställning med kulturskoleelever och fritidsgårdsbesökare har nya grupper av ungdomar nåtts. En mötesplats ”för vänskap och kultur ” har skapats genom Stage Skandia, som finansierats genom bidrag från Kulturrådet.

Kulturskolan har från höstterminen 2017 sänkt avgiften för ämneskurs från 855 kr till 200 kr. I kombination med ett delvis nytt kursutbud och nya undervisningsformer är tanken att tillgängligheten till Kulturskolan kommer att öka.

Årets viktigaste händelse för Kulturskolan är den vardagliga verksamheten med cirka 1 500 barn och ungdomar som deltar varje vecka. Alla möten mellan pedagoger, elever och föräldrar, alla 130 konserter, föreställningar och utställningar. Som Norrköpings ungdomskörs framträdande på Brävalla tillsammans med Bob Hund eller

konserterna med Thomas Andersson Wij på WTM. Även konserten i samband med kröningen av Norrköpings Lucia i en fullsatt De Geer hall var ett tillfälle där eleverna får stärkt självkänsla och växer som individer och där de får verktyg för att uttrycka sig i det demokratiska samhället.

Stadsbiblioteket

Det stora antalet besökare på 1,4 miljoner visar att stadsbiblioteket fungerar som en demokratisk mötesplats, kulturhus, integrationsverksstad och ett rum för studier, lärande, digital delaktighet och upplevelser. I stort sett alla biblioteksfilialer har ökat sin tillgänglighet och kan erbjuda tillgång till bibliotekstjänster mellan kl. 07-22 varje dag genom meröppna bibliotek.

Ett omfattande integrationsarbete sker med läxhjälp, språkcafé, lättlästa litteraturcirklar, låna en svensk, lättläst bokcafé, språklördagar och lättlästinspiration för SFI. Biblioteket samverkar med KFUM om fritidsverksamhet för barn varje vecka.

En mycket stor programverksamhet sker med allt från svenska med baby, sagostunder, barnteater, bokmellis, bokprat, lördagskul och ett flertal läsfrämjande events med teknik, digitala och virtuella format - allt för att sätta barn och unga i läsning och på så sätt bidra till ökad måluppfyllelse för skolan.

Biblioteken utgör en mötesplatser för invånarna cirka 600 program erbjuds årligen på huvudbiblioteket och filialer i snitt två per dag.

För att skapa digital delaktighet har biblioteket arbetat med teknikhjälp och tillhandahållande av digital utrustning och hårdvara. Biblioteket erbjuder också handledning och korta introduktioner för ökad digitaliseringskunskap hos besökarna. Biblioteket arbetar med läsfrämjande genom tekniklab, crossmedia (där man blandar olika virtuella, digitala och fysiska format) för att öka intresset för språk, inläring och läsning via nya förmedlingsmetoder och youtubers.

Ett nytt samverkansprojekt med Regionbibliotek Östergötland där en "Litteraturscen Östergötland" tillskapats för att öka intresset för litteraturen som konstform, litteraturförmedling och författarsamtal. I samverkan ingår även LIU.

Samverkan mellan Söderköpings och Norrköpings bibliotek när det gäller bokbussverksamhet.

Stadsmuseet

Stadsmuseet har ökat besöksantalet med drygt 20 000 personer under året. Från 64 000 år 2016 till 85 000 år 2017. Detta främst beroende på mycket välbesökta utställningar. I Färgerisalen: Romska röster, Se mig i ögonen (integrationsprojekt) och Brodera mera, tillsammans med Broderiakademin. I Rum för fotografi: Norrköping River, Arkeologisk utställning tillsammans med Stiftelsen kulturmiljövård och Med lapp om halsen som invigdes på Kulturnatten och som var en del av kommunens satsning på jubileet Finland 100 år.

Stadsmuseets sommarverksamhet på Färggårdens blev också en stor succé publikmässigt och medialt. Även hållristningsverksamheten, visningar på Himmelstalund väckte stort intresse. På Kulturnatten hade Stadsmuseet nästan 15 000 besökare. Detta år breddades kulturutbudet och hade aktiviteter på ett flertal platser på museet, som inbegrep allt från trolleri för barn till musik och konstprojekt. De

traditionella programpunkterna Julmarknaden och Nattvandringen på nyårsafton, då museet bjuder på Loranga, är alltid välbesökta och var så också under året.

Under våren och sommaren byggdes receptionen och museibutiken om. Ett nytt kapprum, nya toaletter och personalrum byggdes också. Under denna tid höll museet öppet, men butik och reception var sporadiskt uppbyggd i anslutning till entrén. Trots denna långa period som byggarbetsplats ökade besöksantalet totalt över året.

Utvecklingsstöd och bidrag

Enheten har under året skrivit fram ny riktlinje och nya bidragsregler som börjar gälla from 1 januari 2018. Verksamheten har under året utökats och blivit den kommunala enhet som står för den samlade bidragsgivningen inom kultur, fritid, sociala föreningar samt funktionshindersföreningar. Enheten har varit en aktiv del i samverkan med region Östergötland i samband med Dansens vecka, med Upplev Norrköping AB i genomförandet av Gatuteaterfestivalen i samband med Scenkonstbiennalen.

Under året arrangerade verksamheten invigningen av Hörsalen tillsammans med Kulturskolan, en invigning dit ca 2 500 besökare kom. Fritidsbanken, ett koncept där alla som vill får ge och låna fritidsutrustning gratis, startades upp under hösten i Klockaretorget i samverkan med ÖiF och Hyresbostäder. Kulturnatten utvecklas ständigt och var mycket välbesökt. Östergötlands största utbudsdag i scenkonst för barn och unga, Scengalej, arrangerades i oktober på kulturkvarteret Hallarna. Ett samarrangemang med region Östergötland, Linköpings kommun och Riksteatern.

Bidragsgivningen har bland annat gett förutsättningar till fortsatt Nattfotboll i Hageby, att Aktiv ungdom har kunnat anpassa och utveckla sin verksamhet i Skateladan och då integrera tjej-skaten i verksamheten samt riktade insatser med Basket där du bor och integrationsinsatser genom Dolphins, Friskis och Svettis och Skogslottens ridklubb. Det lokala musiklivet har uppmärksamrats och det attraktiva Norrköping har förstärkts med exempelvis sommartheater och viskvällar i Arkösund.

Nyckeltal

Uthyrda timmar

	2017	2016	2015	2014	2013
Idrottshallar	20 900	23 520	22 049	20 593	22 424
Gymnastiksal	12 500	13 850	14 400	14 700	14 240
Total uthyrning	33 400	37 370	36 449	35 293	36 664
<i>Varav privatpersoner</i>	6 710	6 790	6 615	7 042	15 424

2017: Navestadshallen ej uthyrd under året. Kättingeskolan och Jurslaskolan renoverades delar av året.

2016: Kättingeskolan, Jurslaskolan och Djäkneparkskolan renoverades delar av året.

2015: Stor utställning, Harry Potter, i teknikhallen under delar av året.

Badbesök

	2017	2016	2015	2014	2013
Centralbadet	322 949	316 957	334 295	333 775	341 393
Skärblackabadet	22 104	21 347	21 907	8 651	22 356
Åbybadet	15 000	17 500	17 400	17 000	17 400
Himmelstalundsbadet*	53 571	63 169	63 000	54 000	i u

* Besöksräknare infört från 2014, tidigare år uppskattade uppgifter.

Centralbadets minskning 2016/2017 bedöms bero på bristen på parkeringsplatser i samband med byggande av bostäder. Nedgången i Åbybadet 2017 beror på att de har mindre öppettider då fritidsgården är under reparation.

Antal besök, Cnema

	2017	2016	2015	2014	2013
Antal besök	52 264	51 784	57 090	52 250	48 625
Varav skolbio	4 365	4 723	4 749	4 076	5 102
Varav barn och ungdomsfilm	7 347	5 584	3 786	5 378	5 056
Varav barn och unga i medielabbet	3 600	3 754	7 037	5 414	4 566

Något högre besöksiffror totalt i en jämförelse med 2016. Det är det bästa bioåret sedan starten 2011 sett till sålda biljetter på visningar. Nästan 30 procent av Cnemas besökare är barn och unga upp till 25 år. De högre besöken på barn och ungdomsfilm beror främst på Kompisbio som startade hösten 2016. De något lägre skolbiobesök vilket beror på sämre svenskt filmår. Fortsatt lägre på mediepedagogiken vilket beror på att vi inte längre tar in timanställd personal för att tillgodose förfrågningar från skolan.

Antal besök, Konstmuseet

	2017	2016	2015	2014	2013
Antal besök	33 271	41 745	35 074	28 896	47 657
Varav barn och unga	4 416	6 958	5 435	4 387	7 175
Skolvisningar	131	278	206	123	273
Antal program för barn och unga på fritiden	112	128	107	55	117

Konstmuseets besökstal har ökat på alla positioner i förhållande till 2014 men minskat jämfört med övriga år. 2013 och 2016 var jubileumsår med särskilda satsningar, varför 2015 är rimligare för jämförelse. 2017 sker tappet framför allt under hösten och är dels knutet till att kommunikation och program strukturerades upp, dels mycket begränsade pedagogiska resurser. Museet har följt uppdraget budget om ekonomi i balans via minskad övertid, minskat öppethållande, stängt 6 juni, kortad Kulturnatt, minskat antal allmänna visningar sommartid med mera. Verksamhet för barn och unga på fritiden med kostnadsfri lovverksamhet inklusive sommar har prioriterats. Nya och underrepresenterade grupper nås via integrationsprojektet Öppet Konstmuseum, samarbete med Portalen med mera. Antalet utställningar totalt och med externt innehåll har begränsats. Museet har fått nationell uppmärksamhet i press.

Kulturskolan

	2017	2016	2015	2014	2013
Antal barn i ämneskurs*	1 483	1 225	1 290	1 284	1 276
Antal platser	1 992	1 400	1 460	1 448	1 500
Antal barn aktiva i annan pedagogisk verksamhet*	8 808	8 892	10 964	9 970	10 582

* Ämneskurser genomförs under 35 undervisningsveckor med i genomsnitt 29 tillfällen per elev.

Till stor del kan fluktuationerna mellan åren knytas till antalet årsarbeten. Det varierar mellan åren beroende på föräldra-, studieledigheter med mera. Att antalet elever ökat beror på att antalet pedagoger ökats med cirka 2,5 årsarbeten under år 2017.

Antal besök, biblioteken

	2017	2016	2015	2014	2013
Antal besök*	1 392 307	1 476 060	1 488 603	1 024 759	1 042 124
Utlån	791 778	816 433	816 234	859 776	937 246
varav barnböcker	402 088	401 675	413 407	405 640	430 276
Inbokade klassbesök	2 801	2 745	2 747	2 747	2 794
Besök på hemsidan	434 893	389 452	369 534	369 534	413 438

Antalet barnbokslån har minskat med 3 552 jämfört med utlånen 2014. En mycket marginell minskning. Men barnbokslånen har ökat lite i jämförelse med 2016.

Stadsbiblioteket har en mycket hög andel klassbesök och de höga besöksantalet har legat ganska konstant sedan Mediacentralen lades ned 2011. Stadsbiblioteket och Utbildningskontoret har startat upp ett arbete med att utveckla skolbiblioteksverksamhet i framför allt där biblioteksfilialer är lokaliserade i skolmiljöer. Läslust riktad till årskurs 4 fortsätter i en modifierad form och inbegriper alla biblioteksenheter och utbildningskontoret.

Antalet fysiska besök håller sig fortfarande på en mycket hög nivå. 2015 ökade besöken från 1 024 759 stycken (2014) till 1 488 603 stycken. En ökning med nästan 500 000. Ökningen bestod av stort antal nyanlända, asylsökande och ensamkommande barn som kom till Norrköping 2015.

År 2017 har besökstalen minskat med 83 753 stycken jämfört med 2016 års statistik, men fortfarande har biblioteket nästan 1 400 000 stycken besökare. Det visar att biblioteket fyller en stor samhällslik funktion som erbjuder allt från information/kunskap till att vara en stor och öppen demokratisk mötesplats. Den stora ökningen ställer naturligtvis högre krav på verksamheten, personal, lokaler och medier.

Antalet virtuella besök på hemsidan har ökat och tillsammans med de fysiska besöken i år, så är besökstalen i paritet med antalet besök för 2016.

Stadsmuseet

	2017	2016	2015	2014	2013
Antal besök	84 529	68 171	55 043	64 623	67 168
Varav barn	5 268	5 115	5 127	5 047	10 843
Skolvisningar*	175	190	130	226	223

*Minskning 2015 på grund av tillfällig brist på pedagogresurs.

Den mycket stora ökningen av antalet besökare 2017 beror på att museet haft välbesökta och uppskattade vandringsutställningar och programverksamhet i Färgerisalen. Utställningen Norrköping river och Med lapp om halsen som invigdes på Kulturnatten i Rum för fotografi, har också varit mycket välbesökta. Sommarverksamheten på Färggården som återupptogs 2017 blev också en stor succé både publikmässigt och medialt.

Föreningsaktivitet*

	2017	2016	2015	2014	2013
Antal bidragsberättigade unga 7-20 år		14 779	13 505	12 573	13 760
Antal föreningar		135	138	126	134

*Värden avser verksamhetsåret före redovisningsåret. Bidrag söks efter det att ett verksamhetsår avslutats och beviljas under våren året därpå.

En större del, jämfört med tidigare, bidragsfördelningen har gått till utvecklingsprojekt. Vissa projekt påvisar att nya medlemmar tillkommit efter deltagande i sådant projekt.

Framtiden

Anläggningar och uthyrning

Planerade nybyggnationer under 2018 är friidrottsarena, spontanidrottsplats, parkouranläggning, utegym, belysning i Rambodalsspåret, konstisbana i Hageby och toaletter i Vrinneviskogen

Enheten avser att upphandla ett nytt system för bokning av idrottsanläggningar. Systemet kommer ge medborgare och föreningar större möjlighet att själva boka och betala för de anläggningar som de önskar nyttja samt ge möjlighet till åtkomst utan att behöva hämta ut fysiska nycklar på kontoret innan.

Enheten avser att under 2018 inventera samtliga idrottshallar avseende status, tillgänglighet och trygghet.

Cnema

För Cnema är den framtida utmaningen att hantera kvalité och resultat i relation till uppdrag. Detta i en verksamhet som varje år möter över 50 000 personer och som har nästan 50 procent visstidsanställningar.

Ändrade konsumtionsmönster samt nya önskemål om utbud och tjänster berör Cnemas verksamhet, till exempel:

- Publiken tenderar att mer prioritera och önska arrangemang och evenemang kring film, samt få möjlighet att besöka och kunna köpa biljetter på Cnema även under dagtid.
- Möta det stora behovet från skolan samt unga personer på fritiden om både mer och breddat mediepedagogiskt utbud och tjänster. Intresset för att skapa och utbilda sig i uttryck som är i gränslandet mellan foto, film, spel, bloggande och digitalt berättande ökar.
- Större filminspelningar är intresserade av att komma till Norrköping och för att det ska bli verklighet måste de få en god service på plats. Lokala branschens kompetensutveckling är viktig och för att de till exempel ska kunna få anställning på större inkommande produktioner.

Konstmuseet

Behovet av nya databas för digitalisering av museets samling och kommunens konstsamling är väsentligt utifrån kvalitets- och riskperspektiv. Mål - effektiv, modern hantering och ökad säkerhet samt tillgänglighet för brukare i alla åldrar lokalt, nationellt och internationellt.

En viktig kvalitetsfråga som berör stadsmiljö är resurser för vård och skötsel av offentlig konst för att säkerställa trivsel och attraktivitet.

Höstens utredning *Förstudie museiverksamhet i Norrköping* pekade ut utvecklingsområden och viktiga framtidsfrågor för de båda museerna. För Konstmuseets del nominerades regionalt uppdrag inom samverkansmodellen och den avgörande betydelsen av kafé för service och att nå nya grupper. För båda museerna lyftes styrning, ledning, prioritering, pedagogisk samverkan samt samarbete med Arbetets museum. Även utmaningar i nuvarande lokaler och lokalbehov för museernas båda samlingar identifierades.

Kulturskolan

Kulturskolans främsta utmaning under de närmsta åren är det fortsatta arbetet med uppdragsplanens mål 9. Att främja kultur- och fritidsaktiviteter för barn i socioekonomiskt utsatta områden genom riktade och uppsökande insatser.

För att lyckas med och tillgängliggöra verksamheten för fler bör kulturskolefilialer med attraktiva kurser utvecklas på andra platser i Norrköping. Det kan ske i samarbete med bibliotek, fritidsgårdar och skolor - man kommer då närmare barn och ungdomar i bostadsområdena.

Stadsbiblioteket

Den ökade digitaliseringen i samhället gör att medie- och informationsteknik (MIK) är en förutsättning för att kunna vara digitalt delaktig och ta del av information och kunskap. Att kunna delta i de demokratiska processerna både som konsument och producent och för att utöva medborgarskapet. MIK är en av grundpelarna då det gäller yttrande- och informationsfrihet.

Stadsbiblioteket arbetar med metodutveckling när det gäller litteraturförmedling via crossmedia (teknik, digitala och fysiska format) och tekniklabb för att öka lustläsningen och förmåga till kodning/programmering för barn och unga.

De stora flyktingströmmarna påverkar verksamheten med ökade besök och ökad efterfrågan på medier och handledningar. Det ställer krav på hög förändringsberedskap inom organisationen och bland personal. Att få tillgång till ett nytt språk är en av de viktigaste tillgångarna då man ska etablera sig i ett nytt hemland för att skapa en ny tillvaro och kunna delta i samhällslivet.

Mer öppna bibliotek kommer att medföra ändrade biblioteksvanor och skapa en naturlig mötesplats för civilsamhället med både lär- och kulturmiljöer. Tillgängligheten ökar både till medier, information, kunskap och digital delaktighet i kommunens lokalsamhällen.

Stadsmuseet

Stadsmuseet kommer fortsätta följa det ombyggnadsprogram av basutställningar och lokaler med investeringsmedel, fram till 2020 som pågått sedan 2015. Detta är dock en stor utmaning eftersom det tar personalresurser från annan verksamhet.

Den återupptagna sommarverksamheten på museets filial Färgargården blev en formidabel succé 2017 och enligt planerna kommer museet att bedriva verksamhet på Färgargården även 2018. Detta bygger dock på en överenskommelse med Norrköping Norrevo fastigheter AB att hyreskostnaderna ligger i samma nivå som intäkterna från Grå Huset som hyrs ut till Stiftelsen kulturmiljövård.

Hällristningsverksamheten på Himmelstalund är en prioriterad verksamhet för stadsmuseet i mål och uppdrag samt regionalt i form av ett särskilt regionalt uppdrag från region Östergötland. Museet får också investeringsmedel för att utveckla verksamheten. Det är därför av största betydelse att Stadsmuseet får möjlighet att förfoga över Brunshotellet som lokal och centrum för hällristningsverksamheten. Det behövs en lokal som utgångspunkt och samlingsplats för visningar, fördjupning i form av en utställning men också personalutrymme.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Ekonomiskt resultat

Resultatet för 2017 blev ett överskott med cirka 46,2 miljoner kronor jämfört med budget. Överskottet förklaras främst av att tidigare periodiserade schablonersättningar nu har resultatförts. För övrigt var såväl kostnader lägre och som intäkter högre än beräknat. Kostnadsdelen förklaras av effektivt arbete med klienter som bidragit till lägre kostnader för ekonomiskt bistånd och intäkterna förklaras av högre statsbidrag för vuxenutbildning än beräknat samt uppbokning av återsökningar av medel från Migrationsverket.

Både intäkter och kostnader är högre jämfört med 2016. Ökningen av intäkter beror dels på återföring av periodiserade schablonersättningar såväl som en ökning av schablonersättning för året. Statsbidragen för arbetsmarknads-åtgärder och vuxenutbildningen har ökat. Vi har även fått del av markeringar för insatser för flyktingar och nyanlända samt satsning på 250 extratjänster.

Kostnaderna har ökat med ungefär 66 miljoner kronor, vilket motsvarar knappt 11 procent. Ökningen återfinns i huvudsak i två delar, köp av huvudverksamhet och personalkostnader. Det senare förklaras av ökat antal deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser. Cirka 1 380 personer har tagit del i kontorets insatser och ferieanställningar. Det är 300 fler personer jämfört med 2016.

Resultaträkning

(tkr)	2017	2016
Verksamhetens intäkter	231 668	141 244
Verksamhetens kostnader	-689 436	-623 451
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-770	-1 040
Verksamhetens nettokostnad	-458 538	-483 247
Budget	504 827	504 654
Årets resultat	46 289	21 407
Nettoinvesteringar	334	375

Personalredovisning

	2017	2016
Antal årsarbetare	307	305
Antal anställda	312	312

Nettokostnad per verksamhet

(tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Politisk verksamhet	638	616	679	324	399
Nämndadministration	657	645	817	745	815
Kommunal vuxenutbildning	129 108	118 130	115 059	109 489	96 457
Ekonomiskt bistånd	302 214	310 075	312 006	316 562	322 381
Arbetsmarknadsåtgärder	25 920	53 781	50 420	44 072	47 092
Summa	458 538	483 247	478 980	471 192	467 143

Viktiga händelser under året

Arbetsmarknad

Fler deltagare i insatser genom bättre matchning

Under 2017 skedde ett förtydligande av roller och uppdrag vid matchning och tillsättning av platser. I samband med detta togs en ny anvisningsprocess fram mellan ekonomiskt bistånd, insatsstöd och arbetsmarknadsenheten. För att tydliggöra processen infördes checklistor som ett arbetsstöd.

Cirka 1 380 personer har under 2017 deltagit i nämndens insatser och feriejobb. Det är en ökning med 300 personer jämfört med 2016. Tiden man deltar i en insats varierar från några veckor till exempel för feriejobb och arbetsträning och upp till 1 och 2 år för olika arbetsmarknadspolitiska insatser.

En stor satsning genomfördes för extratjänster under 2017, vilket resulterade i att kontoret anvisade 199 personer till extratjänster jämfört med 12 personer år 2016. Det skedde även en ökning i antalet personer som kom från ekonomiskt bistånd i matchningen till anställningar. Genom detta arbete har det skapats möjligheter för fler personer att närma sig egen försörjning. Det framgångsrika arbetet beror på gott samarbete mellan medarbetare inom kontoret samt en god kontakt med andra kontor.

Ekonomiskt bistånd

Under 1 000 barnfamiljer bland biståndshushållen

Ett av våra delmål är att barnfamiljshushåll som är beroende av ekonomiskt bistånd ska minska. Under ett antal år har över 1 000 barnfamiljshushåll tagit emot ekonomiskt bistånd varje månad. Men under 2017 har antalet legat under 1 000 hushåll under tre månader: april, juli och september. Andelen barnfamiljer av bidragshushållen har dock inte minskat utan ligger kvar på samma nivå som tidigare. Vi har arbetat strategiskt och långsiktigt för att antalet och andelen hushåll. Detta bland annat genom att prioritera barnfamiljer till besök och arbetsmarknadsinsatser.

Införande av barnintervjuer

För att synliggöra barn och förstärka barns perspektiv i handläggningen av ekonomiskt bistånd har en grupp socialsekreterare arbetat fram en modell för att intervjua barn i familjer som tar emot ekonomiskt bistånd. Under 2017 fattades beslut om att införa barnintervjuer i hela verksamheten utifrån modellen. En arbetsplan har tagits fram för implementeringen, som ska ske under 2018.

Uppdrag att få fler att gå vidare till egen försörjning

För att klara målet att minska antalet långtidsberoende har vi under året slutfört ett fokusprojekt om långtidsberoende biståndsmottagare. I slutrapporten lämnades en rad förslag som har mynnat ut i en handlingsplan för att förebygga och motverka långvarigt biståndsberoende, som antogs i slutet av året. Projektet kartlade bland annat vilka krav som bör ställas på biståndsmottagare enligt lag och rättspraxis. 2016 förtydligades kravet i socialtjänstlagen på att stå till arbetsmarknadens förfogande för att ha rätt till ekonomiskt bistånd. Vi har de senaste åren

intensifierat arbetet för att säkerställa att det villkoret efterlevs. En indikation på att arbetet är framgångsrikt är att antalet domar i förvaltningsrätten rörande ekonomiskt bistånd ökade med cirka en tredjedel under 2017, jämfört med året innan. Nära hälften av de mål som avgjordes i förvaltningsrätten 2017 gällde avslag till följd av att sökanden inte ansågs ha stått till arbetsmarknadens förfogande.

För att säkerställa rättssäkerhet och efterlevnad av regelverket i handläggningen kommer en ny roll som förste socialsekreterare att införas på ekonomiskt bistånd. Vidare håller vi på att utveckla en gemensam utredningsmall, ett handläggarstöd samt ett underlag för att göra en genomförandeplan tillsammans med klienten. Dokumenten ska säkerställa att klienterna får de insatser de är i behov av så snabbt som möjligt, för att minimera vägen till egen försörjning. Arbetet ska redovisas under första halvåret 2018 för att därefter implementeras i verksamheten.

Ovan beskrivna insatser tillsammans med tydliggörande av rollen för insatsstödjare är led i uppdraget från kommunfullmäktige att se över reglerna för försörjningsstöd och insatserna för jobb och utbildning, i syfte att få fler att gå från bidrag till egen försörjning.

Fortsatt framgångsrik myndighetssamverkan för nyanlända

Utvärderingen av projekt Mötesplatsen under 2016 visade att samlokalisering av ekonomiskt bistånd, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket, Pensionsmyndigheten och Skatteverket har medfört att väntetiden vid nyanländas första kontakter med de berörda myndigheterna har krympt från 4 veckor till 4 timmar.

Målet för Norrköping 2017 var att 1 200 individer skulle passera mötesplatsen, vilket uppnåddes vid utgången av november månad. Regeringen har beslutat att förlänga projektet till och med utgången av 2018.

Arbete mot våld i nära relationer

I mars antog arbetsmarknads- och vuxenutbildningskontoret en handlingsplan för arbetet mot våld i nära relationer, utifrån de krav som ställs i socialtjänstlagen. Samtidigt antog arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden mål för arbetet. Under året har arbetet för att implementera handlingsplanen pågått med bland annat fortbildning i ämnet för samtliga socialsekreterare och utvecklad samverkan med socialkontoret och andra aktörer.

Rekrytering av socialsekreterare

Bristen på socialsekreterare har varit kännbar för nämndens verksamhet de senaste åren och under 2017 har löpande rekrytering av socialsekreterare pågått. Det var 10 fler anställda inom ekonomiskt bistånd per 31 december 2017 jämfört med 2016.

Samverkan med socionomprogrammet på Linköpings universitet har fortgått under året genom att vi har tagit emot studenter i verksamhetsförlagd utbildning och aspirantprogram för studenter som läser sista året. Socialsekreterare från ekonomiskt bistånd har också föreläst om och hållit i reflektionsgrupper kring yrkesrollen på socionomprogrammet.

Vuxenutbildning

Bristande kontinuitet i vuxenutbildningen

Enligt förordningen om vuxenutbildning ska vuxenutbildning bedrivas året runt. Vuxna elever ska inte behöva göra avbrott i sina studier utan det är av vikt att ta hänsyn till möjligheten att snabbare komma vidare i studier eller ut på arbetsmarknaden. Att göra oönskade avbrott i studierna betyder även att elever står utan ekonomisk ersättning i perioder mellan terminer. Det kan därför även bli en fråga om att finansiera tiden som inte är i studier. Vid skolinspektionens tillsyn under våren 2017 fick Norrköpings kommun ett föreläggande att senast den 15 januari 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa brister avseende kontinuiteten i vuxenutbildningen.

Åtgärder kopplade till bristen av kontinuitet i vuxenutbildningen var vid tiden för tillsynen redan inledda genom framtagandet av ett nytt arbetstidsavtal för lärare inom vuxenutbildningen. Utöver arbetstidsavtalet har ytterligare åtgärder vidtagits i form av planering av studieupplägg och administration för att möjliggöra kontinuerlig utbildning och antagning. Förändringarna träder i kraft 1 januari 2018 och uppföljning av dem planeras ske på olika nivåer därefter. Bedömningen är att de tillsatta åtgärderna kommer att ge efterfrågat resultat.

Utvecklad samverkan med arbetsförmedlingen

För att vi ska lyckas i våra resultat behöver vi samverka med andra aktörer där arbetsförmedlingen är en central samverkanspartner. Vuxenutbildning ingår ofta i arbetsförmedlingens aktiviteter och program och ses som en del av lösningen på arbetslösheten. För att bli mer effektiva i våra respektive uppdrag är det viktigt att öka förståelsen för varandras uppdrag samtidigt som vi ser till individens behov och gemensamt finner lösningar.

Under året har samverkan mellan vuxenutbildningen och arbetsförmedlingen fortsatt utvecklats inom samtliga verksamhetsområden.

I syfte att följa upp SFI-elever där studier inte fungerar genomförs sedan hösten 2017 månatliga trepartssamtal med SFI, arbetsförmedlingen och ekonomiskt bistånd. Mötena möjliggör tidiga och gemensamma åtgärder. Vidare träffas chefer från Arbetsförmedlingen och rektorer från SFI vid fyra tillfällen om året för att öka måluppfyllelsen och korta studietiden vid SFI samt att utveckla samverkan kring insatser. Syftet är att eleverna på ett bättre sätt ska kunna arbeta och tillgodogöra sig sin SFI-undervisning.

Samverkan med arbetsförmedlingen kring slussen/stöd har blivit tydligare genom att rektor med ansvar för slussen/stöd deltar i den arbetsgrupp som arbetar gentemot Delegation för unga och nyanlända till arbete (DUA).

För att delge information och utöka samverkan för att möta utbildningsplikten träffades lärare från vuxenutbildning på grundläggande nivå med handläggare från arbetsförmedlingens etableringsuppdrag.

För att nå fler arbetslösa i kommunen har vägledningscentrum fördjupat samverkan med arbetsförmedlingen genom att genomföra fler informationsträffar, bland annat med fokus på studiestartsstöd.

Vi ser att samverkan kan utvecklas ytterligare och fortsätter arbetet tillsammans.

Större individuell valmöjlighet för eleven möjliggörs genom nytt delkurssystem

Från och med den 1 januari 2017 tillämpas nya delkurser avseende kurserna Engelska, Matematik, Svenska samt Svenska som andraspråk inom grundläggande vuxenutbildning. Tanken är att eleven genom delkurssystemet ska få bättre förståelse för vad respektive delkurs innebär i form av kunskap och därmed vad som krävs för godkänt betyg. Responsen från vuxenutbildningen på grundläggande nivå har också varit att det har blivit lättare att peka på vilka brister i elevens kunskap som behöver åtgärdas för att uppnå godkänt resultat i respektive delkurs och att man nu får långt färre klagomål från elever gällande upplevda felbetyg. Lärarkåren inom den grundläggande vuxenutbildningen arbetar kontinuerligt med hur man bäst ska organisera sig utifrån det nya systemet.

Kompetensförsörjningsråd för att effektivisera och korta ledtider

Kompetensförsörjningsrådet startade för att effektivisera och korta ledtiderna från uppmärksammat behov på arbetsmarknaden till färdiga utbildningar på rätt nivå och med rätt innehåll. Representanterna i gruppen har mandat att påverka, förändra och ta initiativ vad gäller lokal kompetensförsörjning. Representanterna har tidigare träffats i olika konstellationer men inte suttit tillsammans och diskuterat.

Rådet har gjort skillnad bland annat i den pågående upphandlingen av vuxenutbildningen eftersom de olika representanterna sannolikt medfört att kraven bättre motsvarar arbetsmarknaden krav. Tydliga och konkreta uppdrag efter mötet från och för respektive verksamhet har också bidragit till att göra skillnad. Arbetet med kompetensförsörjningsråd har också uppmärksammat nationellt genom att utgöra en punkt på dagordningen under DUA-dagen i november.

Rådet består av representanter från Marieborgs folkhögskola, Östsvenska Yrkeshögskolan, Linköpings Universitet, arbetsförmedlingen, Östsvenska Handelskammaren, näringslivsavdelningen i Norrköpings kommun och leds av verksamhetschefen för vuxenutbildning och arbetsmarknad.

Ändrade regler för antagning till vård- och omsorgsutbildningen

Arbetet som undersköterska kräver att man har förmåga att ta instruktioner, dokumentera och göra sig förstådd på svenska. Branschen vill säkerställa denna förmåga genom krav på godkänd kurs i svenska (SVA eller Sv) på gymnasial nivå. Vård- och omsorgsutbildning med introduktion via grundläggande SVA är därför inte tillräcklig, utan konsekvensen blir att de personer som utbildar sig inte blir anställningsbara.

Vård- och omsorgscollege, vilket är en plattform för samverkan mellan arbetsgivare, fackförbund och utbildare inom vård- och omsorgssektorn, har ändrat sina regler gällande diplom för utbildning inom vård- och omsorg. Ändringarna träder i kraft den 1 juli 2018 och innebär bland annat att eleverna ska ha godkända betyg i svenska och samhällskunskap. Vård- och omsorgsutbildningen inom den kommunala vuxenutbildningen är idag certifierad enligt vård- och omsorgscollege och måste därför se till att utbildningen anpassas efter de nya reglerna. Norrköpings kommun, som arbetsgivare, ställer också krav på godkänd kurs i svenska på gymnasial nivå för anställning som undersköterska.

Övrigt

Delegationen för unga och nyanlända till arbete (DUA)

Under 2017 fortsatte arbetet tillsammans med arbetsförmedlingen inom ramen för DUA. En konferens hölls i september för att diskutera nyanlända och arbetsmarknad där diverse representanter från kommuner, myndigheter och näringslivet i länet deltog. Arbetet ska resultera i en överenskommelse om nyanlända och en lokal modell med olika jobbspår. Under året sökte och beviljades kommunen medel från DUA för att skapa ett fördjupat samarbete med företag respektive för att ansluta sig till ett nationellt uppföljningsverktyg.

Nyckeltal

Färre hushåll och lägre nettokostnad inom ekonomiskt bistånd

Såväl antalet hushåll som fått beslut om försörjningsstöd som hushåll med försörjningsstöd har minskat. Den minskade kostnaden för utbetalningarna beror på att intäkterna av schablonersättning ökat, bruttoutbetalningarna har minskat, men samtidigt har de befarade kundförlusterna ökat. Trots att såväl hushållen som utbetalningarna minskar så har kostnaden per hushåll ökat. En förklaring till det är att kostnaderna för de tillfälliga boendena har ökat, vilket är ett led i Norrköpings bostadssituation.

Nyckeltal ekonomiskt bistånd

	2017	2016	2015	2014	2013
Antal hushåll med beslut om försörjningsstöd	6 070	6 262	6 048	6 146	5 951
Antal hushåll med försörjningsstöd	5 030	5 471	5 408	5 431	5 410
Kostnad per bidragshushåll, kr	46 823	45 878	46 598	47 873	49 908
Utbetalt försörjningsstöd, netto mnkr	236	251	252	260	270

Fler elever och kö till SFI

Vuxenutbildningen har under 2017 kunnat erbjuda ett brett och varierat utbildningsutbud av god kvalitet som mött efterfrågan hos de cirka 6 800 eleverna.

Ökningen av antalet elever inom sårvox beror på att vi erbjudit fler korta kurser i form av halvårskurser samt 5 veckors orienteringskurser, inte bara kurser som sträcker sig över ett år.

Antalet elever under 2017 har ökat med 9 procent eller 298 elever på grundläggande och gymnasial nivå. Vuxenutbildningen har även ökat sett till antal årsstudieplatser jämfört med 2016 avseende yrkeskurser och gymnasiekurser medan antalet årsstudieplatser för grundskolekurser har minskat från 422 till 402. En årsstudieplats motsvarar heltidsstudier, 800 gymnasiepoäng, under ett verksamhetsår. Hur många poäng en enskild elev läser under ett verksamhetsår varierar.

Det genomsnittliga antalet elever per månad inom SFI ökade med drygt 18 procent, från 1 376 elever per månad under 2016 till 1 629 elever per månad. Den ökning som påbörjades under hösten 2016 har legat kvar under 2017. I snitt är det 50 procent av eleverna som kommer från etableringen. I december 2017

stod 787 personer i kö till en SFI-plats jämfört med 542 personer i december 2016, vilket motsvarar en ökning på 45 procent. För att korta kötiden har man under året arbetat för att kunna ta emot fler elever bland annat genom att starta fler kvälls- och flexkurser och genom att öka antalet elever per grupp. En stor del i problematiken är den allmänna bristen på lärare, vilket gör det svårt att rekrytera. Man har därför arbetat aktivt i rekryteringsförfarandet med annonsering i platsbank, dagspress och sociala medier. Man har även anordnat informationskvällar inför rekrytering för att sprida information om vad arbetet inom SFI innebär.

Vuxenutbildning, årsstudieplatser

	2017	2016	2015	2014	2013
Svenska för invandrare (antal studerande)	1368	1 376	1 400	1 148	866
Grundläggande vuxenutbildning (helstudieplatser)	402	422	401	357	291
Gymnasial vuxenutbildning (helstudieplatser)	1270	1 203	1 157	1 497	1 346
Särvux (antal studerande)	93	70	81	95	84

Flyktingintroduktion/etablering

	2017	2015	2014	2013
Antal mottagna flyktingar, skyddsbehövande och anhöriga (anknytning)	848	1 395	741	842

Framtiden

Norrköpings arbetslöshet ligger över snittet för riket. De senaste prognoserna visar att den svenska ekonomin är på väg in i en högkonjunktur med en initialt minskad arbetslöshet. Bedömningen är dock att trots att antalet sysselsatta ökar och den relativa arbetslösheten förväntas sjunka, kommer antalet arbetslösa att öka. Det finns också en matchningsproblematik där även yrken med formellt lägre utbildningskrav går till sökanden med högre utbildning än vad yrket kräver. Regeringens satsningar på utbildning och arbete kommer också att ställa höga krav på våra verksamheter. Vi har valt att fokusera på fyra områden – *kvotflyktingar, utbildningsplikt, yrkesinriktad vägledning* samt *bostadsbrist* – som vi ser kommer att få konsekvenser för vår verksamhet de kommande åren.

Kvotflyktingar

Från och med 2018 ingår kvotflyktingar i det totala antal nyanlända som kommunen ska ta emot efter anvisning av Migrationsverket. För 2018 anvisas 26 till Norrköpings kommun, varav cirka en tredjedel kommer vara kvotflyktingar.

Mottagande av kvotflyktingar är till viss del annorlunda från det övriga mottagandet. Mottagandet kräver fler och mer omfattande insatser från kommunens sida både innan, under och efter mottagandet.

Det finns sedan tidigare ett långtgående arbete med att ta emot nyanlända i kommunen. Då mottagandet av kvotflyktingar innebär andra utmaningar behöver de processer som finns anpassas eller nya tas fram. Arbetet sker i samverkan med berörda roller inom kontoret samt med andra parter i kommunen, för att skapa ett väl fungerande mottagande.

Utbildningsplikt

Utbildningsplikten träder i kraft i samband med att nytt regelverk för nyanländas etablering införs den 1 januari 2018. En nyanländ som har kort utbildning och som därför inte bedöms kunna komma i arbete under sin tid i arbetsförmedlingens etableringsprogram ska i huvudsak ägna sig åt utbildning. Detta innebär att långt fler kan anvisas till utbildningsinsatser inom den kommunala vuxenutbildningen, dels till studier vid SFI som redan idag har ett ansträngt läge, dels till andra utbildningsnivåer. Att människor anvisas istället för att självmant söka sig till utbildning kan innebära att motivationsnivån hos dessa personer är lägre, vilket riskerar leda till merarbete för lärare inom vuxenutbildningen. Det är i dagsläget oklart hur Arbetsförmedlingen kommer att arbeta utifrån utbildningsplikten. Kontakt med Arbetsförmedlingen har därför tagits genom rektor för grundläggande utbildning i syfte att föra diskussion kring implementeringen.

Yrkesinriktad vägledning

Vägledningscentrum ska utveckla den studie- och yrkesvägledning som erbjuds genom att särskilt utveckla arbetet med yrkesvägledning. Yrkesvägledningen ska inledningsvis erbjudas elever som läser på SFI och på grundläggande nivå. Syftet är att öka elevernas kunskap om den svenska arbetsmarknaden, om olika yrken (i synnerhet bristyrken), vilka utbildningskrav som ställs för olika yrken och vilka yrkesutbildningar som vuxenutbildningen i Norrköpings kommun erbjuder. Målet är att ge eleverna förutsättningar att fatta välgrundade beslut om sina fortsatta studier. Yrkesvägledningen ska också bidra till att eleverna har ett tydligt mål med sina studier vilket i förlängningen kan hjälpa eleverna att vidhålla eller öka sin studiemotivation.

Bostadsbristen

De senaste åren har bristen på bostäder blivit kännbar i Norrköpings kommun och många invånare har svårt att hitta en långsiktig boendelösning. Bland de grupper som har svårt att etablera sig på bostadsmarknaden finns försörjningsstödstagare, de som har hyresrelaterade skulder och andra betalningsanmärkningar samt de som inte tidigare sökt bostad eller haft ett hyreskontrakt. Höga hyror, inte minst på andrahandsmarknaden, innebär att vissa grupper som annars hade kunnat försörja sig på andra inkomster – exempelvis nyanlända som deltar i etableringsinsatser – blir beroende av ekonomiskt bistånd för att klara hyreskostnaderna. Det leder även till att kostnaderna för ekonomiskt bistånd för tillfälliga boenden ökar.

Att erbjuda kommuninvånare utan särskilda behov boende ingår inte i socialtjänstens uppdrag. Men för de försörjningsstödstagare som saknar en långsiktig boendelösning medför detta en osäker livssituation, som begränsar deras möjlighet att fokusera på insatser mot egen försörjning. Bostadsbristen skapar också många akuta handläggningsinsatser för socialsekreterarna. Ekonomiskt bistånd arbetar därför med att utveckla det vräkningsförebyggande arbetet och att ta fram samstämmiga bedömningsrutiner i boendefrågor, tillsammans med socialkontoret. Klienter som behöver stöd i sitt bostadssökande hänvisas till kommunens bostadssamordning.

Vård- och omsorgsnämnden

Ekonomiskt resultat

Vård- och omsorgsnämndens budgetram för 2017 uppgår till 2 372 153 tkr. Resultatet för 2017 visar ett överskott på 19 164 tkr vilket motsvarar mindre än 1 procent av budgetramen.

Resultaträkning

(tkr)	2017	2016
Verksamhetens intäkter	288 808	305 064
Verksamhetens kostnader	-2 628 513	-2 495 220
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-13 285	-11 985
Verksamhetens nettokostnad	-2 352 990	-2 202 141
Budget	2 372 154	2 262 743
Årets resultat	19 164	60 602
Nettoinvesteringar	-24 872	-20 541

Personalredovisning

	2017	2016
Antal årsarbetare	3 459	3 344
Antal anställda	3 747	3 638

I budgetramen för 2017 fick nämnden 14 700 tkr för att öppna en bostad med särskild service enligt LSS. Planeringen för byggnationen har blivit försenad, vilket gör att boendet kommer att vara inflyttningsklart först i början av 2018. Förseningen av byggnationen har inneburit att de budgeterade driftskostnaderna för boendet inte nyttjats under 2017 utan ger ett positivt resultat på 14 700 tkr.

Förseningen av byggnationen innebär samtidigt att antalet personer som har beslut om bostad med särskild service men inte får det verkställt på grund av platsbrist ökar. Kön till bostad med särskild service är fortsatt lång och byggnationstakten gör att antalet personer med beslut kommer att vara betydligt högre än antalet tillgängliga lägenheter under de närmaste åren. Under 2017 har vård- och omsorgsnämnden fått betala 12 000 tkr i sanktionsavgifter till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för ej verkställda beslut.

Svårigheter att rekrytera och behålla biståndshandläggare med flera har medfört att en del tjänster framförallt på myndighetsutövningen varit helt eller delvis vakanta under året. Detta har medfört ett överskott på 7 000 tkr.

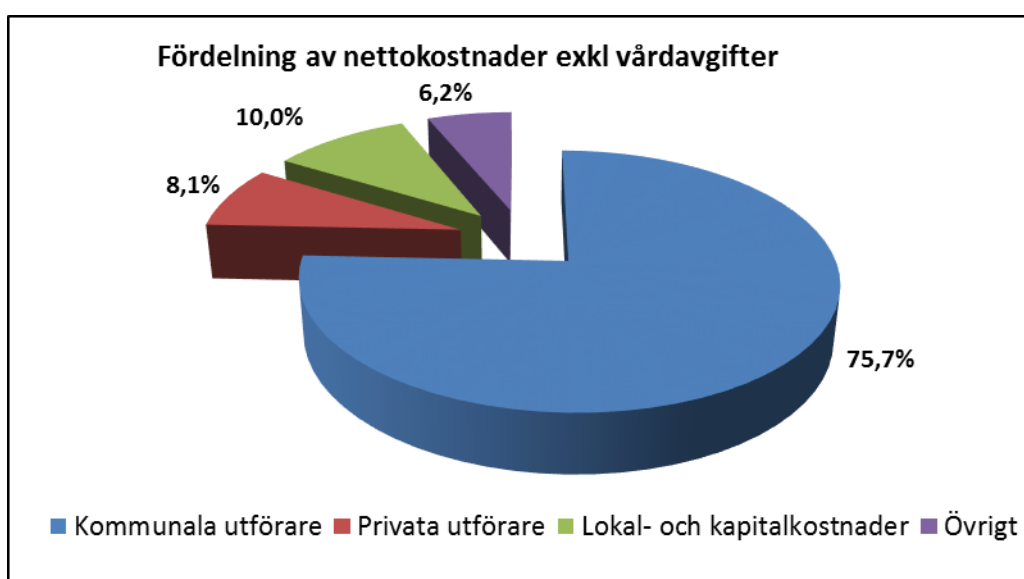
Flera verksamheter och projekt som nämnden fattat beslut om att starta upp under 2017 kommer att starta senare än planerat. Det gäller bland annat nattkameror, fritidsverksamhet för ungdomar och måltidsvän. Förseningarna gör att kostnaderna inte blir helårskostnad under 2017 utan ger ett överskott på 2 500 tkr mot budget.

Från och med 2017 har redovisningsprincipen för återsökning av medel för flyktingar från Migrationsverket ändrats så medlen för återsökningen bokförs det

år de avser. Det tillsammans med att återsökningen gett högre intäkter är vad som budgeterats ger ett överskott motsvarande 4 500 tkr.

Avgiftsintäkterna har fortsatt öka mer än vad som var budgeterat för 2017. Volymen är i stort sett oförändrad och kan inte förklara intäktsökningen. Statistik saknas i dagsläget för hur avgiftsintäkterna ser ut på detaljnivå men en uppskattning är att de ökade intäkterna beror på bättre betalningsförmåga hos de som har SoL-insatser. Avgiftsintäkterna blev 5 000 tkr högre än vad som budgeterats för 2017.

Bilden nedan visar hur kostnaderna fördelats mellan kommunala utförare, privata utförare, lokal- och kapitalkostnader samt övrig verksamhet. Övrig verksamhet består av förvaltningsövergripande kostnader.

Vård och omsorgskontorets kostnader fördelas 2017 med 61 procent till äldreomsorgen och 39 procent till verksamheter för personer med funktions-

Nettokostnad per verksamhet

	2017	2016	2015
Nämnd- o nämndadministration	1 539	1 596	1 913
Särskilt boende ÄO	892 543	816 982	778 215
Ordinärt boende	491 694	477 468	493 856
Dagverksamhet	12 126	10 455	10 865
Övrig öppen verksamhet	6 800	5 907	5 435
Träffpunkter	15 859	17 221	18 273
Anhörigvård	1 680	1 544	1 798
Utskrivningsklara	3 428	2 565	6 007
Särskilt boende VPF vuxna	52 028	53 200	42 319
Boendestöd	51 870	50 200	45 155
Dagverksamhet VPF	13 220	13 273	12 866
Träffpunkt/öppen verksamhet	1 536	1 311	1 824
Särskilt boende VPF, bou	5 396	5 385	6 365
Personlig assistans bou	27 974	25 975	29 271
Medicinskt färdigbehandlade, VPF	0	200	
Särskilt boende bou	12 784	15 172	12 922
Korttidsboende bou	36 915	28 999	37 504
Övrig verksamhet bou	9 834	8 742	8 261
Personlig assistans vuxna	110 423	116 267	94 449
Daglig verksamhet	95 585	91 904	93 071
Särskilt boende LSS vuxna	490 667	438 560	413 097
Korttidsboende LSS vuxna	9 053	8 284	5 209
Övrig verksamhet vuxna	11 038	10 573	11 201
Social psykiatri	0	358	461
	2 352 990	2 202 141	2 130 337

Viktiga händelser under året

Under 2017 har vård- och omsorgsnämnden arbetat vidare för att även framöver kunna erbjuda norrköpingsborna stöd utifrån behov som är kopplade till funktionsnedsättningar, sjukdomar och åldrande.

Det har bland annat inneburit att flera projekt har övergått till att bli ordinarie verksamheter. Det gäller:

- Hemgångsteamet som ska erbjuda förstärkt stöd från både hemtjänst och sjukvård/rehabilitering i samband med hemgång efter sjuksjukhusvistelse.
- Test-miljö Norrköping som syftar till att öka självständigheten och möjligheten till kvarboende i det egna hemmet för äldre som bor i Norrköping. I testmiljön ges möjlighet att prova ”vardagsteknik” som till exempel surfplattor och digitala medicinpåminnare.
- Smartoteket som är en visningsmiljö som bland annat ger invånare och medarbetare i Norrköping möjlighet att få kunskap om olika former av välfärdsteknologi.
- NP-center som drivs gemensamt av utbildningsnämnden, socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden. Målgruppen är ungdomar och unga vuxna med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

Andra viktiga händelser under året är:

- Förberedelser inför Eget val i hemtjänsten.
- Öppnande av nya boenden för både äldre personer och personer med funktionsnedsättning.
- Projekt på särskilt boende för säkrare läkemedelshantering genom digital signering.
- Utökning av paramedicinsk personal.
- Trygg och säker hemgång från sjukhus.
- Påbörjade arbeten för att bättre kunna erbjuda stöd utifrån brukarnas individuella behov.

Förberedelser inför Eget val i hemtjänsten

Strukturer som stödjer införandet av Eget val i hemtjänsten finns nu på plats i alla berörda delar av vård- och omsorgskontoret och Upphandlingscenter. Under 2017 har arbetet med att få koll på både beviljad och utförd tid fortgått. Registrering av utförd tid per insats (tids- och insatsregistrering) görs nu för all hemtjänst. Myndighetsutövningen och utförarna har så långt det har varit möjligt anpassat sina arbetssätt till de nya förutsättningar som gäller för myndighetsutövning, information till brukare, utförande av insatser och ekonomisk ersättning. Under hösten 2017 blev det klart att det kommer finnas 7 privata utförare från starten av Eget val i februari 2018. Valmöjlighet finns i alla hemtjänstområden.

Trygg och säker hemgång från sjukhus

Arbetet med att erbjuda en trygg och säker hemgång från sjukhus har fortgått under året. Bland annat har hemgångsteamet, som ska erbjuda förstärkt stöd från både hemtjänst och sjukvård/rehabilitering i samband med hemgång efter sjuksjukhusvistelse, blivit en permanent verksamhet. Förberedelser har också pågått inför att lagen om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård träder i kraft 2018 och att antalet korttidsplatser kommer att minska under 2018.

Nya boenden

På Katrineholmsvägen 5 har ett särskilt boende för äldre med 60 lägenheter öppnat under 2017. Öppnandet av Katrineholmsvägen 5 innebar ett tillskott på 22 lägenheter. Antalet lägenheter i särskilt boende ligger sedan ungefär ett år tillbaka i linje med prognosen för behov av särskilt boende. I praktiken har det funnits en överkapacitet eftersom behovet i form av antal fattade beslut om särskilt boende har varit lägre än antalet tillgängliga lägenheter.

Ett boende som riktar sig till personer med funktionsnedsättning har öppnat på Ljuragatan 13-19 under året. Öppnandet innebar ingen utökning av antalet platser i bostad med särskild service eftersom det nya boendet ersatte andra boenden.

Vård- och omsorgsnämndens senaste planer för bostad med särskild service har försenats av orsaker som nämnden inte råder över. Det beror bland annat på att upphandlingar av byggentreprenader överklagats och att planerade byggprojekt blivit dyrare än beräknat och därför krävt nya investeringsbeslut. Ett annat skäl är

att stadsbyggnadskontorets detaljplaner i vissa fall behövt göras om. Planerade ombyggnationer av befintliga byggnader i stället för att bygga nytt har inte klarat att uppfylla de brand- och tillgänglighetskrav som ställs genom Boverkets byggregler vid ny- och ombyggnation.

Utveckling av verksamhetens kvalitet och effektivitet

Inom vård och omsorgskontoret har flera förändringar genomförts som syftar till att skapa en effektivare organisation och effektivare processer. Kontoret har gått över till en beställar- och utförarorganisation och budgetprocessen har effektiviserats genom bättre tillgång till statistik om verksamheten. Den kommunala utföraren har anställt flera verksamhets- och kvalitetsutvecklare som ska stödja utvecklingen av verksamheten. Under året har det också skett en satsning på att förstärka uppföljningen av verksamheten. Satsningen innebär både fler sakkunniga som arbetar med uppföljning och utveckling av metoderna för uppföljning.

Kommunrevisionens basgranskning av vård- och omsorgsnämnden visar att

- Nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamhetens ändamålsenlighet inte är helt ändamålsenlig och tillräcklig (gul).
- Nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin är tillräcklig (grön).
- Nämndens internkontroll inte är helt tillräcklig (gul).

I basgranskningen konstaterar kommunrevisionen att 2017 års granskning visar ”att utvecklingsarbetet med det förbättrade statistikuttaget med tillhörande nyckeltal, och den presentation som ges nämnden vid nämndmöten, har gett nämnden bättre möjligheter att bli en aktiv del i uppföljningen och styrningen av såväl verksamhet som ekonomi”.

Nyckeltal

Verksamhetstal SoL-insatser

	2017	2016	2015	2014	2013
Antal personer med hemtjänst (december)	3 291	3 191	3 137	2 991	2 929
<i>varav privata utförare*</i>	1	2	3	0	7
Beviljade timmar per år	897 574	986 391	1 177 523	1 227 216	
Antal personer med boendesstöd (december)	507	482	482	469	366
Beviljade timmar per år	104 124	104 850	110 836	98 113	100 656
Personer med beslut särskilt boende (oktober)	1 240	1 276	1 321	1 203	1 189
<i>varav i enskild regi</i>	124	147	157	161	171

*Hemtjänstinsatser för medboende på privat särskilt boende

Verksamhetstal funktionshindersomsorg

	2017	2016	2015	2014	2013
Antal personer i LSS-boende (december)	600	587	572	495	539
<i>varav barn/ungdomar</i>	9	9	9	7	10
Antal personer med daglig verksamhet LSS (december)	609	592	576	453	491
Antal personer med personlig assistans LSS (december)	98	85	75	69	66
<i>varav barn/ungdomar</i>	23	27	24	19	7
Korttidshem barn/ungdom	81	82	108	102	135
Stödfamiljer barn/ungdom	16	17	19	26	26

Framtiden

En av vård- och omsorgsnämndens viktigaste framtidsutmaningar är att rekrytera och behålla medarbetare och chefer med rätt kompetens. För att kunna tillgodose behoven hos en åldrande befolkning och ett ökat antal brukare inom verksamhet för personer med funktionsnedsättning är det angeläget att under de kommande åren:

- Vara en attraktiv arbetsgivare.
- Utveckla och effektivisera utförandet av insatser.
- Arbeta utifrån aktuell kunskap och de bästa metoderna och modellerna (evidensbaserad praktik).
- Fortsätta ta tillvara digitaliseringens möjligheter.
- Fortsätta utbyggnaden av de särskilda boendeformerna utifrån den demografiska utvecklingen och utvecklingen av behovet av insatserna.
- Utveckla det förebyggande arbetet.

Det är mycket som är på gång som kommer att påverka vård- och omsorgskontorets verksamheter framöver. Bland annat:

- Införandet av eget val i hemtjänsten.
- Öppnandet av Kontaktcenter.
- Införandet av mobil dokumentation.
- Bostadssituationen i Norrköping.
- Den pågående digitaliseringen i hela samhället.

Ovanstående kan påverka vem som gör vad samt hur insatser ska utföras, dokumenteras och följas upp, med mera.

Under 2018 träder ny lagstiftning i kraft som kommer att påverka vård- och omsorgskontoret. Det handlar om ny kommunallag, ny förvaltningslag, ny dataskyddsförordning och lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.

Socialstyrelsens nya föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i sjukvården träder i kraft under 2018. Det har även kommit nya nationella riktlinjer för vård vid demenssjukdom och nya regler för klagomålshantering inom vården. De nya riktlinjerna för vård vid demenssjukdom innehåller bland annat rekommendationer om mer vidareutbildning för personal, rätt till dagverksamhet och måltider med personal på plats hemma hos personen med demenssjukdom.

Strax innan nyår 2017 kom ett lagförslag som innebär att kommunerna ska få erbjuda hemtjänst till äldre utan föregående behovsprövning. Den nya lagen ska stärka äldre personers självbestämmande, delaktighet och medinflytande över hur insatser utförs. Den nya lagen ska också bidra till att förebyggande insatser blir tillgängliga tidigare än idag. Lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2018. De nya bestämmelserna ska vara frivilliga att tillämpa och det innebär att Norrköpings kommun behöver ta ställning till om och i så fall på vilket sätt lagen ska tillämpas inom kommunen.

I början av 2018 fattade regeringen beslut om att remittera ett förslag om ökade tillståndskrav inom socialtjänsten och skolväsendet till lagrådet. Förslaget innebär att en ägar- och ledningsprövning ska införas för verksamheter som bedrivs i enlighet med socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till funktionshindrade (LSS) samt skollagen. Regeringen föreslår också en allmän tillståndsplikt för hemtjänstverksamhet, ledsagarservice, biträde av kontaktperson och avlösarservice i hemmet. Förslagen är en del av regeringens arbete för att sortera bort oseriösa aktörer från välfärdssektorn och därmed skapa förutsättningar för ökad kvalitet i välfärdsverksamheten. Regeringen avser att återkomma i mars 2018 med en proposition.

Socialnämnden

Ekonomiskt resultat

Socialnämnden har fått en tilldelad budget på 509 374 tusen kronor för 2017, som efter tilläggsbudget för löner uppgår till 514 053 tusen kronor. Bokslutet visar på ett överskott på 25 423 tusen kronor.

Merparten av årets överskott hör till verksamheten ensamkommande barn, där statsbidragen överstigit kostnaderna med 16 503 tusen kronor. Kontorets personalkostnader för samtliga verksamheter lämnade ett överskott på totalt 8 miljoner kronor. I år är alla tjänster tillsatta, men trots detta har ett stort överskott uppstått främst inom barn och ungdom, där många föräldralediga och en del sjukskrivningar, inte ersatts fullt ut med vikarier. En mindre del av överskottet hör till diverse övriga kostnader som totalt inom socialkontoret visar ett plusresultat på knappt en miljon kronor.

Resultaträkning

(tkr)	2017	2016
Verksamhetens intäkter	216 512	261 759
Verksamhetens kostnader	-704 243	-754 102
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-899	-876
Verksamhetens nettokostnad	-488 630	-493 219
Budget	514 053	496 250
Årets resultat	25 423	3 031
Nettoinvesteringar	-1 243	-656

Personalredovisning

	2017	2016
Antal årsarbetare	452,75	440,81
Antal anställda	458	446

Nettokostnad per verksamhet

(tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Nämnd	1 344	1 221	1 359	963	1 029
Nämndadministration	833	809	575	840	790
KBH *	32	28	40	49	72
Barn- och ungdomsvård	338 280	347 430	333 666	311 994	282 456
Vuxenvård	139 124	135 294	135 645	131 190	130 079
Familjerätt med familjerådgivning	9 017	8 437	8 306	9 038	7 935
Summa	488 630	493 219	479 591	454 074	422 362

* Kommunalt bostadsbidrag till handikappade

Köpt vård och uppdragstagare

Socialkontorets nettokostnad för köpt vård och uppdragstagare uppgick 2017 till drygt 272 miljoner kronor vilket motsvarar cirka 54 procent av nämndens totala nettokostnad. Kostnaderna har minskat med 5,8 miljoner kronor från förra året. Trots detta har budgeten för vårdkostnader inte räckt, ett underskott på 436 tusen kronor blev resultatet.

Nettokostnad	Resultat 2017	Budget 2017	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Extern institutionsvård bou	11 400	95 560	84 160	99 101	96 469
Extern familjehemsvård bou	-6 127	27 700	33 827	28 318	25 154
Extern öppenvård bou	-492	10 900	11 392	10 658	11 671
Uppdragstagare familjehem bou	-4 895	56 800	61 695	57 280	53 870
Särskilt förordnade vårdnadshavare	-1 787	7 650	9 437	7 837	6 110
Uppdragstagare kp och kf bou	75	12 350	12 275	12 689	11 505
Extern institutionsvård vuxen	-2 511	33 200	35 711	30 023	38 017
Extern familjehemsvård vuxen	2 295	5 801	3 506	5 947	5 784
Extern öppenvård vuxen	1 568	21 600	20 032	25 247	22 671
Uppdragstagare kp och kf vuxen	38	600	562	580	580
Nettokostnad totalt	-436	272 161	272 597	277 680	271 831

Barn och ungdom

Köpt vård för barn och ungdom överskrider budget med 821 tusen kronor. HVB-placeringarna har blivit färre och kostnaderna har för dessa minskat med cirka 15 miljoner kronor, medan kostnaderna för konsulentstödda familjehem har ökat med sex miljoner kronor. Även kostnader för egna familjehem har ökat med drygt tre miljoner kronor.

Vuxenvård

Vuxenvården gör totalt sett ett plusresultat på närmare 400 tusen kronor. HVB-placeringarna ökade under slutet av året, vilket gav ett underskott för dessa kostnader jämfört med budget på 2,5 miljoner kronor. Öppenvårdskostnaderna vägde upp det hela så att totalkostnaderna ändå slutade med ett plusresultat.

Ensamkommande barn

Antal placerade ensamkommande barn har minskat under året. Ändrade ersättningsregler från Migrationsverket har inneburit stora sänkningar av statsbidragsintäkterna. Intäkterna består av två delar, dels schablonintäkter som är den största delen och dels ersättning för kostnader som återsöks. Under första kvartalet 2017 fick kommunen schablonersättningar enligt de gamla, mer generösa ersättningsreglerna för att tillhandahålla platser för ensamkommande barn. Detta resulterade i ett positivt resultat på 16 503 tusen kronor för verksamheten. Av de återsökta medlen har vi nu fått utbetalt för hela 2015 och delar av 2016. För att anpassa verksamheten till nya regler och antal ensamkommande lades ytterligare ett HVB-boende ner vid årsskiftet. Överskjutande intäkter kommer att användas för att anpassa verksamheten ytterligare, till de nya ersättningsreglerna.

Vuxenverksamheten exklusive externa vårdkostnader

Personalkostnaderna inom vuxenverksamheten har gett ett överskott på närmare två miljoner kronor, som till stora delar beror på högre intäkter än budgeterat.

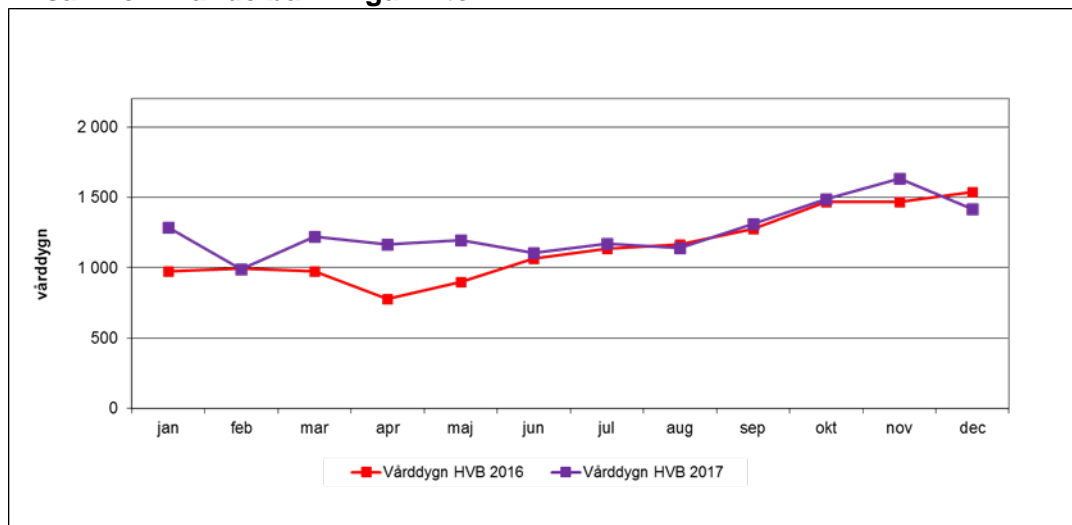
Barn och ungdomsverksamheten exklusive externa vårdkostnader

Personalkostnaderna visar ett överskott på cirka 4 miljoner kronor, som främst beror på att föräldralediga inte ersatts med vikarier fullt ut, men även att verksamheten fått ökade intäkter.

Viktiga händelser under året

Ett fortsatt arbete med att utveckla hemmaplanslösningar som alternativ till institutionsvård har resulterat i att antalet institutionsplacerade barn och ungdomar är lägre än på många år. Arbetet med hemmaplanslösningar har inneburit fortsatt arbete med att utveckla vår ungdomsboendeverksamhet med förstärkt ungbö och att påbörja utveckla en boendeform med stöd som vi kallar familjebo. Inom ramen för det sociala utfallskontraktet med Team nystart har vi även fortsatt förbättra arbetet att säkra och följa upp vårdplaneringen då barn och ungdomar placeras på institution.

Vårddyggn för externa HVB, barn och ungdom inklusive SiS. Ensamkommande barn ingår inte.

Under det senaste året har antalet familjehemsplacerade barn och ungdomar samt antalet vårddygn i familjehem ökat. Familjehemsvården bedöms dock vara ett bättre alternativ än institutionsvård när det är möjligt att använda den vårdformen istället.

Inom vuxenverksamheten har antalet externa placeringar minskat totalt sett under året även om en oroande ökning har skett under den sista delen av året både när det gäller hem för vård eller boende (HVB) och placeringar hos Statens institutionsstyrelse (SiS). En handlingsplan är upprättad kring detta där insatssamordningen tydliggjorts och omarbetats, boendeplatser utökas och behandlingsmetoder utvecklas.

Under året har en stor genomlysning av Bostadssamordningen (Bosam) genomförts och en utveckling av verksamheten pågår. I mars 2018 tillträder en nyanställd chef och en ny bostadshandläggare har redan börjat.

Myndighetsutövningen kommer från och med den 1 mars flyttas från vuxenverksamhetens myndighetsdel till Bosam. En översyn av den inre organisationen på Bosam har gjorts och enheten har delats in i tydligare områden/team. Socialkontorets olika boendeformer ses över gällande beslut, målgrupp och innehåll. Den interna kommunikationen har tydliggjorts och kataloger, rutiner och dokument ses över.

Verksamheten för ensamkommande barn har genomgått en stor omställning under året på grund av ändrade ersättningsregler och litet inflöde av nya ensamkommande. Vid halvårsskiftet 2017 ändrades de statliga ersättningsreglerna för ensamkommande barn. De tidigare avtalen sade upp av Migrationsverket, en lägre ersättning infördes både för HVB-placeringar och stödboende och kommunerna fick inte längre ersättning för tomma platser. Inflödet av ensamkommande barn har nästintill upphört och de barn som kom under den stora flyktingströmmen i slutet av 2015 närmar sig nu myndighetsålder. Dessa omvärldsförändringar har medfört att de kortsiktiga målen för verksamheten är en anpassning till lägre utgiftsnivåer och en övergång från i huvudsak HVB-placeringar till mer av stödboendeplaceringar. Det långsiktiga målet för verksamheten är fortsatt arbete för att ge möjlighet till ett självständigt liv för de barn/ungdomar som får permanenta eller tillfälliga uppehållstillstånd.

Nyckeltal

Antal vård dagar, placerade och kostnader för barn och unga

	2017	2016	2015	2014	2013
HVB-hem, antal placerade 31/12	136	273	392	132	123
<i>varav ensamkommande flyktingbarn</i>	78	220	321	55	57
HVB-hem, antal placerade året	362	447	1 143	341	270
<i>varav ensamkommande flyktingbarn</i>	260	330	1 010	206	140
HVB-hem, antal vård dagar	78 103	110 751	71 057	48 115	43 987
<i>varav ensamkommande flyktingbarn</i>	58 526	88 372	47 535	21 156	19 653
HVB-hem, snittkostn pr dygn, kr	4 308	4 477	4 262	3 827	3 825
Familjehem, antal placerade 31/12	298	294	328	236	242
<i>varav ensamkommande flyktingbarn</i>	49	71	99	24	20
Familjehem, antal placerade året	435	427	446	356	366
<i>varav ensamkommande flyktingbarn</i>	83	125	132	46	33
Familjehem, antal vård dagar	105 374	109 225	97 883	88 162	88 708
<i>varav ensamkommande flyktingbarn</i>	21 357	30 820	18 255	7 426	4 371
Familjehem, snittkostn pr dygn, kr	1 227	1 161	1 050	945	833
Kontaktfamilj	326	326	340	332	224

Antal vård dagar, placerade och kostnader för vuxna

	2017	2016	2015	2014	2013
HVB-institution, antal placerade året	164	147	171	185	167
HVB-institution, antal vård dagar	15 572	16 394	19 572	18 965	17 885
HVB-institution, kostn/vård dygn, kr	2 293	2 090	2 181	2 235	2 398
Boende, antal placerade året	643	583	432	400	386
Boende, antal vård dagar	133 195	107 425	87 713	81 678	82 601
Boende, kostnad pr vård dygn, kr	449	535	508	504	389

Framtiden

Bostadsbristen bedöms vara en stor utmaning ännu en tid framåt och den drabbar framförallt socialt utsatta grupper hårt. För exempelvis ungdomar i ungdomsboendet har det blivit svårare att komma vidare ut till eget boende de senaste åren. Det medför att platserna i ungdomsboendet beläggs längre tid än nödvändigt av ungdomar som skulle klara av ett eget boende. Om dessa ungdomar snabbare skulle få egna bostadskontrakt skulle vi kunna hjälpa fler ungdomar som har behov av stödet från ungdomsboendet. Även socialkontorets vuxenverksamhet bedöms påverkas negativt av bostadsbristen bland annat då det är svårt att erbjuda klienter med vårdbehov hemmaplanslösningar som alternativ till kostsamma institutionsplaceringar.

Det pågår en översyn av socialtjänstlagen, vilket troligen kommer att påverka socialkontorets verksamheter på flera sätt. Ett område som bedöms vara av stor betydelse för socialtjänstens utveckling är hur man kommer att hantera frågan om serviceinsatser. Med serviceinsatser menas insatser som medborgare kan ta del av utan att först få ett biståndsbeslut. Serviceinsatser kallas ibland även service-tjänster eller öppna ingångar. Kommunens syfte med att erbjuda serviceinsatser är att öka tillgängligheten och stärka det förebyggande perspektivet genom att kommunen erbjuder stöd så tidigt som möjligt för att undvika att problem förvärras. Det pågår en rättsprocess mellan Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och Norrköpings kommun där tvisten handlar om hur serviceinsatser inom missbruksvården får tillämpas. Det kommer att medföra betydande kostnader ifall kommunen tvingas upphöra med serviceinsatser och ersätta dessa med insatser som föregås av myndighetsbeslut.

En framtida utmaning är att rekrytera tillräckligt med egna familjehem. Familjehemsvården av barn och ungdomar har totalt sett ökat det senaste året och det är framförallt den dyrare formen av familjehem, konsulentstödda familjehem, som har ökat. En trolig förklaring till ökningen av konsulentstödda familjehem är tilltagande svårigheter att rekrytera egna familjehem i kombination med att placeringar i konsulentstödda familjehem i viss utsträckning ersatt HVB-placeringar.

När det gäller framtida kompetensbehov finns framför allt ett ökat behov av språkkompetens och kulturell kompetens för att bättre kunna möta upp utrikesfödda med relevanta stöd och behandlingsinsatser. Det är svårt att bedriva behandlande insatser med hjälp av tolk och socialkontoret har idag en ganska begränsad kompetens inom dessa områden.

Pågående investeringsprojekt 2017

Nämnd/projekt	Avslutas år	Redovisning tom 2016	Redovisning 2017	Redovisning totalt	Budget
Kommunstyrelsen					
5001 Pågående inv hamnen			6 912	6 912	
5003 Hamninvestering	löpande	22 532	7 142	29 674	66 000
5006 Märket Crossdocking		161		161	150 000
5007 Renovering Tyngdlyftkran	2017	2 606	7 171	9 777	10 000
5011 Renov EI o styr Ramshäll	2017	22 662	29 527	52 189	55 000
5012 SJ Magasin	2017	23 076	3 741	26 817	30 000
5018 Rensmuddring Lindökanalen	löpande	4 816	16 571	21 387	25 000
5022 Belysning farled	löpande	133		133	1 800
5023 Eelektronisk handel	2017	3 315	2 148	5 463	8 700
5024 Infartsskyltar	2018		193	193	5 000
5030 Avfendring	2017	3 278	1 762	5 040	5 000
5031 Uppgradering oljekajer	2018	9 079	1 895	10 974	20 000
5034 Arkivsystem	2017	306	315	621	1 500
5035 Produkter på enheter	löpande	204 961	18 649	223 610	245 550
5037 Kostenheten skolkök	löpande	3 655	1 779	5 434	18 500
5038 Invest IT-plattformen	löpande	19 071	418	19 489	33 100
5041 Kundstödsystem	2019	1 938	1 818	3 756	4 500
5042 En till En grund lärare	löpande	23 199	6 311	29 510	32 700
5043 En till En gymnasiet	löpande	61 238	3 233	64 471	62 600
5045 Kommunikation inventarier	2017	539	53	592	360
5053 Mobilanpassad ext webb-plats	2018	3 202	165	3 367	3 700
5061 Ärende- o dokument system	2017	12 307	133	12 440	12 500
5062 Flytt Inre Hamnen		21 371	17 071	38 442	92 000
5066 Möbler familjerådgivningen	2017		95	95	95
5070 Klientplattform	2020	1 282	399	1 681	17 900
5071 Tjänstekatalog	2019	269	1 150	1 419	350
5072 Möbler IT-enheten	2017	1 394	45	1 439	1 500
5073 Fysisk flytt IT-enheten	2017	221	274	495	500
5075 Serverhårdvara	löpande	3 140	419	3 559	8 000
5076 Nät	löpande	17 593	1 282	18 875	48 550
5078 Renovering stadsarkivet	2017	3	361	364	520
5080 Möbler kommunstyrelsen	2016	776	402	1 178	1 200
5084 Ekonomisystem	2017		165	165	750
7343 Märket 1 Händelö	2017		10 500	10 500	8 000
Summa kommunstyrelsen		468 123	142 099	599 557	962 125
Stadsplaneringsnämnden					
5054 Infrastruktur Kolmården		18 955	1 442	20 397	KS 38 000
6003 Generellt inv anslag MEX	löpande	5 051	8	5 059	8 006
6004 Generellt inv anslag GI	löpande	525	396	921	1 300
6005 Utveckling i Arkösund	2021	12 920	59	12 979	20 000
6008 Lokalanpassn näringslivsvht	löpande	0		0	30 000
6010 Lindö hamn muddring	2021	246	24	270	10 750
6012 3D flygfoto/modell	2019	400	100	500	1 000
6015 Fastighetsinformationssystem	2019	0	0	0	800
		38 097	2 029	40 126	71 856

Nämnd/projekt	Avslutas år	Redovisning tom 2016	Redovisning 2017	Redovisning totalt	Budget
Kommunstyrelsen lokalförvaltningen					
6536 Trafiksäk höjande åtgärder	löpande	5 182	40	5 222	5 500
6541 Lokalanpassning fsk.vht	löpande	80 118	212	80 330	80 400
6582 Livsm anpassn kök försk	2017	10 694	-240	10 454	15 800
6583 Anpassn försk tillagningskök	2017	43 955	4	43 959	44 300
6594 Energisparåtgärder	löpande	69 090	7 452	76 542	87 000
6595 Svärtinge 6 avd	2017	34 090		34 090	35 000
6598 Svärtingehus	2017	25 445		25 445	25 000
6733 Mosstorpskolan	2017	48 889		48 889	47 000
6734 LSS-boende Ljura	2017	24 807	377	25 184	28 000
6735 Kristinaskolan	2017	31 590	7	31 597	31 000
6737 Humpegård ny fsk Åby	2017	27 639		27 639	28 000
6738 Ombyggnad Vrinneviskola till fsk	2017	34 284	52	34 336	37 000
6800 Eksund ny modellfsk	2017	26 281		26 281	28 000
6801 Skarphagsskolan renov	2017	36 165		36 165	35 000
6802 Åbymoskolan	2017	119 793	1 084	120 877	134 500
6805 Utemiljö skola fsk	löpande	8 916	1 229	10 145	12 000
6810 Köksombyggn på kök	2017	73 052	2 898	75 950	75 000
6813 Stadsvakten projekt evakuering	2017	9 995		9 995	10 000
6814 Taksäkerhet o snörasskydd	2017	2 787		2 787	2 500
6816 Hultdalsskolan	2018	61 937		61 937	60 000
6817 Åby sporthall	2017	57 311	4 849	62 160	63 500
6824 Ärtflyet LSS boende	2017	32 663	13	32 676	33 000
6825 Vrinnevi äldreboende	2017	143 566	1 617	145 183	150 000
6827 Thapperska	2017	33 337	2 127	35 464	38 000
6828 Djäkneparksskolan	2017	30 609		30 609	30 000
6829 Åby äldreboende	2017	82 417	61 936	144 353	155 000
6830 Såpkullen äldreboende	2018	43 189	111 655	154 844	175 000
6833 Ö Husby trafikåtgärder	2017	1		1	3 700
6844 Valsen ny förskola	2017	37 490	3 630	41 120	37 000
6845 Ebersteinska hus F	2018	8 244	59 998	68 242	90 000
6846 Bråvalla omb för Ebersteinska	2019	7 207	898	8 105	211 000
6847 Ektorpsringen ny skola	2018	17 350	33 477	50 827	105 000
6848 Söderporten ny skola	2019	14 524	50 875	65 399	135 000
6849 Oskarsskolan renovering	2017	224	-224	0	40 000
6850 Eneby kyrkskola	2017	24 226	2 514	26 740	25 000
6851 Duschbås i omklädningsrum	2018	971	1 079	2 050	2 500
6852 Skarphagen nyb äldreboende	2018	2 928	121 030	123 958	315 000
6853 Bråvallahus 37	2018	1 260	347	1 607	14 000
6854 Hunddagis dagl vht	2017	1 386	6 095	7 481	7 000
6855 Jurslaskolan tillbyggnad	2017	55 211	35	55 246	54 300
6856 Skydd mot strålning	2018	4 595	222	4 817	6 500
6857 Lennings ombyggn kök	2017	9 598		9 598	8 000
6858 Rosen sessionssal	2017	5 295		5 295	4 500
6859 Kvarteret Hallen	2017	34	334	368	1 500
6860 Råsslaskolan anpassning	2019	2 397	2 886	5 283	5 000
6875 Utemiljö Ljura o Navestad	2018	265	-488	-223	4 000
6876 Vasaparkens sommarfritidsg	2017	416	3 702	4 118	3 100
6877 Modellfsk Hageby	2019	46	71	117	48 000
6878 Modellfsk Sandtorp	2018	9 243	36 378	45 621	48 000
6879 Ektorps fsk utredning	2019	31		31	49 000
6880 Lilla de Geer ombyggnad fsk	2019	87	8	95	48 000

Nämnd/projekt	Avslutas år	Redovisning tom 2016	Redovisning 2017	Redovisning totalt	Budget
6881 Dagsbergs skola inkl gymn	2020	890	164	1 054	175 000
6882 Vånga tillagningskök	2018	432	3 036	3 468	30 000
6883 Holmstagatan hus A-C	2018	4 771	6 898	11 669	95 000
6884 Homstagatan hus D utredn	2018	1	14	15	54 000
6885 Kneippen 1:17 grundskola	2020	191	57	248	2 000
6886 Hagaskolan matsal	2017	4 543	1 769	6 312	4 900
6887 Skola Brännestad/Navestad	2020		231	231	242 000
6888 S:t Olofsskolan utr	2017	52	107	159	40 000
6889 Enebyhallen omkl rum	2017	3 374	126	3 500	2 800
6890 Sporthall entralt utr	2017	6	4	10	1 000
6892 Kvillinge äldrecenter utr	2019	321	1 762	2 083	69 000
6891 Lokalanp Gymn Komvux SFI	2018	2 248	193	2 441	6 000
6893 Timmermannen anp äldreb	2017	5 550		5 550	5 000
6894 Åby hemtjänst nybyggnad	2019		92	92	1 000
6895 Rosen värme ventilation	2018	120	1 531	1 651	3 500
6896 Boende spec EKB	2019	8	1 593	1 601	36 000
6897 Soc utökn bef pl vuxna	2019	45	-45	0	30 000
6898 Bostället LSS	2019	55	1 246	1 301	40 000
6899 Brandåtg Freeswing	2019	14	1 179	1 193	10 000
6900 Timmermannen brandåtg	2018		2 577	2 577	3 000
6901 Brunssalongen	2017		399	399	1 000
6902 Brännestad ny skola 7-9	2020		19	19	2 000
6903 Ebersteinska aula	2019		25	25	40 000
6904 Eneby/Bråvalla F-6 3 par	2021			0	2 000
6905 Enebyhallen	2018	522	10 490	11 012	28 000
6906 Fiskeby äldreboende	2020		1	1	195 000
6907 Fiskeby Fyrby LSS	2019	27	373	400	40 000
6908 Fiskebyv LSS tjiilb	2018	19	917	936	20 000
6909 Gjuteriet kampsporthuset	2019		153	153	1 000
6910 Hageby ridstall ombl	2018	5	1 237	1 242	4 500
6911 Himmelstalundsbadet	2019	99	450	549	7 000
6912 Karlshov kök o matsal	2018	24	3 690	3 714	38 000
6913 Kimstad 6 avd fsk	2019	79	2 617	2 696	48 000
6914 Kimstadsskolan gymnastik	2017		2 566	2 566	3 000
6915 Klockaretorpet utemiljö	2017	1	2 606	2 607	5 000
6916 Kneippen fsk	2018	347	7 551	7 898	49 000
6917 Kronan	2019		62	62	1 000
6918 Kättinge gymnastikhall	2017	1	5 075	5 076	5 000
6919 Lagerlunda	2019		45	45	39 000
6920 Mathson Malmska Oskar	2019		287	287	2 000
6921 Mosstorps träslöjd	2018		53	53	10 000
6922 Smedby nyb fsk	2019		2	2	48 000
6923 Spinetten nyb fsk	2019		4	4	38 000
6924 Stortorget sporthall mm	2022			0	1 000
6925 Stadsarkiv utredning	2018		58	58	1 000
6926 Strömbacken utrymning	2018		18	18	6 500
6927 Svärtinge Ryssnäs nyb F-6	2019		1 685	1 685	200 000
6928 Svärtingehus ersättn skolgård	2017		2 943	2 943	3 000
6929 Utemiljö ÅB o LSS	2019		393	393	7 500
6930 Vilbergsskolan gymnastik	2018		143	143	4 000
6931 Villastadsskolan	2020	64	713	777	1 500
6932 Trafiksäkerhetsåtgärder	löpande		154	154	500

Nämnd/projekt	Avslutas år	Redovisning tom 2016	Redovisning 2017	Redovisning totalt	Budget
6933 Lokalanpassn fsk och skola	löpande		9 610	9 610	10 000
6935 Fiskeby LSS Fyrbylund	2019		251	251	40000
6936 Enebyskolan	2018		18 827	18 827	66000
6940 Ripan nyb 6 avd fsk			241	241	
6942 Kastanjegården lokalanpassn			1 199	1 199	
6943 Kättinge fsk skola			1 523	1 523	
6944 Ektorpskolan gamla matsalen			4 263	4 263	
6945 Mosstorps ersättning för hus G			37	37	
6947 Råsslaskolan nybyggnad			803	803	
6949 Smedbyskolan etapp 1			63	63	
6950 Navestadshallen återuppbyggn			55	55	
6951 Sandbyhov ny sporthall/fritidsg			691	691	
6952 Diademet nyb LSS 12 platser			155	155	
6953 Humpen nyb LSS 12 platser			50	50	
6954 Fyrbylund LSS 6 platser			19	19	
6957 Återställefter inom miljöproblem			81	81	
6958 Rosen kontaktcenter			120	120	
56XX Reinvesteringar		44 297	32 294	76 591	
52XX Övriga investeringar		89 536	78 959	168 495	
66XX Lokalanpassningar		42 651	21 775	64 426	
Summa KS Lokalförvaltningen		1 601 123	756 458	2 357 581	4 548 300

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

5051 Komvux utr invent	2018	1 020	277	1 297	2 846
5090 Inventarier arbetsmarknadsk	2018			0	1 000
5091 Invent vägledningscenter	2017		557	557	250
Summa arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden		1 020	834	1 854	2 846

Utbildningsnämnden

7000 Investeringarbudget					21 032
7051 Utveckling IKT	2018	6 723	4 807	11 530	9 000
7187 Nova fsk	2017	761	27	788	800
7194 Åbymoskolan	2017	6 503	228	6 731	6 725
7195 Ektorpsringen/Kulturringen	2018	3 809	24	3 833	4 300
7200 Ej fördelat					20 405
7220 Bergets fsk	2017	310	122	432	580
7222 Hagaskolan	2018	4 071	571	4 642	5 406
7223 Hultdalsskolan	2017	2 677	76	2 753	2 755
7229 De Geers förskola	2017	492	8	500	500
7232 Åby fritidsgård	2018	3		3	845
7233 Kuddby förskola	2017	120	10	130	130
7243 Spiran	2018	1 578	726	2 304	2 585
7244 Kättinge förskola	2017	98	2	100	100
7246 Jurslaskolan	2018	2 161	3 496	5 657	6 050
7250 Kompassen förskola	2017	786	8	794	800
7254 Simonstorps förskola	2018	86	78	164	200
7258 Råsslaskolan	2017	329	-34	295	295
7259 Hultets förskola	2017	32	24	56	60
7260 Fröbelgårdens förskola	2017	0	85	85	85
7261 Matteusskolan	2017	50	6	56	135

Nämnd/projekt	Avslutas år	Redovisning tom 2016	Redovisning 2017	Redovisning totalt	Budget
7262 Navestadsskolan	2018	125	25	150	150
7269 Vånga förskola	2017	159	136	295	295
7270 Lövkøjans förskola	2017	0	100	100	100
7271 Berlockens förskola	2017	0	213	213	213
7272 Ripans förskola	2017	0		0	70
7273 Enbäret/Björbärets fsk	2018	0	31	31	100
7274 Mosstorpskolan	2018	10	1	11	60
7277 Smedbyskolan	2017	207	60	267	290
7279 Riddarbacken	2018	0	64	64	180
7281 Skattens förskola	2018	97	1 316	1 413	1 700
7282 Vattentornets förskola	2017	1 084	633	1 717	1 717
7283 Kyrkskolan	2017	864	417	1 281	1 645
7284 Klingsborgsskolan	2018	833	765	1 598	1 040
7285 Ektorpskolans matsal	2017	1 032	256	1 288	1 111
7286 Mellangårdens fsk	2017		280	280	280
7287 Igelkottens fsk	2017		99	99	100
7288 Galaxens fsk	2017		74	74	75
7289 Plysarens fsk	2017		59	59	60
7291 Ektorpsringen	2019		62	62	290
7292 Vikbolandsskolan	2019		50	50	90
7293 Albäcken fsk	2019		315	315	400
7294 Hagaskolans matsal	2017		540	540	540
7295 Nyckelpigan fsk	2017		469	469	469
7296 Björkbackens fsk	2019		74	74	85
7297 Örtagårdens fsk	2017		85	85	85
7298 Lagerlunda fsk	2017		76	76	80
7299 Kastanjeg/Musköten	2019		36	36	60
7300 Riddarbackens fsk	2019		104	104	115
7301 Parkskolan	2019		180	180	200
7302 Hagaskolan	2019			0	69
7303 Oxelbergsskolan	2019		103	103	150
7304 Interkulturella språkenheten	2019		44	44	60
7305 Råsslaskolan	2019		40	40	192
7306 Råsslaskolan	2019			0	123
7307 Vikbolandsskolan	2017		178	178	185
7308 Vasaparken	2019			0	60
7309 Ebersteinska gymnasiet	2017		64	64	65
7310 Ebersteinska hus F	2019		3 974	3 974	6 893
7311 Ebersteinska gymnasiet	2017		1 491	1 491	1 500
7312 Fågelsångens fsk	2019		185	185	200
7313 Skogsgläntans fsk	2019		52	52	60
7314 Klingsta fsk	2019		54	54	60
7315 Navestadsskolan	2019		149	149	150
7316 Långdansens fsk	2017		175	175	175
7317 Oxelbergsskolan	2017		160	160	160
7318 Svärtingehus skola	2019		88	88	150
7319 Kyrkskolan	2019			0	80
7320 Matteusskolan	2019		42	42	62
7321 Råsslaskolan	2017		120	120	120
7322 Gustav Adolfsskolan	2017		101	101	280
7323 De Geergymnasiet	2017		276	276	280
7324 Kimstad skola	2017		57	57	60

Nämnd/projekt	Avslutas år	Redovisning tom 2016	Redovisning 2017	Redovisning totalt	Budget
7325 Vikbolandsskolan	2019		25	25	89
7326 Vikbolandsskolan	2017		56	56	60
7327 Montessori	2019		202	202	350
7328 Svärtinge fritidsgård	2019		438	438	845
7329 Lärlingsgymnaset	2017		350	350	350
7330 Sandtorpsskolan	2017		12	12	1 359
7331 Hultdalsskolan etapp 2	2019		1 645	1 645	2 861
7332 Vattentornets fsk	2019		60	60	150
7333 Önnemo fsk	2019		25	25	70
7334 Folkparksskolan	2019		18	18	160
7335 Ringblommans fsk	2019			0	250
7337 Prismans fsk	2019			0	70
7338 Mellangårdens fsk	2017		150	150	150
7339 Äpplets fsk	2019			0	200
7340 Gullvivans fsk	2019			0	220
7341 Solbackens fsk	2019		9	9	220
7342 Nyckelpigan fsk Svalan	2017		63	63	80
7343 Ebersteinska industriprog	2019			0	160
7,44 Borgens fsk	2019		7	7	160
Summa utbildningsnämnden		35 000	27 197	62 197	113 326
Socialnämnden					
7305 Inventarier	2018	1 574	1 041	2 615	2 900
7307	2018		202	202	1 000
7308 Integrerad mottagning	2018			0	500
Summa socialnämnden		1 574	1 243	2 817	4 400
Vård- och omsorgsnämnden					
7400 Inköp/komplettering ÄO	löpande	6 897	1 102	7 999	14 904
7405 Röjningen/Katrineholmsvägen	2018		3 261	3 261	6 600
7407 Sandbyhov norra	2018		354	354	6 600
7410 Åselstad	2018		110	110	1 200
7420 Teknisk utrustning	löpande	6 630	10 413	17 043	17 496
7430 Utbyte inventarier	löpande	875	5 711	6 586	9 997
7470 Trygghetstelefoner	2017	56	2 721	2 777	10 700
7471 NP center	2018	871		871	1 000
7475 Generalen byte inventarier	2018	488		488	1 500
7491 Pryssgårdsvägen	2018	204		204	300
7493 Timmermansgatan	2018	3 491		3 491	2 742
Övriga investeringar					
Summa vård- o omsorgsnämnd		19 512	23 672	43 184	73 039
Kultur- och fritidsnämnden					
7450 Konst		6 708	1 148	7 856	11 000
7451 Inv bidr Lindö FF	2017		8 000	8 000	8 000
7452 Inv bidr Svärtinge	2017	8 107	3 891	11 998	12 000
7453 Belysning konstgräs Ektorps	2018		863	863	1 500
7454 Belysn konstgräs Navestad	2019		1 034	1 034	1 500

Nämnd/projekt	Avslutas år	Redovisning tom 2016	Redovisning 2017	Redovisning totalt	Budget
7455 Konstgräsplan Navestad	2019		2 163	2 163	3 000
7456 Borgsmo IP tak läktare	2018			0	1 300
7457 Bryggor Kopparholmarna	2018			0	1 000
7458 Badplats Kimstad	2018			0	500
7459 Möbler Huvudbiblioteket	2018		216	216	1 000
7460 Utv barnavd biblioteket	2018			0	1 500
7461 Hällristningar	2020		52	52	250
7463 Utegyms	2020			0	300
7480 Stadsmuseet basutställning	2020	1 025		1 025	1 750
7482 Elljusspår byte armatur	2017	4 023		4 023	4 000
7484 Vrinnevi friluftsområde	2018	630	108	738	1 000
7485 Stadsbiblioteket RFID teknik	2017	5 104		5 104	5 107
7486 Kulturskolan	2017	6 981	152	7 133	7 136
7487 Näridrottsplatser	2018	1 435	874	2 309	4 550
7488 Svärtinge div anläggning	2018	44	213	257	700
7489 Bibliotek tillgänglighet	2018	726	436	1 162	2 100
7490 Bibliotek Skärblacka/Åby	2018	2 811	10	2 821	6 100
7491 Biblioteksinredning	2018	1 145	406	1 551	1 500
7492 Ektorps IP konstgräs	2018	3 441	120	3 561	3 000
7493 Stadsmuseet utställning	2018	748	559	1 307	2 000
7494 Kylanläggning Skärblacka ishall	2017	3 384	16	3 400	2 500
7495 Borgsmo IP	2017	2 083	338	2 421	9 000
7497 Himmelstalundsbadet	2019	294	532	826	4 400
7498 Bro Arkösund	2017	410	72	482	500
7499Vandringsstig Åbackarna	2018	0		0	600
Summa kultur- och fritidsnämnden		49 099	21 203	70 302	98 793
Tekniska nämnden					
5054 Infrastruktur Kolmården	2018		10 134	10 134	KS 38000
5501 Femöresbron	2019		2 353	2 353	
5502 Extratjänster lokaler	2018		1 499	1 499	
5503 Extratjänster fordon	2018		4 272	4 272	
5504 Trafikräkningssystem	2018			0	1 000
5506 Bullerskydd Ståthögaleden	2020		2	2	800
5508 Broar	löpande	13 242	506	13 748	32 400
5514 Gatubelysning	löpande	6 301	775	7 076	12 550
5517 Utredning Kardonbanan	2018	15 172	-173	14 999	15 000
5526 Trafiksäkerhetsåtgärder	löpande	8 720	-183	8 537	13 149
5530 Industrispår	löpande	6 360		6 360	18 000
5537 DikningsarbeteHerrebo	löpande	527	4	531	3 000
5539 Tillgänglighet handikappåtg	löpande	2 660	426	3 086	4 500
5547 Bråvalla trafikplats	2017	926	-126	800	800
5553 Pendlarparkering	löpande	302	16	318	1 000
5561 Kv Hemvärnet park	2020	95	771	866	4 300

Nämnd/projekt	Avslutas år	Redovisning tom 2016	Redovisning 2017	Redovisning totalt	Budget
5562 Bilpool	2017	0		0	250
5567 Huvudgata Marbystrand	2020	1 488		1 488	5 000
5569 Spår o konatktledning	löpande	7 377	1 160	8 537	23 000
5570 Trafiksignaler reinv	löpande	2 763	777	3 540	7 300
5572 Anläggande av våtmark	2017	2 638		2 638	4 610
5575 Skyltar o belysning	2017	3 319		3 319	3 319
5581 Kardonbanan	2018	41 775		41 775	
5667 Renovering kajer	löpande	3 852	111	3 963	10 600
5701 Gångfart St Persgatan	2018	15	782	797	5 464
5702 Offentlig toalett centralt	2018	0		0	1 000
5703 Kalvhagen o södra kajen	2020	5 166	2 241	7 407	25 000
5704 Trygghetsåtgärder	2021	0	296	296	3 200
5705 Spårjustering	2019	60	1 544	1 604	2 000
5706 Ta bort växlar Ljura	2018	1 191		1 191	1 000
5707 Butgatan	2020	1	66	67	1 500
5708 Källvindsgatan	2020	0	39	39	1 500
5709 Trappan Klockgjutaregatan	2020	0	85	85	1 000
5710 Förproj Butg m fl	2019	162		162	500
5711 Gång- o cykelväg Finspångsv	2018	500	478	978	1 250
5713 Kvarteret Kroken	2019	3		3	2 000
5714 Beläggningar	löpande	14 919	6 593	21 512	21 000
5715 Växthus	2018	37		37	300
5716 Lekplatsutrustning	2018	270		270	500
5717 Belysning	2020	837	990	1 827	2 700
5718 P-automater	2017	0	348	348	850
5719 Byte lyktstolpar och plintar	2018	212	327	539	600
5720 Ospec inv anslag för klimatåtg	2020	433	456	889	17 000
5721 Spårväg Ljura centrum	2020	814	1 442	2 256	30 000
5722 Koll trafik Vrinnevisjukhus	2024	1 126	473	1 599	2 500
5723 Fiskebyvägen	2018	161	311	472	6 000
5724 Efterbeh åtg deponier	2020	170	233	403	2 000
5726 Energimätn gatubelysning	2020	2 399	1 057	3 456	3 800
5727 Vrinnevisjukhuset ny tillfartsväg	2018	10 278	85	10 363	14 000
5729 Cirk plats G Öv/Vilbergsg	2020	1	252	253	1 000
5731 Repslagareg/ G Rådstugug		59	605	664	1 500
5732 Vilbergsparken	2019	1	318	319	8 000
5734 Kunskapsund Naturvården	Löpande	157	200	357	1 000
5736 Växelbyte Hagaskolan	2017	1 205	638	1 843	3 000
5760 Bråvalla trafikplats	2018	6 959	524	7 483	4 800
5761 Huvudväg Bråvalla ind omr	2019	0		0	5 500
5762 Cirk plats Finspångsv Bråv	2017	5 191	-722	4 469	4 500
5763 Huvudgata Brännestad	2017	0		0	10 000
5764 Bullersanering	löpande	1 112		1 112	2 093
5765 Vägs skyltar	2017	267		267	267
5770 Pumpstation	2018	802		802	1 800
5773 Parkhus och växthus	2021	2 707	19	2 726	2 834

Nämnd/projekt	Avslutas år	Redovisning tom 2016	Redovisning 2017	Redovisning totalt	Budget
5774 Parkinvesteringar	löpande	4 704	1 433	6 137	6 892
5778 Gatubelysning energibesparing	2019	56 326	857	57 183	60 000
5780 Kommuna regl dammar	2024	865	499	1 364	4 000
5781 Johannisborgslänken	2022	111	3 866	3 977	2 000
5782 Broar badholmar Arkösund	2018		459	459	500
5783 Kardonbanan bygg	2019	10	842	852	50 000
5784 Haga Marielund parkinv	2020		750	750	4 500
5785 Strömsholmen	2020		970	970	1 000
5786 Paviljonger Södra kajen	2020		635	635	6 000
5787 Ljusspel vattenfall De Geer	2019			0	2 000
5788 Uppgr EMW biljettautomat	2019		350	350	1 500
5789 Gångfartsomr Hospitalsgatan	2019		194	194	200
5791 Förprojektering infrastruktur			79	79	2 000
5792 Carl Johans park	2018		1	1	2 000
5793 Fontäner Motala ström	2018		1	1	2 000
5796 Kvarntorp återst Torshag	2019		446	446	1 600
5801 Spårbyte Fridvalla	2018		1 419	1 419	1 000
5805 Infrastruktur Malmölandet	2019		1 264	1 264	40 000
5806 Gamla torget	2021		488	488	2 000
5808 Ombyggn vägar Sandtorpet 2	2019		1 160	1 160	8 000
5811 Arkösund bryggor serv hus	2019		200	200	5 000
5843 Byte av spår Folkets Park	2020	21 898		21 898	26 500
5846 Kollektivtrafikbefrämj åtgärder	löpande	2 313	701	3 014	11 546
5852 Vägräcken	2018	2 267	235	2 502	4 500
5854 Lekmiljöer	löpande	2 878	1 389	4 267	10 545
5855 Växthus Sylten	2021	1 974	288	2 262	2 500
5856 Träden i Promenaderna	2020	672	3 918	4 590	8 500
5859 Inlösen gammelskog	2017	7	-7	0	
5861 Byte växelstyr utrustning	2019	11		11	4 500
5863 Kontaktledningspaket	2018	42	764	806	1 000
5864 Åtg för hastighetsöversyn	2018	1 571		1 571	4 200
5869 Gång o cykelvägar	löpande	12 530	7 006	19 536	28 900
5871 Naturvårdsåtg regl dammar	2024	212		212	3 240
5872 Skyddad skog	2017	0		0	200
5873 Våtmarker	löpande	378	134	512	5 480
5874 Hållplatsjustering	löpande	3 266	313	3 579	12 875
5877 Växelstyr utrustning	2018	272	485	757	500
5878 Spårvagnsverkstad	löpande	1 841	763	2 604	3 700
5879 Händelöbanan	2018	53 548	8	53 556	55 000
5880 Bråvalla trafikplats	2020	897	1 289	2 186	62 000
5881 Beläggningar	2018	60 193		60 193	60 000
5882 Gång o cykel Ingelstarondellen	2018	663	1 203	1 866	2 000
5884 Cirk Risängsg/Lindövägen	2018	3 138	4	3 142	4 800
5885 Ektorpsparken	2019	5 246	6	5 252	6 000

Nämnd/projekt	Avslutas år	Redovisning tom 2016	Redovisning 2017	Redovisning totalt	Budget
5886 Parkmöbler för ökad tillgängl	2018	139		139	1 200
5887 Etabl kostn naturreservat	2021	216	50	266	1 722
5888 Vandringshinder	löpande	147		147	2 000
5889 Spårjustering Trozelligatan	2018	9 428	155	9 583	15 800
5890 Ansl Stockholmsv-Ingelsta norr	2019	641	744	1 385	10 000
5891 Gång o cykel Marby/Djurön	2023	238		238	24 000
5892 Säkerhetsparkering	2016	0		0	15 000
5893 Alléer och trädplanteringar	2020	177	739	916	2 000
5894 Industrilandskapet	2018	1 992	841	2 833	9 900
5895 Ö Husby pendlarparkering	2018	0		0	1 000
5896 Gång o cykelväg Manheim	2019	0		0	450
5897 Gång o cykelväg Norsholm	2018	0		0	2 000
5898 Proj cykelväg Skärblacka	2020	118		118	2 500
5899 Cirk plats Packhusrondellen	2018	6	395	401	500
Summa tekniska nämnden		425 667	79 340	505 007	962 286